

T.C.
ATILIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANA BİLİM DALI
FİNANSMAN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRKİYE'DE HİSSE SENEDİ PİYASALARININ GELİŞİM
EĞİLİMLERİNİN OTOMOTİV İLE DEMİR ÇELİK SEKTÖRÜNDE
KARŞILAŞTIRILMALI OLARAK ANALİZİ

Yüksek Lisans Tezi

Gökçe DEMİR

Ankara-2024

T.C.
ATILIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANA BİLİM DALI
FİNANSMAN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRKİYE'DE HİSSE SENEDİ PİYASALARININ GELİŞİM
EĞİLİMLERİNİN OTOMOTİV İLE DEMİR ÇELİK
SEKTÖRÜNDE KARŞILAŞTIRILMALI OLARAK ANALİZİ

Yüksek Lisans Tezi

Gökçe DEMİR

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi Zeki YANIK

Ankara-2024

KABUL VE ONAY

Gökçe DEMİR tarafından hazırlanan ‘‘Türkiye’de Hisse Senedi Piyasalarının Gelişim Eğilimlerinin Otomotiv ile Demir Çelik Sektöründe Karşılaştırılmalı Olarak Analizi’’ başlıklı bu çalışma, 06/09/2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından İşletme Ana Bilim Dalı, Finansman Programında Yüksek Lisans Tezi olarak oy birliği/oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Mehmet ARSLAN (Başkan)

Dr. Öğr. Üyesi Zeki YANIK (Danışman)

Prof. Dr. Ali Rıza Zafer SAYAR (Üye)

Prof. Dr. Şule TUZLUKAYA

Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasını;

- Akademik ve etik kurallar çerçevesinde hazırladığımı,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir,

Aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Tarih ve İmza

Gökçe DEMİR

ÖZ

DEMİR, Gökçe. Türkiye’de Hisse Senedi Piyasalarının Gelişim Eğilimlerinin Otomotiv ile Demir Çelik Sektöründe Karşılaştırılmalı Olarak Analizi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2024.

Bir ticaret aracı olan para, teknolojinin de gelişmesiyle geçmişten günümüzde birçok değişimlere uğramıştır. Teknolojinin gelişmesi parayı sanal ortamlara taşımış ve aracı kurumların da katkılarıyla kazançlara yol açılmıştır. Artık günümüzde vazgeçilmez olan para transferleri, internet alışverişleri gibi işlemlerin yanında kazanç elde etmek amacıyla hisse senedi alım ve satımları da yapılmaya başlanmıştır. Borsalar yatırımcılara güvenilir ve şeffaf bir birim olma fırsatı sunarken hisse senedi alım satımı zamanla hız kazanmıştır. Güvenilir bir ortamda yaptığı yatırımlarla kazanç elde eden yatırımcıların sayısı her geçen gün artmaktadır. Türkiye’de özellikle son yıllarda borsaya olan talebin artması büyük orta ve küçük ölçekli birçok yatırımcının aynı platformda birleşmesine sebep olmuştur. Hepsinin tek bir amacı olup maddi kazanç elde etmektir. Hisse senedi piyasasındaki artış veya düşüşlerin yatırımcı açısından maddi kazanç ve kayıplara yol açtığı bilindiğine göre bu kayıpları en aza indirmek için analiz yapılması kaçınılmazdır. Bir şirkete ait pay senedi (hisse senedi) satın almak isteyen yatırımcı şirketin genel durumunu varlıklarını göz önünde bulundurup gelecek kazanç ve kayıplarını tahmin etme yükümlülüğündedir. Doğru analiz kazanç doğururken yanlış tahmin kayıplara yol açmaktadır. Bu çalışmada hisse senedi piyasasında otomotiv sektöründe yedi şirket, demir çelik sektöründe yedi şirket olmak üzere toplam on dört şirket incelenmiştir. Otomotiv sektöründen; Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (ASUZU), Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. (DOAS), Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (FROTO), Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KARSN), Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.(OTKAR), Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOASO) ve Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (TTRAK) analiz edilmiştir. Demir çelik sektöründen Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. (CUSAN), Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş. (ERCB), Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. (EREGL), İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.(ISDMR), İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. (IZDMC), Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KRDM) ve Kocaeli Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KCAER) temel analiz yöntemiyle analiz edilmiş, bilançoları ve gelir tabloları incelenmiş ve birbirleriyle

karşılaştırılmıştır. Temel analiz için Kap (Kamuyu Aydınlatma Platformu) ve İş Yatırım' dan 2022/12, 2021/12 ve 2020/12 dönemlerine ait veriler alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: Hisse Senedi, Borsa, Temel Analiz, Mali Analiz, Bilanço

YATIRIM

GC

ABSTRACT

DEMİR, Gökçe. Comparative Analysis of the Development Trends of Stock Markets in Türkiye in the Automotive and Iron and Steel Sectors, Master's Thesis, Ankara, 2024

Money, which is a trading tool, has undergone many changes from the past to the present with the development of technology. The development of technology has carried money to virtual environments and has led to gains with the contributions of brokerage houses. In addition to transactions such as money transfers and internet shopping, which are now indispensable today, stock purchases and sales have also begun to be made in order to gain profit. While stock exchanges offer investors the opportunity to be a reliable and transparent unit, stock purchases and sales have gained momentum over time. The number of investors who gain profits with their investments in a reliable environment is increasing day by day. The increase in demand for the stock exchange in Turkey, especially in recent years, has caused many large, medium and small-scale investors to come together on the same platform. All of them have one goal: to gain financial gain. Since it is known that increases or decreases in the stock market cause financial gains and losses for the investor, it is inevitable to conduct analysis to minimize these losses. An investor who wants to buy a share (stock) of a company is obliged to estimate future gains and losses by considering the company's general situation and assets. While correct analysis leads to gains, incorrect predictions lead to losses. In this study, a total of fourteen companies, seven from the automotive sector and seven from the iron and steel sector, were examined in the stock market. From the automotive sector; Anadolu Isuzu Automotive Industry and Trade Inc. (ASUZU), Doğu Automotive Service and Trade Inc. (DOAS), Ford Automotive Industry Inc. (FROTO), Karsan Automotive Industry and Trade Inc. (KARSN), Otokar Automotive and Defense Industries Inc. (OTKAR), Tofaş Türk Automobile Factory Inc. (TOASO) and Türk Tractor and Agricultural Machinery Inc. (TTRAK) were analyzed. From the iron and steel sector; Çuhadaroğlu Metal Industry and Marketing Inc. (CUSAN), Erciyas Steel Pipe Industry Inc. (ERCB), Ereğli Iron and Steel Factories T.A.Ş. (EREGL), İskenderun Iron and Steel Inc. (ISDMR), İzmir Iron and Steel Industry Inc. (IZDMC), Kardemir Karabük Iron and Steel Industry and Trade Inc. (KRDMD) and Kocaeli Steel Industry and Trade A.Ş. (KCAER) were analyzed using the fundamental analysis method, their balance sheets and income statements

were examined and compared with each other. For the fundamental analysis, data for the periods 2022/12, 2021/12 and 2020/12 were obtained from Kap (Public Disclosure Platform) and Business Investment.

Keywords: Stock, Stock Exchange, Fundamental Analysis, Financial Analysis, Balance Sheet

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	i
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar DİZİNİ	vii
ŞEKİLLER DİZİNİ	x
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: LİTERATÜR ÇALIŞMASI.....	4
1.1. Literatür Taraması	4
BÖLÜM 2: BORSALAR VE HİSSE SENEDİ PİYASALARININ DOĞUŞU GELİŞİMİ VE TÜRKİYE'DEKİ SEYRİ.....	8
2.1. Borsa Kavramı	8
2.2. Borsa Türleri	8
2.2.1. Ticaret borsaları	8
2.2.2. Menkul kıymetler borsaları.....	9
2.2.3. Vadeli işlem ve opsiyon borsası	11
2.2.4. Kıymetli madenler borsası	13
2.3. Türkiye'de Borsaların Tarihi ve Gelişimi.....	14
2.4. Hisse Senedi Borsası ve İşleyişi	16
2.4.1. Hisse senedi kavramı ve türleri.....	17
BÖLÜM 3: MATERYAL VE YÖNTEM	20
3.1. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi.....	20
3.2. Model, Yöntem ve Veri	20
3.3. Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları	20
3.4. Veri Seti ve Değişkenler	20
3.5. Analizler ve Sonuçları.....	21

3.5.1.Otomotiv sektörü	21
3.5.2. Demir Çelik Sektörü	75
3.5.3. Karşılaştırmalı analiz	127
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	146
KAYNAKÇA	148
TURNİTİN RAPORU.....	152
ÖZGEÇMİŞ.....	153

TABLULAR DİZİNİ

Tablo 1: Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (FROTO) 2020/12, 2021/12 ve 2022/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu.....	22
Tablo 2: Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOASO)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	31
Tablo 3: Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.(ASUZU)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	40
Tablo 4: Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. (DOAS)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	47
Tablo 5: Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KARSN)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	55
Tablo 6: Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. (OTKAR)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	61
Tablo 7: Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (TTRAK)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	68
Tablo 8: Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KRDMD)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	78
Tablo 9: Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	86
Tablo 10: Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. (CUSAN)' ın 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	93
Tablo 11: Erciyes Çelik Boru Sanayi A.Ş. (ERCB)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	100
Tablo 12: İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. (İSDMR)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	107
Tablo 13: İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. (IZDMC)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	114
Tablo 14: Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KCAER)2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu	121

Tablo 15: 2020 Otomotiv Sektörü Oran Analizi Tablosu	128
Tablo 16: 2020 Demir Çelik Sektörü Oran Analizi Tablosu.....	130
Tablo 17: 2021 Otomotiv Sektörü Oran Analizi Tablosu	132
Tablo 18: 2021 Demir Çelik Sektörü Oran Analizi Tablosu.....	134
Tablo 19: 2022 Otomotiv Sektörü Oran Analizi Tablosu	136
Tablo 20: 2022 Demir Çelik Sektörü Oran Analizi Tablosu.....	138
Tablo 21: Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2020, 2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	140
Tablo 22: Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	140
Tablo 23: Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	140
Tablo 24: Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	141
Tablo 25: Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	141
Tablo 26: Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	141
Tablo 27: Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	142
Tablo 28: Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	143
Tablo 29: Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu	143
Tablo 30: Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	143
Tablo 31: İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. 2020, 2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	144

Tablo 32: Kocaeli Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	144
Tablo 33: Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	144
Tablo 34: İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu.....	145

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: Kıymetli Madenler Kronolojisi	14
--	----

GİRİŞ

“Türkiye’de Hisse Senedi Piyasalarının Gelişim Eğilimlerinin Otomotiv ile Demir Çelik Sektöründe Karşılaştırılmalı Olarak Analizi” başlıklı bu tezde, hisse senedi piyasasının Türkiye’deki ilk çıktığı dönemden günümüze kadar ki gelişinde nasıl bir gelişim ve değişime uğradığı araştırılmış ve bunun yanında otomotiv ve demir çelik olarak iki sektörün mali tablolarından yararlanarak şirketlerin genel durumu ile ilgili temel analiz yapılmış ve yatırımcılara rehber olma amacı güdülen araştırma konusu olmuştur.

Yatırım konusu geçmişten günümüze her zaman önemli bir husustur. Son dönemlerde Türkiye’de ve dünyada yaşanan olumsuz ekonomik gelişmelere karşın hangi sektörlerle ve şirketlere yatırım yapılması gerektiği önem arz etmiştir (Çulhaloğlu & Yeşildağ, 2023). Ekonomik gelişmeleri göz önüne alındığında borsalardaki işlemler artış göstermiş bu sayede şirket analizleri ve piyasanın bu süreçteki gelişiminin araştırılması gerektiği ortaya çıkmıştır (Afşar, 2022). En önemli yatırım alanlarından olan hisse senedi yatırımları tasarruf sahibi yatırımcıların her zaman ilgi odağı olmuştur. Hangi şirket hisselerine yatırım yapacaklarını bilmek isteyen rasyonel yatırımcılar bu bilgilere iyi bir araştırma sonucu ulaşırlar. Dolayısıyla doğru yatırım temel düzeyde bir bilgi birikimi gerektirmektedir. Sektör analizi, mali tablolar analizi ve temel analiz sahip olunması gereken bilgiler arasındadır. (Çulhaloğlu & Yeşildağ, 2023). Bunun yanında yatırım yapmadan önce gelecekteki fiyat hareketliliğini tahmin etmek için şirketin genel durumunu gösteren bilançolardan ve gelir tablolarından yararlanılması gerektiği bilinmektedir. Bu çalışmada hisse senedi piyasasının gelişimi, değişimi, hisse senedi kavramı ve türleri, şirketlerin temel analiz aşamaları ve sektörel analiz araştırılmış ve analiz sonuçları açıklanıp bu doğrultuda yatırımcıların doğru analiz yapmalarına katkı sağlamaları hedeflenmiştir.

Türkiye’de borsaların ilk ortaya çıktığı zamanlara bakıldığında 2000 yıllık bir geçmişe dayanan borsalar tarımsal emtia, değerli maden ve kıymetli taşların alınıp satılması için pazarlar ve panayırlar kurulmasıyla ve aracılardan da devreye girmesiyle büyüyerek ticari belgeler ve ticari senetlerin alınıp satıldığı ve ilk borsaların kurulduğu bir yapıya bürünmüştür (Alnus Yatırım, 2024).

Cumhuriyet döneminde 1922 yılında yapılan düzenleme ile borsada günümüzde hali hazırda kullanılmakta olan sistemin temellerini oluşturan hükümlerin

getirildiği, 1923 yılında 1906 tarihli tüzüğe ek düzenleme yapıldığı, 1927 yılında borsanın adının "Esham ve Tahvilat, Kambiyo ve Nukud Borsası" şeklinde değiştirildiği, 1929 yılında borsanın tekrar canlanması için 1447 sayılı kanun ve bu kanuna istinaden çıkarılan nizamname ile "İstanbul Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsası" kurulmuştur. İlk Cumhuriyet borsası olan İstanbul Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsası bir bakıma Osmanlı Borsası'nın devamı sayılmaktadır.

31 Ekim 1985 tarihinde genel kurulda ise İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Yönetmeliği kabul edilmişt ve İMKB 26 Aralık 1985 tarihinde açılarak 2 Ocak 1986 tarihinde ilk seansını gerçekleştirmiştir. İstanbul Cağaloğlu'ndaki tarihi Emniyet Sandığı binası İMKB'nin ilk faaliyet yeridir. Bu mekân ihtiyaçlara cevap veremez hale gelince Eren Handa faaliyetlerini sürdürmüştür. 15 Mayıs 1995'te de İMKB faaliyetlerini halen bu merkezden sürdürdüğu İstinye'deki binasına taşınmıştır. 2013 yılında İMKB, Borsa İstanbul olarak isim değiştirerek yeni bir vizyon ile dünya sistemine entegre olma yolunda yeni gelişim dönemine girmiştir. Borsaların ilk oluşumları ve modern anlamda bildiğimiz borsalara dönüşümü bu süreçlere dayanmaktadır. Bugünü anlayabilmek ve geleceği doğru tahmin edebilmek ve en doğru analizleri yapmak için geçmişi ve gelişim süreçlerini iyi analiz etmek gerekmektedir. Tam olarak bu sebeple bu çalışma hem borsa kavramına hem de hisse senedi piyasasının gelişim süreçlerine ışık tutmaktadır.

Hisse senedi borsası hayatımızın ekonomik alanında faaliyetler ile ilgili kayıtların dijital bir ortamda tutulmasına ve herkes tarafından ulaşılabilir olmasına imkân sağlayan bir kayıt defteri görevi üstlenmektedir. "Türkiye'de Hisse Senedi Piyasalarının Gelişim Eğilimlerinin Otomotiv ile Demir Çelik Sektöründe Karşılaştırılmalı Olarak Analizi" konulu bu çalışmada hisse senedi piyasasının günümüze kadar gelen zaman dilimi içerisindeki gelişimi ve yatırımcıların borsada hisse senedi alırken neleri göz önünde bulundurması gerektiği incelenmişt bu doğrultuda Türkiye hisse senedi borsasındaki otomotiv ve demir çelik sektöründen toplam 14 hisse seçilerek mali tablo üzerinde analizleri incelenmiştir. Bu 14 hisse senedinin 2020/12, 2021/12 ve 2022/12 yıllarına ait verileri alınıp bilançosu ve gelir tablosu incelenerek temel analiz yapılmıştır.

Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde literatür taraması gerçekleştirilmiştir.

İkinci bölümde hisse senedi ve borsa kavramı açıklanmış Türkiye'deki gelişimi ve günümüze kadar gelişini araştırılmıştır.

Üçüncü ve analiz bölümünde borsada işlem gören ve iki farklı sektör olan otomotiv ve demir çelik sektöründeki 14 hisse seçilmiş bu 14 hissenin son üç yıla ait mali tabloları incelenerek temel analizi ve sektörel karşılaştırması yapılmıştır. Bu inceleme sonucunda borsada işlem hacmi yüksek olan bu şirketler arasında kıyas yapılmış ve ilerleyen yıllardaki durumları tahmin edilmiştir. Bu analizin gerçekleştirilmesinin nedeni yatırımcıların hisse alım kararından önceki analiz ve araştırmalarına katkı sağlamaktır. Böylelikle hisse senedi borsasında işlem yapan yatırımcılar açısından yol gösterici olması amaçlanmıştır.

BÖLÜM 1: LİTERATÜR ÇALIŞMASI

1.1. Literatür Taraması

Akel (2015), çalışmasında 1 Ağustos 2013 tarihindeki raporda Brezilya, Endonezya, Güney Afrika, Hindistan ve Türkiye “Kırılgan Beşli” ülkeleri olarak seçilmiştir. Bu ülkelerin Kırılgan Beşli ülkeleri olarak seçilmesinin sebebi 2013 yılında ABD doları karşısındaki değer kaybıdır. Bu değer kaybının sebepleri arasında da dış ticaret açıkları ve yüksek enflasyon gibi sebepler verilebildiği gibi araştırma içerisinde eş bütünleşme ve nedensellik analizi yapılmıştır. Sonuç olarak bu eş bütünleşme ve nedensellik ilişkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Ölmez ve Ekinci (2020), çalışmasında ülkemizde 2020 yılında görülen koronavirüs salgınının sosyal ekonomik hayatlarımıza olan etkisinin yanında finansal piyasalara da etkisi araştırılmıştır. Hisse senedine doğrudan etki eden virüs salgınının zaman serisi (GARCH) analizi yapılarak sonuç olarak da olumsuz etkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Akıncı ve Küçükçaylı (2016), çalışmasında hisse senedi ve döviz kurları arasındaki ilişkinin varlığını veya yokluğunu test etmek için 12 ülkenin 1997/07 ve 2013/12 dönemi arasında panel veri analizi yaparak incelemiştir. Analize ek değişkenlerde ilave edilerek faiz oranı ve enflasyon gibi değişkenlerin döviz kuru üzerinde pozitif yönde bir etkisinin olduğunu savunmuştur.

Kuzu (2017), çalışmasında TCMB'nin 2011 yılında sağlıklı fiyat hareketleri ve piyasadaki dalgalanmalara karşı uyguladığı faiz koridorunun yatırım araçlarına özellikle de hisse senedi piyasasına olan etkisi araştırılmıştır. Araştırmada 2011 ve 2017 yılları arasında Merkez Bankası Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti' ne ait veriler kullanılmış değişken olarak da BIST100 Endeksi, BISTX BANK Endeksi ve Döviz Kuru seçilmiştir. Sonuç olarak ise Merkez Bankası Ağırlıklı Ortalama ve Fonlama Maliyeti kararlarının BISTX BANK ve BIST100 Endeksi ile direkt ilişkili olduğu döviz kuru ile de dolaylı olarak ilişkilendiği savunulmuştur.

Şahin ve Durmuş (2018), çalışmasında birçok çalışmanın da konusu olan makroekonomik faktörlerin hisse senedi piyasalarına olan etkileri araştırılmıştır. Araştırmada 2005 ve 2017 yılları arasında ekonometrik analiz olan Birim kök testi, Gregory-Hansen yapısal kırılmalı eş bütünleşme testi ile test edilmiştir. Bu analizler sonucunda aralarında ilişkinin olduğu savunulmuştur. Bunun yanında Hatemi-J

Asimetrik Nedensellik Testi ve Toda-Yamamoto Nedensellik Testi ile analiz edilmiş sonucunda nedensellik ilişkisinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Nargeleckenler (2011), çalışmasında hisse senedi fiyatları ile 2000-2008 dönemleri arasındaki Fiyat/Kazanç oranı arasında ilişki olup olmadığını ekonometrik analiz olan Tek Yönlü Sabit Etkiler Modeli ile incelemiştir. Araştırma sonucunda bazı sektörlerde anlamlı ilişki söz konusu iken bazı sektörlerde anlamlı ilişki olmadığı ortaya çıkmıştır. Analiz edilen çalışmada metal eşya sanayi dışında diğer sektörlerde anlamlı ilişkinin olduğu ve bu anlamlı ilişkinin olduğu sektörlerde ise düşük fiyat/kazanç oranının görüldüğü belirlenmiştir.

Sezen ve Çevik (2024), çalışmasında hisse senedi piyasasında G-20 ülkeleri olan Arjantin, Avustralya, Brezilya, Kanada, Çin, Fransa, Almanya, Hindistan, Endonezya, İtalya, Japonya, Meksika, Rusya, Suudi Arabistan, Güney Afrika, Güney Kore, Türkiye, İngiltere ve ABD'nin birbiri arasında yayılma etkisinin olup olmadığını nedensellik testi ile çalışmıştır. 1995 ve 2021 yılları arasında analizi gerçekleştirilen çalışmanın sonucunda çift yönlü nedensellik ilişkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Aktaş ve Doğanay (2007), çalışmasında 2007 yılında günümüzdeki kadar gelişmemiş ve gelişmekte olduğu için kümeleme yöntemi ile analiz edilip belli gruplara ayrılarak borsaya kayıtlı şirket sayısı defter değeri piyasa değeri ve fiyat kazanç oranları değişkenlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda 2007 yılında henüz gelişmekte olan hisse senedi piyasalarının önemli değişkenleri piyasa değeri, işlem hacmi ve devir hızı olduğu belirlenmiştir.

Sertkaya ve Songur (2021), çalışmasında hisse senedi fiyatlarının döviz kurlarıyla olan ilişkisini çalışmış ve 1996 ve 2018 yılları arasında simetrik ve asimetrik nedensellik testleri ile analiz edilmiştir. Simetrik analiz sonucunda döviz kuru endeksi hisse senedi fiyatlarının nedeni olmakta asimetrik nedensellik testi sonucunda ise hisse senedi fiyatları döviz kuru endeksinin nedeni olduğu savunulmaktadır.

Yılancı ve Öztürk (2010), çalışmasında 1995 ve 2009 yılları arasında Türkiye ortağı olan hisse senedi piyasaları ve aralarındaki ilişki çalışmıştır. İMKB 100, FTSE 100, SP 500 ve AEX borsaları arasında eş bütünleşme ve birim kök analizi yapılmış ve ilişki olmadığı sonucu çıkarılmıştır. Bunun yanında risk faktörlerini azaltmak amacıyla portföy çeşitlendirilmesi yapılması gerektiği savunulmaktadır.

Alper ve Kara (2017), çalışmasında makroekonomik faktörlerin hisse senedi piyasasındaki sanayi şirketlerine olan etkisini araştırmıştır. Araştırmada BIST Sınai Endeksi'ni 2003 ve 2017 yılları arasında varyans ayrıştırma ve etki tepki analizi ile incelemiştir. İnceleme sonucunda dış ticaret dengesi, faiz oranı, sanayi üretim endeksi ve altın fiyatlarının etkisinin olduğu çıkarılmıştır. Bunun yanında enflasyon oranı, para arzı, reel petrol fiyatları hisse senedi getirilerindeki değişimleri açıklamada önemsiz kaldıkları sonucuna varılmıştır.

Doğan ve Afşar (2021), çalışmasında hisse senedi piyasalarının politik ve jeopolitik risklerden etkilenip etkilenmediği araştırılmıştır. 2005-2018 yılları arasında Temel Bileşenler Analizi ve Parks-Kmenta Tahmincisi ile analiz edilmiştir. Analiz sonucunda negatif anlamlı ilişki olduğu gözlemlenmiştir.

Akkaya (2021), çalışmasında hisse senedi piyasasında fiyatlardaki dalgalanmaların oluşturduğu oynaklığın diğer piyasaları etkileme durumunu araştırmıştır. Oynaklık yayılımı analizi 2008 ve 2020 yılları arasında EGARCH modeli ile analiz edilmiş sonuç anlamlı çıkmıştır. Oynaklığın Dow Jones Borsası'ndan Borsa İstanbul'a yayıldığı savunulmaktadır.

İşcan (2011), çalışmasında 2021 ve 2029 yılları arasında döviz kurları ile hisse senedi piyasası arasındaki etkileşimi araştırmıştır. İki döviz kuru incelenen Amerikan Doları ve Euro'nun hisse senedi piyasasına dolaylı yoldan etki ettiği savunulmaktadır. Döviz kurlarının gelişmekte olan ülkelerin ekonomik sosyal ve politik olarak fazla etkilendiği ve bunun sonucunda hisse senedi piyasasına da etki ettiği savunulmaktadır.

Belen ve Gümrah (2016), çalışmasında makroekonomik faktörlerin hisse senedi getirilerine etkisi araştırmış ve riski azaltmak için etkileri ortaya koymuştur. Özellikle enflasyonun hisse senedi fiyatları üzerinde beklenen fiyat ve gerçekleşen fiyat arasındaki fark belirlenmiştir. 2006 ve 2016 yılları arasında BIST100 endeksleri üzerinde TÜFE beklenen ve gerçekleşen veriler incelenmiş sonuç olarak anlamlılığın olmadığı savunulmuştur.

İbicioğlu (2012), çalışmasında yurtdışında ikamet eden yatırımcıların hisse senedi endeksleri üzerindeki etkisini incelemiştir. 2005 ve 2011 yılları arasında 365 gözlemden oluşan analiz sonucunda yurt dışında ikamet eden yatırımcıların hisse senetleri endeksleri üzerinde etkili olduğu savunulmaktadır.

Gümrah ve Çobanoğlu (2018), çalışmasında hisse senedi piyasalarında likiditenin şirketler üzerindeki etkisi araştırılmıştır. 2002 ve 2017 yılları arasında Corwin-Schultz tahmincisi , Armihud likidite yetersizliği ölçüsü ve CAPM Modeli ile incelenmiştir. Sonuç olarak da negatif etkinin olduğu ve bu etkinin küçük şirketlerde daha fazla olduğu savunulmuştur.

BÖLÜM 2: BORSALAR VE HİSSE SENEDİ PİYASALARININ DOĞUŞU GELİŞİMİ VE TÜRKİYE'DEKİ SEYRİ

2.1. Borsa Kavramı

Borsa kendi standartları ve kuralları olan arz-talep ilişkisine göre fiyatları belirlenen çeşitli malların ve varlıkların alım ve satımının gerçekleştiği piyasadır (Özer, 2013). Avrupa kıtasında ticaretle ilgilenen insanlar döviz ve senet işlemlerinde burada yazan fiyatlar göz önünde bulundurulmuş ve bu özellikte bulunan merkezlere Borsa adı verilmeye başlanmıştır. Bu sebeple günümüzde kullandığımız 'Borsa' kavramının temelleri atılmıştır. Sanayi devrimi ve sonrası gelir düzeyinin artması insanları yatırım yapmaya itmiş ve bu sebeple finansal piyasalara duyulan ihtiyaç artmıştır. Güven duygusunu zedeleyecek davranışların olmaması ve bunların önüne geçmek için yasal düzenlemelere uygun bir şekilde finansal varlıkların alım ve satım yapılabilecek bir pazara ihtiyaç duyulmaktadır. Borsalar, ekonomiye likitlik ve güven sağlamak, finansal derinlik oluşturmak, piyasada oluşabilecek 21 fiyat dalgalanmalarının önüne geçmek, mülkiyeti birçok kişi arasında bölüştürerek tabana yaymak, sermayelere dolayısıyla işletmelerin gelecek yatırımlarına katkı sağlamak suretiyle ülkelerin gelişme ve kalkınmalarında etkileyici bir rol oynar (Büyükçoban, 2021).

2.2. Borsa Türleri

Borsaları 2 başlık şeklinde incelediğimizde reel varlıklar ve finansal varlıklar olarak ayırabiliriz. Finansal piyasalar; menkul kıymet borsaları, vadeli işlem borsaları ve kıymetli maden borsalarıdır. Reel varlıklar ise ticaret borsalarında işlem görmektedirler. Türkiye'de faaliyette bulunan en değerli borsalarımız ise, İstanbul Altın Borsası, Borsa İstanbul, Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsaları ve çeşitli Ticaret borsalarıdır (Işık, 2012).

2.2.1. Ticaret borsaları

Ticaret Borsaları, borsaya dâhil edilen maddelerin alım satımı ve borsada oluşan fiyatların tespit, tescil ve ilan işleriyle meşgul olmak üzere kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip kurumlardır. Borsada alım satımı tanzim ve tescil etmek, borsaya dâhil maddelerin borsada oluşan her günlük fiyatlarını usulü dairesinde tespit ve ilan etmek, alıcı ve satıcının, teslim ve teslim alma ile ödeme bakımından yükümlülüklerini

belirlemek, fiyatlar üzerinde etkili şartları ve ihtilaf doğduğunda ihtiyari tahkim usulleri gösteren ve Birliğin onayıyla yürürlüğe girecek genel düzenlemeler yapmak, yurt içi ve yurt dışı borsa ve piyasaları takip ederek fiyat haberleşmesi yapmak ticaret borsalarının görevleri arasındadır (Rize Ticaret Borsası, 1995). Gündelik hayatta ticaret borsası denildiğinde akla, hububat ve bakliyat başta olmak üzere temel nitelikte olan ve endüstrileri bulunan tarımsal ürünlerin işlem gördüğü ve belirli bir düzen içerisinde fiyatlarının belirlendiği pazar yerleri akla gelmektedir. Ticaret Borsasında alım satım yapılan ürünler üretim bölgesine bağlı olarak değişen buğday, arpa, mısır, hayvansal ürünler, et, tereyağı, peynir gibi ürünlerin tescilleri yapılır. Üst kuruluşu Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) olan ticaret borsaları, ticarî ihtiyaçlar bağlamında lüzum hâsıl olan il ve ilçelerde, TOBB'un olumlu görüşü ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın oluru ile kurulmaktadır (Doğan, 2010).

2.2.2. Menkul kıymetler borsaları

Kurulduğu tarihteki unvanı ile İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB), Türkiye'de menkul kıymetlerin alınıp-satıldığı ilk örgütlü borsa olarak bilinmektedir. Alıcı ve satıcıların kurumsal bir yapı içinde bir araya geldiği İstanbul Borsası, ikinci el bir piyasadır. Borsa İstanbul ya da kısaca BİST, Türkiye'de 1985 yılında açılan sermaye piyasasında faaliyet gösteren Türk ve yabancı kaynaklı bankalara, aracı kurumlara saklama ile takas hizmeti verir. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (kısaca İMKB) olan adı 5 Nisan 2013 tarihinde "Borsa İstanbul" olarak değiştirilmiştir. Menkul Kıymetler Borsası uzun vadeli yatırım araçlarından olan tahvil ve hisse senetlerinin alınıp satıldığı piyasalardır. Devamlı ve düzenli işleyen bir pazarın oluşması, ekonomiye kaynak yaratması, sermaye mülkiyetini geniş bir toplum tabanına yayması, ekonominin göstergesi olması, uzun vadeli yatırımların kısa vadeli tasarruflarla finansmanını sağlaması ve güven oluşturması Menkul kıymetler borsalarının ülke ekonomisine sağlamış oldukları faydalar arasındadır.

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) 03.10.1983 tarih ve 91 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile özerk ve mesleki bir kuruluş olarak kurulan ve kamu tüzel kişiliğine sahip bir kuruluştur. İMKB'nin çalışma usul ve esasları, 19.02.1996 tarih ve 22559 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Yönetmeliği" ile düzenlenmiştir. İMKB'nin temel amacı, sermaye piyasası araçlarına yatırım ve likidite imkânı sağlamak, sağlıklı fiyat oluşumunu temin etmek üzere şeffaf,

etkin, güvenilir, kolay erişilebilir piyasalar oluşturmak, işletmek ve geliştirmek ve bu piyasaları ihraççı, yatırımcı, aracılar ile diğer paydaşların hizmetine sunarak ekonomik büyümenin finansmanına destek olmaktır.

İMKB başkanının yönetim kurulu başkanı olduğu, yedi kişilik yönetim kuruluna sahiptir. Borsa başkanı ile yönetim kurulunun üç üyesi Sermaye Piyasası Kurulu'nun ilgili olduğu bakanın teklifi üzerine müşterek kararname ile atanır. Diğer üç üye ise İMKB genel kurullarınca İMKB üyeleri arasından seçilir. İMKB başkanının görev süre dört yıl, yönetim kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. İMKB'nin görev ve yetkileri şunlardır:

- Menkul kıymetlerin borsa kotuna alınması ile ilgili başvuruları, İMKB Kotasyon Yönetmeliği'nde belirtilen esaslar dâhilinde incelemek, ek bilgi ve belgeler istemek, başvuruları değerlendirmek ve karara bağlamak,
- Kanuni gerekler yerine getirilerek vadeli işlemlerle ilgili piyasalar açmak,
- Borsa'da işlem görebilecek menkul kıymetler için türlerine göre menkul kıymetler pazarları oluşturmak, bu pazarlarda işlem görececek menkul kıymetleri belirlemek ve borsa Bülteninde yayınlamak, pazarlara Borsa Binasında yer tahsis etmek,
- Borsa'da pazarların çalışma gün ve saatlerini belirlemek ve borsa bülteninde ilân etmek,
- Borsa pazarlarında yapılan işlemler sonucunda oluşan fiyatları ve bu fiyatlardan yapılan toplam işlem miktarlarını seans bitiminde ilân etmek
- Borsa'da yapılan alım, satım işlemlerini güven ve istikrar içinde serbest rekabet şartları altında kolayca ve düzenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak, bu kuralların dışına çıkan Borsa üyelerine, ilgili mevzuatta belirtilen yaptırımları uygulamak,
- Borsa'da olağan dışı menfi gelişmelerin meydana gelmesi hâlinde, mevzuatın verdiği yetkiler içinde gerekli önlemleri almak.

İMKB yukarıda belirtilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğunda bağımsız olarak kullanan, Sermaye Piyasası Kurulu'nun gözetim ve denetimi altında olan bir kuruluştur. İMKB, Sermaye Piyasası Kurulu'ndan aracılık faaliyetinde bulunmak üzere yetki belgesi almış aşağıda belirtilen üyelere sahiptir.

- Yatırım ve kalkınma bankaları,
- Ticari bankalar,
- Aracı kurumlar.

İMKB kuruluşundan günümüze kadar göstermiş olduğu hızlı gelişim ve teknolojik alt yapıyla yerli ve yabancı birçok yatırımcıya düzenli, şeffaf ve güvenilir alım-satım ortamı ile yatırım yapma imkânı sunmaktadır.

2.2.3. Vadeli işlem ve opsiyon borsası

Vadeli işlem piyasaları, gelecekteki bir tarihte teslimatı veya nakit uzlaşması yapılmak üzere belirli nitelik ve miktardaki malın veya finansal varlığın, bugünden alım satımının yapıldığı piyasalardır. Türkiye’de türev ürünlere dayalı sermaye piyasası araçlarının işlem görebileceği piyasaları oluşturmak, geliştirmek, piyasanın güven ve istikrar içinde faaliyette bulunabileceği bir ortam sağlamak gibi amaçlar doğrultusunda Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası kurulmuş ve 4 Şubat 2005 tarihi itibariyle faaliyet göstermeye başlamıştır (Kara, Çetin, & İnel, 2017).

VOB’ da ya dört ayrı piyasa bulunmaktadır.

- Hisse Senedi Piyasası: Hisse senedi endekslerine ve hisse senetlerine dayalı olan piyasadır.
- Döviz Piyasası: Yabancı paralara dayalı olan piyasadır.
- Faiz Piyasası: Hazine bonosu, devlet tahvili veya diğer kısa ve uzun vadeli faiz oranlarına dayalı olan piyasadır.
- Emtia Piyasası: Sayılan diğer üç piyasa kapsamı dışında kalan emtia ve diğer dayanak varlıklara dayalı olan piyasadır. VOB piyasalarına ait işlemler üç farklı pazarda gerçekleştirilmektedir.
- Ana Pazar: Normal seans ya da fiyat sabitleme seansları sırasında emirlerin, fiyat önceliği ve zaman önceliği kurallarına göre eşleştiği esas pazardır.
- Özel Emirler Pazarı: Ana pazarda oluşan fiyatları etkileyebilecek büyüklüğe sahip olan miktartlı emirlerdir. Fiziki teslimatlı döviz vadeli işlem sözleşmelerinde 500 adet, diğer sözleşmeler için 2.000 adet ve daha fazla miktardaki emirler bu kapsama girmektedir. Özel emrin gerçekleşebilmesi için borsanın onayının olması gerekmektedir.

- Özel Emir İlan Pazarı: Alıcı veya satıcıdan sadece birisinin belli olduğu özel emirlerdir. Girilen emrin eşleşmesi durumunda, emir Özel Emir Pazarı'nda gerçekleşir.

Borsa teşkilatında ayrı bir birim olarak oluşturulan Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Gözetim Müdürlüğü, borsada gerçekleştirilen tüm işlemlerin açık, düzenli ve dürüst bir şekilde gerçekleştirilmesinden sorumludur. Gözetim müdürlüğü bu sorumluluğu üyeler ile iş birliği içerisinde gerçekleştirmekte olup, şüpheli bir aktivitenin görülmesi durumunda Sermaye Piyasası Kurulu bilgilendirilmektedir.

Ticari hayatta birçok mal ve finansal varlık türünün bulunması yanında bu mal ve finansal varlıkların fiyatlarında da bir dalgalanma söz konusu olmaktadır. VOB fiyatlarda meydana gelen bu dalgalanmalardan korunmak, iyi bir yatırım fırsatı oluşturmak ve fiyatların beklenen şekilde belirlenmesini sağlamaktadır. Bu bakımdan VOB' un temel üç amacı mevcuttur. Bunlar Korunma, Yatırım ve Arbitraj amaçlarıdır. Döviz vadeli işlem sözleşmeleri korunma, yatırım ve arbitraj amaçlı olarak kullanılan ürünlerdir. VOB' da işlem gören iki tip döviz vadeli işlem sözleşmesi vardır. Bu sözleşmeler şunlardır:

- TL/ABD doları kuruna dayalı vadeli işlem sözleşmeleri, TL/Euro kuruna dayalı vadeli işlem sözleşmeleri
- Euro/ABD doları çapraz kuruna dayalı vadeli işlem sözleşmeleridir.

Endeks vadeli işlem sözleşmeleri de korunma, yatırım ve arbitraj amaçlı olarak kullanılan ürünlerdir.

Üç tip hisse senedi endeks vadeli işlem sözleşmesi vardır. Bu sözleşmeler şunlardır:

- İMKB 30 endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmesi,
- İMKB 100 endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmesi,
- İMKB 30-100 endeks farkına dayalı vadeli işlem sözleşmesi.

Faiz vadeli işlem sözleşmeleri de korunma, yatırım ve arbitraj amaçlı olarak kullanılan ürünlerdir. Bu sözleşmeler Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) üzerinden düzenlenen vadeli işlem sözleşmeleridir. Borsada herhangi bir bononun fiziksel olarak teslimatı söz konusu değildir. Yatırımcıların vadeli piyasadan elde ettikleri kâr veya zarar teminat hesaplarına yansıtılmaktadır. Emtia vadeli işlem sözleşmeleri de diğer

sözleşmelerde olduğu gibi korunma, yatırım ve arbitraj amaçlı olarak kullanılan ürünlerdir. Bu sözleşme tipinde dört çeşit emtia vadeli işlem sözleşmesi mevcuttur. Bu sözleşmeler şunlardır:

- Buğday vadeli işlem sözleşmesi,
- Pamuk vadeli işlem sözleşmesi,
- Altın vadeli işlem sözleşmesi,
- Dolar/Ons Altın vadeli işlem sözleşmesi

Türkiye'nin önde gelen kurumları olan TOBB, İMKB, Koçbank, Akbank gibi hissedarları bulunmaktadır. Başlangıçta 35 üyesi olan VOB' un katılımcı sayısı kısa sürede 57'ye yükselmiştir. İşlem hacmine bakıldığında artış trendi gözlemlenmektedir. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası (VOB) alım-satım platformu ve işlem gören sözleşmeler 05.08.2013 tarihinden itibaren Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP) çatısı altında birleştirilmiştir. Bu birleşme ile Türkiye'deki tüm vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, Borsa İstanbul VİOP bünyesinde tek bir alım-satım platformunda işlem görmeye başlamıştır.

2.2.4. Kıymetli madenler borsası

Kıymetli madenlerin ve kıymetli taşların insanların tarihsel bilinçaltında önemli bir yeri vardır. Kıymetli madenler ve taşlar ekonomik rolü nedeniyle de yakın tarihte önemli bir yatırım enstrümanı olmuştur. Böylelikle finansal piyasalara yeni bir derinlik katılmış sermaye piyasalarında yatırım yapan bireysel ve kurumsal yatırımcılar için yeni bir alternatif fırsatı doğmuştur. Bugünse kıymetli madenler piyasasında işleme konan kıymetli madenler; Standart ve standart dışı işlenmemiş altın, standart ve standart dışı işlenmemiş gümüş, standart ve standart dışı işlenmemiş platin, standart ve standart dışı işlenmemiş paladyum ve ham doğal taşlardır.

Şekil 1: Kıymetli Madenler Kronolojisi

2.3. Türkiye’de Borsaların Tarihi ve Gelişimi

Osmanlı İmparatorluğu’nda, 1864 yılında Galata bankerlerinin kurduğu bir dernek ile önce Havyar Han’da başlayan sermaye piyasası faaliyetleri, ancak resmi olarak 1873 -1874 yıllarında kurularak “Dersaadet Tahvilat Borsası” adını almıştır. Ayrıca, 23 Ağustos 1923 tarihindeki ek tüzük yürürlüğe konuluncaya kadar borsa üyeleri arasındaki yabancı uyruklular önemli çoğunluğu oluşturmuşlardır. Bu tarihten sonra asil ve fahri olarak ikiye ayrılan borsa mensuplarının asil üyelerinin Türk uyruklu olması yönünde koşul getirilmiştir. Bu tüzükle beraber daha sonra birçok ek kararnameler yürürlüğe konulmuştur. Bunlar, Cumhuriyet Hükümeti’nin borsa konusuna verdiği öneme ölçü sayılabilecek belgelerdendir.

Osmanlı İmparatorluğu’nda, XVI. yy. dan itibaren başlayan gerileme dolayısıyla yaşanan toplumsal düzensizliklerden dolayı ekonomik faaliyetlerin gelişmesi de mümkün olamıyordu. Oysa batıda gelişmekte olan modern ekonomik düzenle birlikte bazı Avrupalı devletler, Osmanlı İmparatorluğu ile de gittikçe artan ticari ve ekonomik ilişkiler içindeydiler. Ancak, bu ilişkiler İmparatorluktaki iç huzursuzluklar, vergiler, siyasi güvensizlik, kanunlardaki yetersizlikler vb. nedenlerden dolayı istenilen ölçüde gelişme gösteremiyordu. Batıların bu olumsuzluklardan kendi çıkarları doğrultusunda yararlanabilmek adına XVI. yy. den itibaren “Kapitülasyonlar” yoluyla birtakım ayrıcalıklar elde etmeye başladıkları bilinmektedir. 1854 Kırım Harbi dolayısıyla çıkarılan borçlanma tahvilleri, bunu takiben devletin çeşitli vesilelerle çıkardığı tahviller, ülkede faaliyet gösteren yabancı şirketlerin (özellikle demiryolu, elektrik, gaz ve tramvay şirketlerinin) Meşrutiyetten sonra da yerli şirketlerin tahvil ve hisse senetleri piyasada alınıp satılmaya başlanmıştır. İlk olarak 1864’te Galata bankerleri bir dernek kurmuş; 1866 yılında Türkiye’den alacaklı olan devletlerin de desteği ile İstanbul’da bir “Dersaadet Tahvilat

Borsası” kurularak çalışmaya başlamış ve borsaya Maliye nezaretince bir komiser atanmıştır. Bu borsada yerli ve yabancı tahvil ve hisse senetleri, Avrupa borsalarıyla telgraf irtibatı kurulmak suretiyle işlem görmüş; örneğin Panama tahvilleri ve Süveyş Kanalı hisse senetleri çok defa yabancı bankacıların aracılığı ile varlıklı Türk ailelerince satın alınmıştır.

Batıda XVIII. yy. ın sonlarından itibaren endüstri devriminin başlaması, ekonomik anlamda da büyük değişim ve dönüşümlere yol açmıştır. Avrupa’da yaşanan endüstri devrimi ve sömürgecilik hareketleri, büyük şirketlerin ortaya çıkmasına ve bunların halka açılmasına yol açmış, Osmanlı Devleti’nde yaşayan yabancı tacirler ve azınlıklar bu şirketlerin tahvil ve hisse senetleriyle ilgilenmeye başlamışlardır. Bu kapsamda, XIX. yy. ın ikinci yarısı, İmparatorluğun hukuki, idari ve ekonomik bakımlardan batı ekonomisine uyum hareketlerini kapsamıştır. Yabancı ülkelerden alınan değerlerin el değiştirmesi sonucunda kısa zamanda bizde de bir piyasa oluşturulmuş, bu duruma da Galata Bankerleri ön ayak olmuşlardır. Tanzimat hareketinin de etkisiyle Türkler de bu konuya ilgi göstermişlerdir. Bu oluşan piyasadaki borsanın adı 1906 yılında çıkarılan bir nizamname ile “Esham ve Tahvilat Borsası’na dönüştürülmüş ve bu kuruluş Cumhuriyet dönemine kadar devam etmiştir. Cumhuriyet döneminde, 1922 yılında çıkarılan yeni bir nizamname (tüzük) ile borsada bugünkü sistemin esasını oluşturan hükümler getirilmiştir. Gazi Mustafa Kemal daha Cumhuriyet ilan edilmeden, 17 Şubat 1923’te İzmir’de topladığı Türkiye İktisat Kongresi’ni açarken yaptığı konuşmasıyla çağını aşan, tüm geri kalmış ülkeler için geçerli olan ve hâlâ önemini koruyan iktisadi görüşler ve modeller ortaya koymuştur. Geri kalmış ülkelere yol gösteren Batılı İktisatçıların 1950’li yıllarda “Kalkınma İktisadı” konuları içinde tanımlamaya çalıştıkları temel ilke ve kavramları, Gazi anılan konuşmasında yıllar önce ele almıştır.

1929 yılında kabul edilen 1447 sayılı Menkul Değerler ve Kambiyo Borsaları Kanunu ve aynı yıl çıkarılan 8172 sayılı nizamname ile mevcut borsa yeniden düzenlenmiş ve “İstanbul Menkul Değerler Borsası” adı altında çalışmaya başlamıştır. 1938 yılında çıkarılan bir kararname ile İstanbul Borsası kapatılarak Ankara’ya taşınmış ve “Kambiyo, Esham ve Tahvilat Borsası” adı ile açılarak çalışmaya başlamıştır. Bu taşınmanın sakıncaları anlaşılmiş olduğundan 1941 yılında borsa yeniden İstanbul’a nakledilmiştir.

Türkiye’de 1981 yılı temmuz ayında yayınlanan 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile sermaye piyasası yeniden düzenlenirken, Menkul Değerler Borsası’na yeni bir şekil ve içerik verilmek istenmiş ve 1929 tarih ve 1447 sayılı Menkul Değerler ve Kambiyo Borsaları Kanunu yürürlükten kaldırılmış, bunun yerine 6.10.1983 gün ve KHK/91 sayılı Menkul Değerler Borsaları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname getirilmiştir. KHK/91 yayımı tarihinden bir yıl sonra, 6 Ekim 1984 tarihinde “Menkul Değerler Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik” yayınlanmıştır. 18.12.1985 tarihinde, İstanbul Menkul Değerler Borsası (İMKB) Yönetmeliği 18962 sayılı Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiş ve 26 Aralık 1985 tarihinde borsa faaliyete başlamıştır. Türkiye’de, 1981 yılında Sermaye Piyasası Kanunu’nun çıkarılması ve Sermaye Piyasası Kurulu’nun kurulması ile yeni bir dönem açılmıştır. Sermaye Piyasası Kurulu, kısa bir süre içinde sermaye piyasasının yasal çerçevesini oluşturarak sistemin üst yapısını kurmuş ve alt yapısı için de aşama aşama gerekli önlemleri almıştır. 1983 yılında da borsaların kuruluş, işleyiş ve örgütlenmeleri ile ilgili genel düzenlemeler yapılmış ve borsaların denetim ve gözetimi Sermaye Piyasası Kurulu’na verilmiştir. 1986 yılı başından itibaren de ülkemizin tek resmi organize menkul kıymetler borsası faaliyetlerine başlamıştır. 04.04.2013 tarihinde alınan kararla, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB), unvanının Borsa İstanbul A.Ş. olarak değişmesi nedeniyle “İMKB” kısaltması “BIST” olarak değiştirilmiştir (Aytekin, 2018).

2.4. Hisse Senedi Borsası ve İşleyişi

Hisse senetleri şirketlerin ortaklık paylarıdır. Borsaya açık her şirket belli sayıda hisse senedine sahiptir. Beş milyon hissesi olan bir şirketten örnek verilirse bu şirketten bir adet hisse alan yatırımcı $1/5\ 000\ 000$ oranında o şirkete ortak olur. Şirket hissedarlarına kâr payı dağıttığında bu şirketin hissesini alan yatırımcıda kâr payından almaya hak kazanır. Hissedarların elde ettiği kazanç iki temel dayanağa dayanır. Bunlardan biri şirketin yıllar boyunca ödediği kâr payı ikincisi ise şirketin büyümesidir. Çünkü şirketler kârlarını ya temettü olarak dağıtmakta ya da büyümekte kullanırlar. Bir hissedarın bir şirketten kârlı olarak çıkması hisseyi aldığı anda ödediği para ile takip eden yıllardaki şirketin büyümesine bağlı olarak kazandığı paradır. Şirketlerin halka arz olmalarının sebebi hâkim hissedarların borsa aracılığıyla şirkete yeni hissedar kabul etmeleridir. Bu durum da iki şekilde gerçekleşir. Birincisi hâkim hissedarların hisse satmasıyla gerçekleşir örneğin yüz tane hissesi varsa yirmisini satar

ve aldığı parayı istediği gibi şirket dışında kullanabilir. İkincisi yöntem ise sermaye artışıdır. Bu yöntemde eğer şirket paraya ihtiyaç duyuyorsa hâkim hissedarında bu parayı koyacak bütçesi yoksa diğer yatırımcıları kabul ederek gelen parayı şirkete aktarır ve şirketin büyümesini sağlar. Halka arz ve borsada işlem görme şirketlerin bilinirliklerini artırır, güvenilirliğini artırır ve kurumsallık düzeylerine de katkıda bulunur. Yatırımcılar tasarruflarını hisse senedi piyasasına yönlendirerek bunun için aracı kurumlardan hesap açarlar. Aracı kurumlar hem yatırımcılara danışmanlık hizmeti verir hem de yatırımcıların hisse senedi alım satım emirlerini Borsa İstanbul' a iletir. Borsa İstanbul ise farklı aracılarından aldığı al sat emirlerini eşleştirerek alım satım işlemlerini gerçekleştirir. Merkezi Kayıt Kuruluşu ise hissedarların hisselerinin tutulduğu kamusal bir kurumdur. Böylece bu tür yatırımcıların hisseleri güven içinde saklanır. Sermaye Piyasaları Kurumu ise hem bu piyasadaki kuralları koyar hem de çeşitli oyuncuların bu kurallara uyup uymadığını denetler.

2.4.1. Hisse senedi kavramı ve türleri

Yatırımcılar için son derece kıymetli olan hisse senetleri yatırım dünyasına girmek isteyen herkes için bilinmesi gereken en önemli kavramlar arasındadır. Hisse senedi kavramı firmaların, fabrikaların, kobilerin, büyük ve benzeri işletmelerin piyasaya açılmasıdır. Şirketler hisselerinin belli bir kısmını piyasaya açarak halka arz ederler ve halka arz olmuş hisseler yatırımcılara şirkete ortak olma olanağı sunarlar. Hisse senedinin diğer adı olan pay senetleri esas sermayenin belli sayıda, eşit değerlere bölünmüş parçalarını ifade etmektedir. Dolayısıyla şirkette payı olan kimse pay sahipliği elde eder ve payın kendisine getirdiği haklardan yararlanır.

Sermaye piyasasında farklı özelliklere sahip hisse senetleri işlem görmektedirler. Bu hisse senetleri aşağıdaki gibi sıralanmaktadır.

- Hamiline veya Nama Yazılı Hisse Senetleri,
- Adi ve İmtiyazlı Hisse Senetleri,
- Bedelli ve Bedelsiz Hisse Senetleri,
- Primli ve Primsiz Hisse Senetleri,
- Kurucu ve İntifa Hisse Senetleri' dir.

2.4.1.1. Hisse senedinin sağladığı hak ve yükümlülükler

Diğer adı pay senedi olan hisse senetleri isminden de anlaşıldığı gibi yatırımcılarına ve ortaklık verdiğini ifade eder. Ortaklar yatırımlarından dolayı çeşitli hak ve yükümlülükler elde ederler. Bu haklar aşağıdaki gibi sıralanmaktadır.

- Hisse Senedi Sahibine Ortakların Sahip Olduğu Tüm Haklardan Yararlanma İmkânı,
- Şirketin Faaliyetleri Hususunda Bilgi Edinme Hakkı,
- Oy Kullanma Yetkisi Hakkı,
- Temettü Hakkı,
- Yönetime Katılma Hakkı,
- Rüçhan Hakkı (Yeni Payların Edinilmesinde Öncelik),
- Tasfiye Durumunda Pay Alma Hakkı' dır (Büyükçoban, 2021).

2.4.1.2. Hisse senedi türleri

Hisse senetleri taşıdıkları öncelik, ayrıcalıkları, sermayeyi temsil yetkileri ve devredilebilirlikleri itibariyle çeşitli gruplara ayrılır.

2.4.1.2.1. Hamiline veya nama yazılı hisse senetleri

Belirli biri adına düzenlenen, üzerinde sahibinin adı yazan hisse senetleri nama yazılı hisse senedi olarak adlandırılmaktadır. Hamiline yazılı hisse senetleri ise belirli bir kişi adına düzenlenmemektedir. Nama yazılı hisse senetlerinde hissedarlık hakları, hissenin üzerinde yazan isim veya söz konusu ismin temsilcisi tarafından kullanılırken, hamiline yazılı hisse senetlerinde menkul kıymetin hakları hisseyi elinde bulundurana aittir.

2.4.1.2.2. Adi ve imtiyazlı hisse senetleri

Adi hisse senetleri, sahiplerine eşit haklar sağlayan hisse senetleridir. Buna karşılık imtiyazlı hisse senetleri ise adi hisse senetlerine kıyasla sahiplerine temettü ödemesi, tasfiye payı, rüçhan ve oy hakkı gibi konularda ayrıcalıklı haklar sağlayan menkul kıymetlerdir.

2.4.1.2.3. Bedelli ve bedelsiz hisse senetleri

Bedelsiz hisse senetleri dışardan fon girişı olmadan diğer bir ifadeyle iç kaynakların ve kâr payının kullanılmasıyla gerçekleşen sermaye artırımlarında, hissedarlara bedelsiz olarak dağıtılmaktadır. Bedelli hisse senetleri ise sermaye artırımını hedefiyle dışarıdan yeni fon kaynağı karşılığında ihraç edilen hisse senetleridir.

2.4.1.2.4. Primli ve primsiz hisse senetleri

Nominal değerinden ihraç edilen hisse senetleri primsiz, buna karşılık nominal değerinin üzerinde ihraç edilenler ise primli hisse senedi olarak adlandırılmaktadır.

2.4.1.2.5. Kurucu ve intifa hisse senetleri

Şirket kurucularına verilen menkul kıymete kurucu senedi, şirkete hizmet karşılığı verilen menkul kıymetlere ise intifa senedi adı verilmektedir.

BÖLÜM 3: MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Araştırmada Türkiye 'de hisse senedi piyasasında işlem gören 14 şirkete ait hisseler seçilmiş ve bu hisselerin mali tablolarına bakılarak genel durumu açıklanmış, ilerleyen dönemlerle ilgili tahminler yapılmış ve birbiriyle karşılaştırıp temel analiz yapılmıştır. Bu çalışmada Türk borsasını doğru bir şekilde inceleyip anlamak ve yatırımcılara daha doğru yatırım yapıp kazanç sağlamaları amaçlanmıştır. Literatüre baktığımızda hisse senedi ile ilgili birçok çalışma olduğu ancak yatırımcılara yol gösterici nitelikte bir çalışma olmadığı gözlenmiş ve bu çalışmanın literatüre katkı sağlanacağı amaçlanmıştır.

3.2. Model, Yöntem ve Veri

Araştırmanın konusuyla ilgili detaylı bir literatür taraması yapılmış ve konunun sınırları tespit edilmiştir. Bu çalışmada veriler temel analiz yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Hisse senedi ile ilgili gelir tablosu ve bilanço gibi verilere Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) 'dan ve isyatirim.com.tr web adresinden ulaşılmıştır.

3.3. Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları

Çalışmada hisse senedi borsasında otomotiv sektöründeki tüm şirketler ve demir çelik sektöründeki 7 büyük şirket olmak üzere toplam 14 şirket seçilmiştir. İş Yatırım' dan gelir tablosu ve bilanço verileri çekilmiş ve hisseler üzerinden detaylı incelenip karşılaştırılmıştır.

3.4. Veri Seti ve Değişkenler

Çalışmanın içerisinde BIST endeksi içerisinde seçilmiş 14 değişken bulunmaktadır. Otomotiv sektöründen; Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (ASUZU), Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. (DOAS), Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (FROTO), Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KARSN), Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.(OTKAR), Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOASO) ve Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (TTRAK) seçilmiştir. Demir çelik sektöründen Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. (CUSAN), Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş. (ERCB), Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. (EREGL), İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.(ISDMR), İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. (IZDMC),

Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KRDMD) ve Kocaeli Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KCAER) incelemeye dahil edilmiştir. Elde edilen verilerin dönem aralığı 2020/12, 2021/12 ve 2022/12 şeklinde belirlenmiştir. İş yatırım' dan yararlanılarak mali tablo verilerine ulaşılmış ve veriler üzerinde analiz yapılmıştır.

3.5. Analizler ve Sonuçları

3.5.1. Otomotiv sektörü

Otomotiv sanayi, bütün sanayileşmiş ülkelerde ekonominin lokomotifleri arasında gösterilmektedir. Bu hususun başlıca nedeni, otomotiv sanayinin diğer sektörlerle olan yakın ilişkisidir. Otomotiv sanayi, demir çelik ve diğer hafif metaller, petrokimya, cam ve lastik gibi sanayi dallarının alıcısı konumundayken, aynı zamanda bu sanayi dallarındaki teknolojik gelişimleri de tetikler. Bu sebeple otomotiv sanayindeki değişimler, ekonominin tümünü yakından etkilemektedir. Bunun yanında otomotiv sanayi, savunma sektörü ve dolaylı olarak ülkelerin milli güvenliği konularında da kritik bir öneme sahiptir.

Otomotiv sanayi küresel seviyede değişen pazar ve rekabet koşulları nedeniyle daimî ve dinamik bir gelişmeye sahne olmaktadır. Bu nedenden ötürü, otomotiv sanayi en rekabetçi sektörlerden biri olarak kabul görmektedir. Sektördeki büyük üreticiler 1990'lı yılların ikinci yarısından itibaren yoğun rekabetten korunmak, endüstride var olmak ve rekabetçi avantaj elde etmek için iş birliklerini hızlandırmıştır. Bunun sonucunda da otomotiv devleri arasında Dünya çapında büyük birleşmeler epey yankı uyandırmıştır. Çok uluslu büyük otomobil imalatçıları arasında gerçekleşen birleşmeler ve deniz aşırı tesislerin faaliyete geçmesi, otomotiv endüstrisinin küreselleşme sürecine büyük ivme katmıştır. Otomotiv sanayinde birleşme, satın alma ve ortaklık stratejileri birçok bilimsel araştırmanın konusu olurken, otomotiv sektörü Dünya basını ve yerel basında da önemli yer bulmuştur.

3.5.1.1. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (FROTO)

Ford Otosan firması otomotiv sektörünün en köklü işletmelerinden biridir. Aynı zamanda, Türkiye'nin en çok ihracat yapan firmaları arasında yer almaktadır. Ford Otosan'ın Avrupa'nın en büyük kurulu üretim ve en yüksek ticari araç üretim kapasitesine sahip olması da araştırmaya dahil edilmesi hususunda önemli motivasyon kaynaklarını oluşturmaktadır.

Tablo 1: Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (FROTO) 2020/12, 2021/12 ve 2022/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Bilanço						
Dönen Varlıklar	913.210.740	52	328.138.520	77	176.045.220	72
Nakit ve Nakit Benzerleri	166.663.050	10	141.739.310	33	81.240.730	33
Finansal Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Ticari Alacaklar	425.953.760	24	114.067.480	27	57.541.820	24
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	4.671.610	0	8.200	0	14.570	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	232.749.920	13	52.693.060	12	24.490.430	10
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	83.172.400	5	19.630.470	5	12.757.670	5
(Ara Toplam)	913.210.740	52	328.138.520	77	176.045.220	72
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	829.860.640	48	99.790.010	23	67.446.570	28
Ticari Alacaklar	258.430	0	375.790	0	39.500	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	18.999.690	1	0	0	0	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	2.404.730	0	499.130	0	447.670	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	0	0	0	0	0	0
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	3.303.370	0	687.670	0	689.190	0
Maddi Duran Varlıklar	479.152.680	27	51.490.830	12	44.033.730	18
Şerefiye	8.303.590	0	0	0	0	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	135.334.870	8	14.867.770	3	9.048.390	4
Ertelenmiş Vergi Varlığı	48.867.030	3	17.159.710	4	9.542.460	4
Diğer Duran Varlıklar	133.236.250	8	14.709.110	3	3.645.630	1
TOPLAM VARLIKLAR	1.743.071.380	100	427.928.530	100	243.491.790	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	762.025.680	44	207.821.440	49	124.807.810	51
Finansal Borçlar	217.806.890	12	82.569.190	19	39.328.810	16
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	496.728.740	28	113.786.680	27	77.477.930	32
Diğer Borçlar	12.116.670	1	2.590.010	1	1.761.960	1

Tablo1 (Devamı): Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (FROTO) 2020/12, 2021/12 ve 2022/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021% oranı	2020/12	2020% oranı
Müşteri Söz. Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	3.172.950	0	647.300	0	430.370	0
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	0	0	131.050	0	175.520	0
Borç Karşılıkları	9.489.460	1	3.901.610	1	2.732.450	1
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	22.710.970	1	4.195.600	1	2.900.770	1
(Ara Toplam)	762.025.680	44	207.821.440	49	124.807.810	51
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	469.629.290	27	118.621.710	28	48.244.960	20
Finansal Borçlar	406.985.550	23	107.993.080	25	41.479.930	17
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	9.087.080	1	631.830	0	220.400	0
Uzun vadeli karşılıklar	44.110.920	3	9.845.150	2	6.345.110	3
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Vergi Yükümlülüğü	9.356.120	1	0	0	0	0
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	89.620	0	151.650	0	199.520	0
Özkaynaklar	511.416.410	29	101.485.380	24	70.439.020	29
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	511.416.410	29	101.485.380	24	70.439.020	29
Ödenmiş Sermaye	3.509.100	0	3.509.100	1	3.509.100	1
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	80	0	80	0	80	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	445.360	0	0	0	0	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	53.642.410	3	7.663.160	2	4.104.930	2
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	231.326.180	13	34.728.460	8	34.679.290	14
Dönem Net Kar/Zararı	277.299.270	16	88.010.050	21	41.949.130	17
Diğer Özsermaye Kalemleri	-54.805.990	-3	-32.425.470	-8	-13.803.510	-6

Tablo1 (Devamı): Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (FROTO) 2020/12, 2021/12 ve 2022/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021% oranı	2020/12	2020% oranı
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
TOPLAM KAYNAKLAR	1.743.071.380	100	427.928.530	100	243.491.790	100
Gelir Tablosu	0	0	0	0	0	
Sürdürülen Faaliyetler	0	0	0	0	0	
Satış Gelirleri	3.225.564.510	100	711.012.580	100	494.514.070	100
Satışların Maliyeti (-)	-2.859.575.420	-89	-599.470.980	-84	-432.648.780	-87
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	365.989.090	11	111.541.600	16	61.865.290	13
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	365.989.090	11	111.541.600	16	61.865.290	13
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-52.461.650	-2	-13.236.000	-2	-8.435.650	-2
Genel Yönetim Giderleri (-)	-37.158.490	-1	-7.404.290	-1	-5.166.880	-1
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-28.512.930	-1	-6.805.190	-1	-4.594.510	-1
Diğer Faaliyet Gelirleri	64.769.190	2	21.110.120	3	8.547.760	2
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-39.914.310	-1	-10.828.810	-2	-4.159.400	-1
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	272.710.900	8	94.377.430	13	48.056.610	10
Net Faaliyet Kar/Zararı	247.856.020	8	84.096.120	12	43.668.250	9
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	370.660	0	24.640	0	25.490	0
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	-670.280	0	-375.610	0	-13.590	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	0	0	0	0	0	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	272.411.280	8	94.026.460	13	48.068.510	10
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	133.101.370	4	58.117.480	8	18.553.540	4

Tablo1 (Devamı): Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (FROTO) 2020/12, 2021/12 ve 2022/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-151.041.940	-5	-65.276.350	-9	-25.538.750	-5
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	-299.620	0	-350.970	0	11.900	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	254.470.710	8	86.867.590	12	41.083.300	8
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	22.828.560	1	1.142.460	0	865.830	0
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-2.166.120	0	-769.500	0	-397.990	0
Ertelemiş Vergi Geliri (Gideri)	24.994.680	1	1.911.960	0	1.263.820	0
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	277.299.270	9	88.010.050	12	41.949.130	8
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	277.299.270	9	88.010.050	12	41.949.130	8
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
Ana Ortaklık Payları	277.299.270	9	88.010.050	12	41.949.130	8
Hisse Başına Kazanç	1	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0
Amortisman Giderleri	71.958.070	2	10.542.640	1	9.165.750	2
Kıdem Tazminatı	791.090	0	235.730	0	198.680	0
Finansman Giderleri	-151.041.940	-5	-65.276.350	-9	-25.538.750	-5
Yurtiçi Satışlar	759.271.290	24	179.836.160	25	161.538.360	33
Yurtdışı Satışlar	2.510.111.280	78	545.151.510	77	346.260.720	70
Net Yabancı Para Pozisyonu	-297.918.300	-9	-70.773.110	-10	-49.695.340	-10
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	-216.098.290	-7	-77.180.990	-11	-53.394.020	-11
Net YPP (Hedge Dahil)	-297.918.300	-9	-70.773.110	-10	-49.695.340	-10
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	342.490.710	11	87.024.510	12	73.906.610	15
Düzeltilme Öncesi Kar	277.299.270	9	88.010.050	12	41.949.130	8

Tablo1 (Devamı): Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (FROTO) 2020/12, 2021/12 ve 2022/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Düzeltilmeler:	148.299.670	5	63.734.850	9	27.557.940	6
Amortisman & İtfa Payları	71.958.070	2	10.542.640	1	9.165.750	2
Karşılıklardaki Değişim	36.832.070	1	7.990.140	1	5.984.230	1
Diğer Gelir/ Gider	39.509.530	1	45.202.070	6	12.407.960	3
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	425.598.940	13	151.744.900	21	69.507.070	14
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	-55.480.110	-2	-57.263.390	-8	7.795.120	2
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	370.118.830	11	94.481.510	13	77.302.190	16
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-27.628.120	-1	-7.457.000	-1	-3.395.580	-1
Sabit Sermaye Yatırımları	-131.611.260	-4	-23.690.280	-3	-9.092.520	-2
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	-210.381.360	-7	-10.724.570	-2	-1.567.530	0
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-341.992.620	-11	-34.414.850	-5	-10.660.050	-2
Serbest Nakit Akım	498.090	0	52.609.660	7	63.246.560	13
Finansal Borçlardaki Değişim	77.751.930	2	35.628.020	5	-5.165.260	-1
Temettü Ödemeleri	-137.224.960	-4	-35.757.730	-5	-10.948.390	-2
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	-3.954.080	0	7.846.160	1	1.601.090	0
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	-63.427.110	-2	7.716.450	1	-14.512.560	-3
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	-62.929.020	-2	60.326.110	8	48.734.000	10
Yab.ı Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	-152.308.120	-5	0	0	0	0
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	-215.237.140	-7	60.326.110	8	48.734.000	10
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	381.816.420	12	80.736.290	11	32.002.290	6
Dönem Sonu Nakit	166.579.280	5	141.062.400	20	80.736.290	16

Gelir tabloları her yılın çeyreği için dönemlik olarak hazırlanır. Bilançolar ise üzerine koyarak ilerler. Tablo 1’de bilanço kalemlerinin rakamsal değerleri, yıllar arası değişimleri ve yüzdellik oranları gösterilmiştir. Dönen varlıklar kalemine bakıldığında dönen varlıkların bir seneden daha kısa sürede nakde dönüştürülen

varlıklar olduğu düşünülürse şirketin bir seneden kısa sürede nakde dönüştüreceği varlıkların ne kadarını nakit ve nakit benzerleri oluşturur veya ne kadarıyla finansal yatırım yapmış ve yine bunlardan kaçınılacaklardır veya stokları oluşturur cevabı tablodan yola çıkılarak açıklanmıştır. 2022/12 yılında 913.210.740.000 TL olan dönen varlığının içerisinde 166.663.050.000 TL'yi nakit ve benzerleri oluşturmuştur. Yüzde oranı olarak bakıldığında toplam varlıkların içerisinde % 52'lik kısmı dönen varlıklar oluşturmaktadır. Geçmiş dönemlere (2021/12 ve 2020/12) bakıldığında da artan bir dönen varlık ve nakit benzerleri görülmüş ve şirketin kısa vadede likidite probleminin olmadığı saptanmıştır. Bunun yanında hiç kısa vadede finansal varlıklara yatırım yapılmadığı Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. için olumsuz bir durumdur. Finansal yatırımlar şirketin hisse senedi, tahvil, bono gibi kısa vadedeki yatırımlarını ifade eder. Ticari alacakların artması şirket için olumlu ancak sürekli olarak artması nakde dönüşmede zorluk getirerek olumsuz duruma dönüşecektir. 2022 yılında Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. nin ticari alacakları, toplam varlıkların %24'lük bir kısmını oluşturmaktadır. Son üç yılda yaklaşık aynı oranda seyir göstermiştir. Şirketin alacaklarının olması artması iyi bir durumdur ancak alacaklarını tahsil edememesi olumsuzluk getirebilmektedir. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. nin ticari alacaklarında bir olumsuzluk görünmediği her yıl satışlarının arttığı gibi alacaklarında iyi derecede tahsil ettiği görülmüştür. Stoklarında son üç yılda toplam varlıkların %13'ünü oluşturduğu görülmüştür stokların hem rakamsal hem de oran olarak çok fazla şişmesi ve şirketin bu stokları nakde çevirememesi sorun teşkil ettiğine göre Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. nin dönem ve yıl bazında fazla artış olmaması şirket için normal görülmektedir.

Duran varlıklar bir seneden uzun sürede nakde dönüştürülme potansiyeli olan varlıklardır. 2022/12 yılında 1.743.071.380.000 TL olan toplam varlıkların 829.860.640.000 TL sini duran varlıkların oluşturduğu görülmektedir. Bu durumun %48'lik bir orana tekabül ettiği düşünülürse bir otomotiv sektörü için iyi durumdur denilebilir. Duran varlıklar aynı zamanda şirketin kazandığı paralar ile doğru yatırım yapılıp yapılmadığını gösterir. Yani özellikle uzun vadede finansal varlık yatırımları şirketin geleceğinin parlak olduğunu açıklar. Diğer duran varlık kalemleri incelenirse öz kaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlarda artış yatırımcı tarafından beklenen durumdur. Çünkü bu durum şirketin tüm borçlarını ödedikten sonra kalan ham parasını nasıl değerlendirdiğini gösterir. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. için değerlendirecek

olursak 2020/12, 2021/12 ve 2022/12 yılı boyunca hiç öz kaynak yöntemiyle değerlendirilen fon olmadığını bu durumda yatırımcı için olumsuz bir durum olduğunu gösterir. Kullanım hakları şirketin kiralama, tesisler, atölye petrol kuyuları gibi durumlarını göstermekte ve şirketin büyüklüğü ve güvenilirliği açısından önem arz etmektedir. Maddi olmayan haklarda yine şirketin marka, lisans ve telif haklarını yansıtır. Yıllar arası kıyas yapıldığında rakamsal ve oransal ayrı ayrı incelenmiştir. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. nin 2020/12 yılında dönen varlık kalemine bakıldığında 176.045.220.000 TL olduğu 2021/12 yılında 328.138.520.000 TL' ye çıkararak geçmiş yıla göre dönen varlığını yaklaşık iki kat arttırdığı 2022/12 yılında ise üç kat arttırarak olumlu bir izlenim bırakmıştır. Oran olarak bakıldığında her yıl yaklaşık %50 oranında artış olmuştur. Bu düzenli ve temiz artış yatırımcı açısından son derece güvenilirdir. Önemli noktalardan bir tanesi olan stokların artması normal kabul edilip fazla birikmesi şirketi ciddi maliyetlerle karşı karşıya bırakabilir. Şirket duran varlığını 2020/12 döneminde yaklaşık 67 milyar iken 2022/12' de 829 milyara çıkararak yaklaşık on iki kat arttırmıştır. Bu şirket için oldukça iyi bir durum olmasına rağmen sektördeki diğer otomotiv şirketleriyle de kıyaslanıp daha doğru bir sonuç elde edilmektedir. Dönen varlıklarla kısa vadeli yükümlülükler oranlı olmalıdır. Duran varlıklarla ise uzun vadeli yükümlülükler oranlı olmalıdır. Yani duran varlıklarını 4 senede arttırmayan bir Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. varsa uzun vadeli yükümlülüklerini de arttırmaması istenir. 2021/12 ve 2022/12 yılında duran varlıklarını ortalama sekiz kat arttırmıştır. Bir artış söz konusu olmakla birlikte uzun vadeli yükümlülüklerinde de aynı şekilde artış beklenir. Eğer uzun vadeli yükümlülüklerini ciddi oranda arttırıp bunu duran varlık arttırmadan yapıyorsa burada bir eksiye gidişat vardır yatırımcı yatırımlarını durdurabilir. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. nin bilançosunda göze çarpan diğer husus yatırım amaçlı gayrimenkullerinin hiç olmaması ve her yıl sıfırı takip etmesidir. Bu durum da yatırımcı açısından şirketin güzel satış yaptığı güzel para kazandığı ancak yatırımlarını değerlendiremediği yorumunu getirmektedir. Maddi duran varlıklarda yine aynı şekilde duran varlık kaleminin yıllara göre artış oranına yakın bir artış olduğu görülmekte ve bu durumu zaten duran varlık kaleminden anlaşılabilir. Maddi olmayan duran varlıklara bakıldığında patentler, lisanslar şirket için önemli noktalardan biridir. Ayrıca yatırımcı içinde analiz edilmesi gereken bir nokta olup bu kalemde ciddi bir artış istenir çünkü ne kadar fazla patent, lisans, telif hakkı varsa o oranda çalışmasa bile şirketin para kazanabileceği ve kaliteli mal üretebileceği noktaları vardır. Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi'ne bakıldığında

2020 ve 2022 yılında maddi olmayan duran varlığını yaklaşık 15 kat arttırdığı görülmekte ve bu durum şirket açısından olumlu bir izlenim oluşturmaktadır. Kısa vadeli yükümlülükler incelendiğinde 2021,2022 yılında yaklaşık 6 kat arttırmış ve dönen varlıklarla ortalama aynı oranda artış olduğu görülmektedir. Kısa vadeli yükümlülükler analiz edilirken yatırımcı açısından önemli noktada ticari borçlardır. Kısa vadeli yükümlülüklerin büyük bir kısmını ticari borçlar oluşturabilir bu şirket için iyi bir durumdur. Kısa vadeli yükümlülüklerinin ne kadarı borçla alınmış bunu ifade ederek uçuk kaçık rakamlar olmadığı sürece ticaretin döndüğünü iyileştğini gidişatın aslında olumlu olduğunun sinyalini verir. Uzun vadeli yükümlülüklerinin artış oranı yine duran varlıklarla ortalama aynı orandadır. Bu durumda olması gerektiği gibidir. Uzun vadeli yükümlülüklerin detayına inildiğinde finansal ve ticari borçların uyumu da analizde önemli bir noktayı oluşturur. Finansal borçlar banka kredileri bunun içerisinde hem faiz hem kendi ödemeleri de vardır. Uzun vadeli yükümlülüklerde finansal borçların ticari borçlardan fazla olması olumsuz bir durumdur yatırımcı açısından tam tersi bir durum beklenir. Şirketin bilançosuna bakıldığında uzun vade de hiç ticari borç olmadığını ancak uzun vadeli yükümlülüklerin yarısından fazlasını finansal borçların oluşturduğu gözlemlenmektedir. Bu durumdan da yine şirket ve yatırımcı için olumsuz bir durum sonucu çıkarılır. Bu kadar borcun yatırımcı açısından kabul görülebilmesi için öz kaynak ve karlılık önemli rol oynamaktadır. Öz kaynak bir şirketin toplam mal varlığından toplam borçlarını çıkarttığımızda elimizde kalan net paradır. Bir yatırımcı şirketin bilançosuna baktığında analiz edeceği en önemli noktalardan biri öz kaynak artışıdır. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. nin son üç yıl öz kaynak artışına baktığımızda 2020 yılından 2022 yılına yaklaşık 7 kat arttırdığı görülmektedir. Bu durum oldukça olumlu bir durumdur. Öz kaynaktaki artışın bir diğer sonucu ise borsada hisse fiyatının da artışına sebep olmaktır. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. nin gelir tablosu incelendiğinde ilk olarak bakılması gereken satış gelirleri ve maliyet uyumudur. Satış gelirleri maliyetten fazla olmalı ve maliyet ciddi rakamlarda olmamalıdır. Öncelikle şirketin satışlarına bakıldığında 2020'den 2021'e yaklaşık bir buçuk kat 2021'den 2022 ye yaklaşık dört buçuk kat arttırdığı görülmektedir. Ancak maliyetlere baktığımızda şirketin satışların yarısından fazlasını maliyete harcadığı olumsuz durum arasında yer almaktadır. Oran olarak incelenecek olursa satışların maliyeti gelirin ortalama %80'ine tekabül etmektedir. Satışına harcadığı maliyet son üç yılda aynı oranda ilerlediğine analiz sonucunda belirlenmiştir. Yatırımcının diğer alt kalemlerde incelemesi gereken hususlardan biri genel yönetim

giderleridir. Genel yönetim giderlerindeki ciddi artış şirketten para çıkarıldığını belirtebilir. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. için analiz edildiğinde gayet normal bir genel yönetim giderinin olduğu belirlenmiştir. Bu durumda şirkette herhangi bir sapkınlık veya para çıkarma gibi bir durumun olmadığını göstermiştir. Pazarlama satış ve dağıtım giderleri ne kadar fazla olursa yatırımcı açısından o şirketin büyüyebilmesi o kadar yüksek olmaktadır bu sebeple pazarlama satış ve dağıtım giderlerine yapılan harcamanın yüksek olması beklenir. Aynı şekilde araştırma ve geliştirme giderlerine harcanan para da yüksek olmalıdır. İki kalem içinde 2021 ve 2022 yılında ortalama 4 kat olması ve gayet iyi bir artış olması analiz sonucunda belirlenmiştir. Diğer faaliyet gelir ve giderleri incelendiğinde gelirin yarısının gider için harcandığı görülmüştür. 2022 yılında geçmiş yıllara oranla giderin biraz daha arttığı görülmüştür. Bu durumda şirketin giderinin çok göze batmayacak şekilde olduğu bilinmekle birlikte 2022 yılında giderde bir sıkıntıya düştüğünü çıkarabiliriz. Genel olarak çok büyük bir sorunun olmadığı sonucuna varılmıştır. Yatırım faaliyetlerinden gelir ve giderler kalemi de yine yatırımcı açısından bakılması gereken önemli bir noktadır çünkü şirket her ne kadar para kazanabiliyorsa da bunu yatırıma dönüştürüp yatırımlarından da belli bir gelir kazanması gerekmektedir. Bu durum Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. için değerlendirilecek olursa 2020 yılında gelir gider dengesi iyi iken son yıllarda oldukça kötü olduğu ve şirketin finansörleri ve ekonomistlerinde kötüye bir gidişat olabileceği ve kâr ettiğinde bu kârı yönetemeyeceği çıkartılır. Banka tarafını temsil eden finansman gelir gider dengesi kontrol edildiğinde özellikle son yılda yüklü bir miktarda faiz ödemesi gerçekleştiği görülmektedir. Sürdürülen faaliyetlerde dönem kârına bakıldığında 2020 ve 2021 yılında 2 katı 2021 ve 2022 yılında 3 katı bir kar ettiği görülmüştür. Genel bir sonuca varmak gerektiğinde gelir tablosunda geçmişine kıyasla aranılan durumlar kârlılığın artması, diğer kalemlerde göze çarparak ciddi azalmalar ve artmalar olmaması, genel yönetim giderlerinin iyi kontrol edilip şirketten para çıkarmaların olmaması, pazarlama satış dağıtım giderleri ile araştırma geliştirme giderlerinin devam edebilmesi ve satış gelirlerinin satış maliyetine uyumlu bir şekilde ilerlemesi yatırımcının hisse senedi satın alma noktasında şirket seçimi yaparken bakması gereken hususlardır. Nakit akım tablosu açıklandığında ilk olarak işletme faaliyetlerinden gelen nakit akışlarının düzeltme öncesi kâr yani dönem kârından büyük olması istenir. Eğer dönem kârından daha büyük bir işletme faaliyetinden gelen nakit akışı yoksa bu durum alacak tahsis konusunda sorun yaşanabildiğini gösterir. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. nin alacak tahsis konusunda bir sorununun olmadığı nakit

akım tablosunda görülmüştür. Yatırımcı açısından diğer olumsuz sayılan durum ise şirketin çok fazla borçlardan kaynaklanan nakit girişi olmasıdır. Bu durum normal düzeyde ise sorun teşkil etmemekte ancak ciddi rakamlar olduğunda olumsuz bir tablo oluşturmaktadır. Yabancı para çevirim farklarından nakit artış ve azalış kaleminde döviz ve yabancı paralardan şirketin etkilenme durumunu gösterir. 2022 yılında yabancı paradan etkilendiği tabloda görülmektedir. Bir diğer önemli husus ise dönem sonu nakit girişiyle dönem sonu nakit girişi arasında bir artış olması istenir. Çünkü bir şirket nakdini arttıramazsa geleceği çok parlak değildir. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. için analiz edildiğinde yalnızca 2022 yılında şirket bir sorun yaşayarak dönem sonu nakdini arttıramamış ancak önceki yıllarda dönem sonu nakdini iyi denilecek oranda arttırmıştır.

3.5.1.2. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOASO)

Tofaş 1968 yılında Vehbi Koç'un öncülüğündeki Koç Holding ve İtalyan otomotiv devi Fiat ortaklığında kurulmuştur. 1969 yılının Nisan ayında Bursa'da Tofaş'ın inşaatı başlamıştır. Bu inşaat iki yıl içerisinde tamamlanıp 1971 yılında fabrika açılmıştır. İlk üretim fabrikanın açıldığı yıl gerçekleşmiş olup Tofaş'tan çıkan ilk araç Murat124 olmuştur.

Günümüzde 80 ülkeye ihracat yapan Tofaş, 2013 yıl sonu verilerine göre 160.000 adet araç ihraç etmiştir. Tofaş'ın 2013 satış geliri 7 milyar TL, net kârı ise 434 milyon TL'dir. Türkiye'de 240.000 adetle toplam üretimin %22 sini karşılayan Tofaş, ihracat hacmini %4 artırarak 1,6 milyar Euro ihracat gelirine ulaşmıştır.

Tablo 2: Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOASO)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % orani	2021/12	2021 % orani	2020/12	2020 % orani
Bilanço						
Dönen Varlıklar	551.982.340	75	161.695.480	69	128.413.660	66
Nakit ve Nakit Benzerleri	198.043.820	27	42.147.260	18	42.498.090	22
Finansal Yatırımlar	0	0	2.400	0	10.020	0
Ticari Alacaklar	246.430.290	33	71.423.460	30	54.930.120	28
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	49.975.660	7	21.466.460	9	14.003.680	7
Diğer Alacaklar	4.710	0	6.900	0	1.010	0

Tablo 2 (Devamı): Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOASO)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	55.535.690	8	23.790.870	10	15.239.660	8
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	1.992.170	0	2.858.130	1	1.731.080	1
(Ara Toplam)	551.982.340	75	161.695.480	69	128.413.660	66
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	186.008.600	25	73.037.930	31	66.342.550	34
Ticari Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	29.256.830	4	22.358.830	10	14.595.000	7
Diğer Alacaklar	7.580	0	3.320	0	2.340	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	1.616.340	0	692.850	0	690.000	0
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	329.780	0	50.880	0	98.260	0
Maddi Duran Varlıklar	92.334.480	13	19.038.640	8	20.374.830	10
Şerefiye	0	0	0	0	0	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	55.960.480	8	19.208.560	8	18.802.840	10
Ertelemiş Vergi Varlığı	5.856.970	1	11.458.030	5	10.997.270	6
Diğer Duran Varlıklar	646.140	0	226.820	0	782.010	0
TOPLAM VARLIKLAR	737.990.940	100	234.733.410	100	194.756.210	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	430.067.610	58	137.577.890	59	108.807.340	56
Finansal Borçlar	83.553.320	11	41.382.620	18	28.270.790	15
Diğer Finansal Yükümlülükler	1.545.870	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	313.097.090	42	87.683.860	37	74.840.950	38
Diğer Borçlar	939.720	0	229.210	0	190.060	0
Müşteri Söz. Doğan Yük.	1.776.150	0	442.050	0	362.970	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0

Tablo 2 (Devamı): Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOASO)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Devlet Teşvik ve Yardımları	138.620	0	45.160	0	45.160	0
Ertelemiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	1.237.380	0	947.840	0	447.890	0
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	7.211.570	1	505.940	0	0	0
Borç Karşılıkları	13.304.590	2	4.545.750	2	3.182.390	2
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	7.263.300	1	1.795.460	1	1.467.130	1
(Ara Toplam)	430.067.610	58	137.577.890	59	108.807.340	56
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	49.432.650	7	39.721.610	17	41.262.760	21
Finansal Borçlar	31.124.600	4	36.207.960	15	38.627.060	20
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	138.620	0	21.350	0	66.510	0
Ertelemiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	0	0	0	0	0	0
Uzun vadeli karşılıklar	18.169.430	2	3.471.060	1	2.496.430	1
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Vergi Yükümlülüğü	0	0	0	0	0	0
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	21.240	0	72.760	0
Özkaynaklar	258.490.680	35	57.433.910	24	44.686.110	23
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	258.490.680	35	57.433.910	24	44.686.110	23
Ödenmiş Sermaye	5.000.000	1	5.000.000	2	5.000.000	3
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	0	0	0	0	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	0	0	0	0	0	0

Tablo 2 (Devamı): Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOASO)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	22.018.700	3	3.981.780	2	0	0
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	46.601.380	6	32.594.190	14	30.041.010	15
Dönem Net Kar/Zararı	93.740.390	13	32.813.160	14	17.841.700	9
Diğer Özsermaye Kalemleri	91.130.210	12	-16.955.220	-7	-8.196.600	-4
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
TOPLAM KAYNAKLAR	737.990.940	100	234.733.410	100	194.756.210	100
Gelir Tablosu	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetler	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri	1.240.190.560	100	296.843.050	100	235.567.470	100
Satışların Maliyeti (-)	-1.089.566.070	-88	-240.652.330	-81	-204.395.450	-87
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	150.624.490	12	56.190.720	19	31.172.020	13
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	37.955.490	3	8.287.040	3	4.255.850	2
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	-28.480.740	-2	-6.193.130	-2	-3.291.790	-1
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	9.474.750	1	2.093.910	1	964.060	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	160.099.240	13	58.284.630	20	32.136.080	14
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-26.090.280	-2	-5.967.910	-2	-4.802.250	-2
Genel Yönetim Giderleri (-)	-18.122.680	-1	-5.101.390	-2	-3.906.290	-2
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-7.671.000	-1	-1.265.270	0	-759.970	0
Diğer Faaliyet Gelirleri	104.350.950	8	29.182.600	10	13.814.270	6
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-120.060.420	-10	-34.175.470	-12	-15.820.210	-7
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	92.505.810	7	40.957.190	14	20.661.630	9
Net Faaliyet Kar/Zararı	108.215.280	9	45.950.060	15	22.667.570	10
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	1.384.520	0	384.550	0	105.580	0
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	-259.010	0	0	0	0	0

Tablo 2 (Devamı): Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOASO)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	0	0	0	0	0	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	93.631.320	8	41.341.740	14	20.767.210	9
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	68.114.220	5	33.311.760	11	15.459.650	7
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-53.962.030	-4	-39.531.340	-13	-17.919.100	-8
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	1.125.510	0	384.550	0	105.580	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	107.783.510	9	35.122.160	12	18.307.760	8
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	-14.043.120	-1	-2.309.000	-1	-466.060	0
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-12.191.600	-1	-1.131.780	0	-318.840	0
Ertelemiş Vergi Geliri (Gideri)	-1.851.520	0	-1.177.220	0	-147.220	0
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	93.740.390	8	32.813.160	11	17.841.700	8
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	93.740.390	8	32.813.160	11	17.841.700	8
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
Ana Ortaklık Payları	93.740.390	8	32.813.160	11	17.841.700	8
Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0

Tablo 2 (Devamı): Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOASO)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Amortisman Giderleri	72.935.900	6	11.991.200	4	7.587.550	3
Kıdem Tazminatı	1.324.440	0	188.230	0	144.470	0
Finansman Giderleri	-53.962.030	-4	-39.531.340	-13	-17.919.100	-8
Yurtiçi Satışlar	644.049.760	52	142.642.100	48	124.415.090	53
Yurtdışı Satışlar	565.806.710	46	146.432.750	49	108.210.430	46
Net Yabancı Para Pozisyonu	26.872.700	2	-27.352.130	-9	-34.502.540	-15
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	-19.237.420	-2	-35.071.780	-12	-38.818.050	-16
Net YPP (Hedge Dahil)	26.872.700	2	-27.352.130	-9	-34.502.540	-15
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	199.594.930	16	26.798.990	9	15.844.100	7
Düzeltilme Öncesi Kar	93.740.390	8	32.813.160	11	17.841.700	8
Düzeltilmeler:	37.280.880	3	23.296.590	8	13.543.900	6
Amortisman & İtfa Payları	72.935.900	6	11.991.200	4	7.587.550	3
Karşılıklardaki Değişim	13.265.700	1	3.205.290	1	2.847.100	1
Diğer Gelir/ Gider	-48.920.720	-4	8.100.100	3	3.109.250	1
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	131.021.270	11	56.109.750	19	31.385.600	13
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	83.195.860	7	-27.001.190	-9	-14.028.200	-6
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	214.217.130	17	29.108.560	10	17.357.400	7
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-14.622.200	-1	-2.309.570	-1	-1.513.300	-1
Sabit Sermaye Yatırımları	-14.938.830	-1	-10.623.820	-4	-8.927.900	-4
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	6.500	0	3.016.030	1	1.957.910	1
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-14.932.330	-1	-7.607.790	-3	-6.969.990	-3
Serbest Nakit Akım	184.662.600	15	19.191.200	6	8.874.110	4
Finansal Borçlardaki Değişim	-34.926.000	-3	-11.240.440	-4	15.627.600	7
Temettü Ödemeleri	-74.379.730	-6	-15.000.000	-5	-12.000.000	-5
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	11.032.820	1	-1.175.740	0	-1.088.080	0
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	-98.272.910	-8	-27.416.180	-9	2.539.520	1
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	86.389.690	7	-8.224.980	-3	11.413.630	5

Tablo 2 (Devamı): Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOASO)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Yab.1 Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	-4.351.940	0	7.912.150	3	2.668.840	1
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	82.037.750	7	-312.830	0	14.082.470	6
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	113.572.560	9	42.272.350	14	28.189.880	12
Dönem Sonu Nakit	195.610.310	16	41.959.520	14	42.272.350	18

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi'nin son üç yıllık bilançosuna bakıldığında analiz edilecek ilk nokta dönen varlıklardır. 2020 ve 2021 yılında dönen varlık artışı neredeyse olmamış ve stabil iken son yılda dönen varlığını 5 kat arttırmış buda şirket için oldukça iyi bir durum olmuştur. Nakit ve nakit benzerleri de aynı şekilde son yılda 2020 yılı ile kıyaslandığında 5 kat arttırdığı görülmektedir. Bunun yanında hiç finansal yatırım yapılmadığı da gözlenmiştir. Ticari alacaklar kaleminin önemli olduğu düşünüldüğünde şirketin alacağı olması iyi bir durumdur kendini güvende tutar ancak alacak kaleminin sürekli şişmesi ve tahsil edilememesi olumsuz bir duruma dönüşmektedir. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi için ciddi bir artışın olmadığı gayet normal ilerlediği görülmüştür. Ciddi artışın istenmediği diğer durum ise stoklardır çünkü normalden fazla stok bulundurmak şirkete maliyet açısından zarar verir. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. için değerlendirildiğinde son 3 yıl karşılaştırıldığında stok birikme oranının çok fazla şişmediği ve gayet normal olduğu belirlenmiştir. Duran varlıklar ile dönen varlıklar karşılaştırıldığında 3 yılda dönen varlıklarda yaklaşık 4 kat artış olduğunu duran varlıklar ile kıyaslandığında pek fazla bir duran varlık yatırımı yapılmadığı saptanmıştır. Bu durum da yatırımcı açısından istenmeyen durum arasında yerini göstermektedir. Özellikle otomotiv sektörü ve şirketin gelecek yılları için duran varlık yatırımı önem teşkil etmektedir. Şirketin kazandığı parayı iyi değerlendirip yatırım yapması büyüebilitesi açısından önemlidir. Şirket olarak olumsuz gidişat gösteren veya yatırımcı açısından soru işareti veren bir durumsa duran varlıkları ile uzun vadeli yükümlülüklerinin oranlı olmamasıdır. Eğer

şirket duran varlıklarını arttırmadan uzun vadeli yükümlülüklerini arttıyorsa bu durum sıkıntılı bir sonuç doğurabilir. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. için bilançoda göze batan bir durum olmadığı çıkarılır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerini şirket son yılda güzel bir oranla arttırmış ileriki dönemlerde de arttırması şirket ve yatırımcı açısından olumlu sayılan bir durum olacaktır. Daha doğru bir analiz yapılacak olursa yatırım amaçlı gayrimenkullerin artışına aynı zamanda öz kaynak artışıyla birlikte bakılması ve iki kalemin uyum içerisinde artması şirketin büyümek için olması gereken durumlar içerisinde olduğunun kanıtı olacaktır. 2022 yılı için ortalama 250 trilyon öz kaynağı olan Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. için gayrimenkul yatırımı yaklaşık bir buçuk trilyondur. Öz kaynağını 3 yılda 5 kat arttırmış ancak gayrimenkul yatırımını 2 kat arttırabilmiştir. Daha fazla bir gayrimenkul yatırımı olabilir ancak artış olduğu için ve göze batan bir durum olmadığı için olumsuzluk teşkil etmemektedir. Yatırımda olmayan artışa karşı maddi duran varlıklarda da artış beklenmemektedir. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi'nde 2021 yılında azalış olsa da 2022 yılında artışın olduğu gözlenmiştir. 2022 yılında aynı şekilde maddi olmayan duran varlıklarda da artış gözlenmiştir. Şirketin maddi olmayan duran varlıklarını arttırması kaliteli kazancın kapılarını açmaktadır. Patentler, lisanslar şirketler açısından önemli bir noktayı temsil ettiği bilindiğine göre bu kalemde ciddi artışlar yatırımcının hisse seçiminde olumlu izlenim yaratmaktadır. Ancak bu durum Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. için bir eksiklik midir bunu sektöründeki diğer şirketlerle kıyaslandığında daha anlamlı bir analiz olacaktır. Şirketin kısa vadeli borçları incelendiğinde 2020, 2021 ve 2022 yılında toplam varlıkların ortalama % 60 lık bir kısmını oluşturmaktadır. Dönen varlıklarla uyumuna bakılmakta olup dönen varlıklarında aynı oranda arttığı görülmüştür. Şirketin ticari borçlarına bakıldığında kısa vadeli yükümlülüklerin büyük bir kısmını oluşturduğunu ve bu durumun Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. açısından gayet iyi olduğunu bize ticaretin döndüğünü hareketliliğini gösterdiği anlaşılmaktadır. Finansal borçlar gayet normal düzeydedir. Ticari borçların finansal borçlardan en az iki kat olması istenir çünkü finansal borç faizdir, boşa giden bir paradır ticari borçla uyumu içinde gayet normaldir. Yüzdeler kısmına bakıldığında toplam varlıkların yalnızca %11'ini finansal borçlar %42'sini ticari borçlar oluşturmaktadır. Bu durumda yatırımcı açısından olumlu olan bir durumdur. Şirketin dönem karı vergi yükümlülüğü 2022 yılında diğer yıllarla karşılaştırıldığında yüksek bir oranda artmıştır. Bunun sebebine bakıldığında kârlılığın artması vergilendirmenin de yükseldiğini göstermektedir. Ciddi yükselmeler

olduğunda otomotiv sektörü için farklı vergilendirmeler de gelmiş olması olasıdır. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. için göze çarpan bir yükseliş olmadığı için gayet normal olduğu bilinmektedir. Öz kaynak artışına bakıldığında 2020 yılından 2022 yılına ciddi artış görülmüş ancak yüzdelik olarak bakıldığında 2020 yılında toplam varlıkların %23'ünü oluştururken 2022' yılında %35'lik bir kısmı oluşturmaktadır. Diğer kalemlerle birlikte totalde bir artış olduğundan öz kaynak oranı ciddi değişim göstermemiştir.

Gelir tablosunda şirketin sürdürülebilirliğini bize açıklayan en önemli husus satış gelirleri ve satış maliyeti arasındaki uyumdur. Şirket her yıl satışlarını arttırıyorsa bunun yanında maliyeti de düşürerek kârlılığını arttırabiliyor mu, yatırımcının hisseyi tercih ederken analiz etmesi gereken durumdur. Satış gelirlerinin ortalama %90'ını maliyet oluşturmaktadır. Şirketin maliyeti düşürmesi kârlılık açısından gerekli bir durumdur. Genel yönetim giderlerinin yıllara göre normal düzeyde olduğunu ciddi artışların şirketten para çıkarmaya kadar gidildiğini dolayısıyla Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. için böyle bir durumun olmadığı görülmüştür. Pazarlama dağıtım giderlerine son yıllarda yapılan yatırım şirketin geleceğini olumlu yönde etkileyen bir durumdur. Diğer faaliyet geliri ve giderine bakıldığında önemli olan husus gelirin giderden fazla olmasıdır. 2020, 2021 ve 2022 yılında giderlerin gelirden fazla olduğu dolayısıyla diğer faaliyet giderlerinde bir sıkıntı olduğu görülmüştür. Yatırım faaliyetlerinden gelir ve giderler ise şirketin kazandığı parayı yatırım yapıp yapmadığının bilgisini verir. Yatırımlardan da belli bir gelir kazanması şirket ve yatırımcı açısından olumlu bir durumdur. Bu kaleme ayrılan bütçenin çok düşük bir miktarda olduğu tablodan görülmüştür. Finansman gelir gider dengesi incelendiğinde gelirin giderden yüksek olması istenir. 2020 ve 2021 yılında giderin daha yüksek olduğu ancak 2022 yılında finansman gelirlerinin giderlerin üzerine çıktığı görülmüştür. Geçmiş yıllarda da gelir gider arasında ciddi farklar olmadığı için iyi durumdadır denilebilir.

Nakit akım tablosunda, şirketin işletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakdinin düzeltme öncesi kardan yani dönem karından daha büyük olması istenmektedir. Eğer dönem karı daha büyükse işletmenin alacaklarını tahsis konusunda probleminin olduğu ihtimalini gösterir. 2020 yılında Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. alacaklarını tahsis konusunda çok iyi durumda olduğu tablodan çıkarılmıştır. İşletme faaliyetlerinden gelen nakit akışları eksi olan şirketler yatırımcılar tarafından pek fazla

tercih edilmezler. İşletme faaliyetlerinden nakit akışları demek şirketin yaptığı işlerden kazandığı parayı gösterir. Şirket yaptığı işten para kazanamıyorsa sıkıntılı bir durumun habercisi olur. Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakitlere bakıldığında her yıl düzenli olarak yatırım artışı yapıldığı görülmektedir. Yatırım harcamasının yüksek olması yatırımcı yönünden olumlu bir sonuçtur. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. içinde yatırım harcamasının gayet iyi olduğu görülmüştür. Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit kalemine bakıldığında 2022 yılında şirketin yüklü bir faiz ödemesi olduğu belirlenmiştir. Temettü ödemesinin de gayet yüksek olduğu ve bu durumun da yatırımcı açısından olumlu olduğu bilinmektedir. Yabancı para çevirim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerinde etkisi incelendiğinde kur farkının 2022 yılında Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi'ni çok fazla etkilediği görülmüştür. Son olarak dönem başı ve dönem sonu nakit değerler incelendiğinde dönem başı ve dönem sonu nakdinde artış istenir. Bir şirketin nakdini arttırması hem şirket hem yatırımcı açısından olumlu bir durumdur. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi'nin 2020 yılında dönem sonu nakdini iki kat arttırdığı ancak 2021 ve 2022 yılında bu durumda zorluk çektiği belirlenmiştir.

3.5.1.3. Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (ASUZU)

Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. Anadolu Grubu, Japon Isuzu motors ve Itochu ortaklığında halka açık bir anonim şirkettir. Ana faaliyet alanı ise hafif kamyon, kamyonet ve küçük otobüs gibi ticari araçların üretimi ve pazarlanmasıdır. Son yıllarda Türkiye'de de yaygın olarak kullanılmaya başlayan Pick-up segmentindeki ürünü Isuzu_D-Max ise yurt içinde üretilen ilk Pick-Up olma unvanına sahiptir (Vikipedi, 2020).

Tablo 3: Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.(ASUZU)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
Bilanço						
Dönen Varlıklar	8.371.412	57	2.102.108	58	1.149.598	60
Nakit ve Nakit Benzerleri	2.432.548	17	639.183	18	267.088	14
Finansal Yatırımlar	414.687	3	0	0	0	0
Ticari Alacaklar	1.805.832	12	754.434	21	424.999	22
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	142.496	1	72.559	2	3.898	0

Tablo 3 (Devamı): Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.(ASUZU)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	2.665.409	18	469.736	13	390.663	20
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	910.440	6	166.197	5	62.950	3
(Ara Toplam)	8.371.412	57	2.102.108	58	1.149.598	60
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	6.305.138	43	1.505.139	42	779.796	40
Ticari Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	8	0	4	0	0	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	1.380	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	0	0	0	0	0	0
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	32.102	0	5.830	0	4.819	0
Maddi Duran Varlıklar	5.205.779	35	1.268.360	35	567.988	29
Şerefiye	0	0	2.341	0	2.341	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	1.060.163	7	225.244	6	171.060	9
Ertelenmiş Vergi Varlığı	0	0	0	0	27.772	1
Diğer Duran Varlıklar	5.707	0	3.360	0	5.815	0
TOPLAM VARLIKLAR	14.676.550	100	3.607.247	100	1.929.394	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	7.014.874	48	1.565.402	43	1.030.955	53
Finansal Borçlar	2.644.396	18	418.158	12	360.530	19
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	3.623.701	25	1.011.250	28	526.585	27
Diğer Borçlar	18.859	0	5.952	0	2.673	0
Müşteri Söz. Doğan Yük.	12.180	0	10.864	0	4.681	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	345.774	2	21.647	1	66.627	3
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	0	0	0	0	0	0
Borç Karşılıkları	240.044	2	80.189	2	35.247	2

Tablo 3 (Devamı): Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.(ASUZU)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	129.919	1	17.342	0	34.613	2
(Ara Toplam)	7.014.874	48	1.565.402	43	1.030.955	53
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	1.422.154	10	649.574	18	323.293	17
Finansal Borçlar	680.050	5	515.290	14	268.030	14
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	172.049	1	35.814	1	15.299	1
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	4.065	0	5.386	0	6.830	0
Uzun vadeli karşılıklar	207.234	1	47.235	1	32.134	2
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	358.756	2	45.849	1	0	0
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	0	0	999	0
Özkaynaklar	6.239.522	43	1.392.271	39	575.147	30
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	6.239.522	43	1.392.271	39	575.147	30
Ödenmiş Sermaye	84.000	1	84.000	2	84.000	4
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	0	0	0	0	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	0	0	0	0	0	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	274.542	2	23.785	1	23.785	1
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	2.115.828	14	33.033	1	19.384	1
Dönem Net Kar/Zararı	784.308	5	211.427	6	13.648	1
Diğer Özsermaye Kalemleri	2.980.844	20	1.040.027	29	434.329	23
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
TOPLAM KAYNAKLAR	14.676.550	100	3.607.247	100	1.929.394	100
Gelir Tablosu						
Sürdürülen Faaliyetler	0		0		0	
Satış Gelirleri	11.686.265	100	2.678.042	100	1.241.213	100
Satışların Maliyeti (-)	-10.345.205	-89	-2.113.443	-79	-989.548	-80
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	1.341.060	11	564.599	21	251.665	20

Tablo 3 (Devamı): Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.(ASUZU)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	1.341.060	11	564.599	21	251.665	20
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-623.098	-5	-156.133	-6	-84.012	-7
Genel Yönetim Giderleri (-)	-340.344	-3	-86.660	-3	-75.552	-6
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-45.338	0	-11.839	0	-3.639	0
Diğer Faaliyet Gelirleri	220.074	2	228.030	9	69.499	6
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-599.333	-5	-302.406	-11	-85.521	-7
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	-46.979	0	235.590	9	72.441	6
Net Faaliyet Kar/Zararı	332.280	3	309.966	12	88.462	7
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	33.468	0	384	0	4.793	0
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	0	0	0	0	-2	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	0	0	0	0	0	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	-13.511	0	235.975	9	77.232	6
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	873.167	7	382.331	14	175.028	14
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-124.142	-1	-415.156	-16	-251.727	-20
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	33.468	0	384	0	4.791	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	735.514	6	203.150	8	533	0
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	48.794	0	8.277	0	13.116	1
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-2.328	0	-1.102	0	-475	0
Ertelenmiş Vergi Geliri (Gideri)	51.122	0	9.379	0	13.590	1
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0

Tablo 3 (Devamı): Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.(ASUZU)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	784.308	7	211.427	8	13.648	1
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	784.308	7	211.427	8	13.648	1
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
Ana Ortaklık Payları	784.308	7	211.427	8	13.648	1
Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0
Amortisman Giderleri	310.657	3	54.207	2	43.957	4
Kıdem Tazminatı	58.839	1	16.547	1	2.461	0
Finansman Giderleri	-124.142	-1	-415.156	-16	-251.727	-20
Yurtiçi Satışlar	8.046.546	69	1.701.690	64	878.241	71
Yurtdışı Satışlar	4.134.641	35	1.165.242	44	425.926	34
Net Yabancı Para Pozisyonu	-1.305.862	-11	235.603	9	-275.567	-22
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	-1.247.153	-11	-191.617	-7	-270.468	-22
Net YPP (Hedge Dahil)	-29.476	0	197.622	7	66.275	5
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	780.182	7	392.431	15	212.461	17
Düzeltilme Öncesi Kar	784.308	7	211.427	8	13.648	1
Düzeltilmeler:	684.086	6	199.554	7	208.526	17
Amortisman & İtfa Payları	310.657	3	54.207	2	43.957	4
Karşılıklardaki Değişim	297.810	3	90.083	3	31.362	3
Diğer Gelir/ Gider	75.619	1	55.264	2	133.207	11
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	1.468.394	13	410.981	15	222.174	18
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	-531.004	-5	15.309	1	19.839	2
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	937.390	8	426.290	16	242.013	19
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-157.208	-1	-33.860	-1	-29.552	-2
Sabit Sermaye Yatırımları	-582.027	-5	-116.966	-4	-86.312	-7

Tablo 3 (Devamı): Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.(ASUZU)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	-400.289	-3	0	0	0	0
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-982.316	-8	-116.966	-4	-86.312	-7
Serbest Nakit Akım	-202.134	-2	275.465	10	126.150	10
Finansal Borçlardaki Değişim	1.829.956	16	154.956	6	40.648	3
Temettü Ödemeleri	-57.042	0	0	0	0	0
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	-879.535	-8	-58.011	-2	-40.858	-3
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	893.379	8	96.945	4	-210	0
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	691.246	6	372.409	14	125.940	10
Yab.ı Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	0	0	0	0	0	0
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	691.246	6	372.409	14	125.940	10
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	1.731.550	15	266.730	10	140.791	11
Dönem Sonu Nakit	2.422.795	21	639.140	24	266.730	21

Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin son üç yıllık bilançosuna bakıldığında analiz edilecek ilk nokta dönen varlıklardır. 2020 ve 2021 yılında dönen varlık artışı neredeyse olmamış ve stabil iken son yılda dönen varlığını 4 kat arttırmış buda şirket için oldukça iyi bir durum olmuştur. Yüzde oranı olarak bakıldığında 2020, 2021 ve 2022 yıllarında dönen varlıklar toplam varlığın ortalama %60'ını oluşturmaktadır. Nakit ve nakit benzerleri de aynı şekilde 2022 yılında yüksek bir artış göstermiş ancak genele bakıldığında üç yıl içinde ortalama %18'lik bir oranı kapsamaktadır. Bunun yanında 2022 yılında %3'lük bir kısmı finansal yatırıma ayırması şirket açısından olumlu bir durumdur. Ticari alacaklar kaleminin önemli olduğu düşünüldüğünde şirketin alacağı olması iyi bir durumdur kendini güvende tutar ancak alacak kaleminin sürekli artması ve tahsil edilememesi olumsuz bir duruma dönüşmektedir. Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. için ciddi bir artışın olmadığı gayet normal ilerlediği görülmüştür. Ciddi artışın istenmediği diğer durum

ise stoklardır çünkü normalden fazla stok bulundurmak şirkete maliyet açısında zarar verir. Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. için değerlendirildiğinde son 3 yıl karşılaştırıldığında stok birikme oranının çok fazla şişmediği, %20 civarında olduğu ve gayet normal olduğu belirlenmiştir. Duran varlıklar ile dönen varlıklar karşılaştırıldığında 2020 ve 2021 yılında dönen varlık oranı daha fazla ike 2022 yılında duran varlık yatırımı artmış ve oran dengelenmiştir. Uzun vadeli borçlar ile duran varlık uyumu incelendiğinde dengede olmayan yüksek artışlar görülmemektedir. 2020,2021 ve 2022 yıllarında şirket hiç gayrimenkul yatırımı yapmamıştır. Şirketin kazandığı paranın bir kısmıyla yatırım yapması yatırımcı açısından istenilen bir durumdur. Çünkü bu durum şirketin geleceğini belirleme açısında önemli bir husus olmaktadır. Maddi duran varlıkta artış gözlemlenmiş maddi olmayan duran varlıklar ortalama aynı oranda ilerlemiştir. Şirketin maddi olmayan duran varlık yatırımı yapması geleceğe yatırım olmakla birlikte bu kalemdeki yatırımlarını arttırması yatırımcılar açısından ve şirket açısından kazançlı olmaktadır. Dönen varlıklarla kısa vadeli borçların uyumu analiz edildiğinde toplam varlıkların içerisinde ortalama aynı oranda bulunmaktadır. Şirketin ticari borçlarının finansal borçlardan fazla olması da gayet olumlu bir durumdur. Finansal borçlar faizi temsil ettiğinden fazla olması yatırımcı açısından istenmeyen durumdur. Öz kaynak artışına bakıldığında her yıl düzenli arttığı ve toplam varlıkların %40'lık kısmını oluşturduğu hesaplanmıştır.

Gelir tablosunda şirketin gelecek yıllardaki durumunu bize açıklayan en önemli husus satış gelirleri ve satış maliyeti arasındaki uyumdur. Şirket her yıl satışlarını arttırıyorsa bunun yanında maliyeti de düşürerek kârlılığını arttırması yatırımcıların beklediği durumdur. Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin satış gelirlerinin ortalama %80'ini maliyet oluşturmaktadır. Şirketin maliyeti düşürmesi kârlılık açısından gerekli bir durumdur. Ancak sektörel kıyas yapıldığında diğer sektörlerle göre durumu daha açık analiz edilmiştir. Şirketin mali tablosu incelendiğinde genel yönetim giderlerinde göze batan bir artışın olmadığı normal düzeyde devam ettiği görülmüştür. Pazarlama satış ve dağıtım giderlerine her yıl bütçe ayırdığı ve bu bütçeyi arttırarak devam ettirdiği analiz sonucunda belirlenmiştir. Şirketin yatırım faaliyetlerine bütçe ayırmadığı yatırım faaliyetlerinden gelir ve giderler kalemleri incelendiğinde görülmüştür. Yatırımlardan da belli bir gelir kazanması şirket ve yatırımcı açısından olumlu bir durumdur. Finansman giderlerinin

de gelirlerden yüksek olması istenmeyen diğer durum olmaktadır. Bu durumda şirketin faiz ödemesinin fazla olduğu sonucuna varılmaktadır.

Nakit akım tablosunda, şirketin işletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakdinin düzeltme öncesi kardan yani dönem karından daha büyük olması istenmektedir. Eğer dönem karı daha büyükse işletmenin alacaklarını tahsis konusunda probleminin olduğu ihtimalini gösterir. Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin uyumu gayet iyi durumdadır. Şirketin işletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakdinin her yıl fazla olduğu gözlemlenmiştir. Temettü ödemelerine de 2020 ve 2021'de önem vermeyen şirket 2022 yılında bütçe ayırmıştır. Yabancı para çevirim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerinde etkisi incelendiğinde kur farkının bu üç yıl içinde Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne etki etmediği görülmüştür. Son olarak dönem başı ve dönem sonu nakit değerler incelendiğinde dönem başı ve dönem sonu nakdinde artış istenir. Şirket bu üç yıl boyunca dönem sonu nakdini arttırmayı başarmıştır.

3.5.1.4. Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. (DOAS)

1994 yılında Volkswagen markasının temsilciliği ile başlayan Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. bugün Volkswagen Binek Araç, Audi, Seat, Cupra, Skoda, Bentley, Lamborghini, Porsche, Volkswagen Ticari Araç, Scania, Thermo King, Meiller, Wielton markalarından oluşan 13 uluslararası markanın temsilcisidir. 630'dan fazla müşteri noktası ile Türkiye'nin en geniş Yetkili Satıcı ve Servis ağlarından birine sahiptir.

Tablo 4: Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. (DOAS)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sunum Para Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
Bilanço						
Dönen Varlıklar	22.102.597	45	19.350.280	50	4.601.874	65
Nakit ve Nakit Benzerleri	5.574.548	11	9.262.471	24	655.599	9
Finansal Yatırımlar	3.350.972	7	0	0	0	0
Ticari Alacaklar	5.525.660	11	2.860.283	7	1.047.149	15
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	307.603	1	422.352	1	103.672	1
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	7.138.612	14	5.724.189	15	2.751.843	39

Tablo 4 (Devamı): Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. (DOAS)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sunum Para Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	205.202	0	135.704	0	43.611	1
(Ara Toplam)	22.102.597	45	18.404.999	47	4.601.874	65
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	945.281	2	0	0
Duran Varlıklar	27.488.570	55	19.414.197	50	2.515.260	35
Ticari Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	1.844	0	5.046	0	10.115	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	3.865.454	8	2.251.455	6	561.545	8
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	5.199.835	10	3.880.804	10	790.730	11
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	8.387.075	17	5.289.115	14	105.419	1
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	102.509	0	178.231	0	75.855	1
Maddi Duran Varlıklar	8.918.570	18	7.413.529	19	900.928	13
Şerefiye	0	0	0	0	0	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	371.861	1	325.565	1	55.410	1
Ertelenmiş Vergi Varlığı	614.221	1	0	0	5.515	0
Diğer Duran Varlıklar	27.201	0	70.452	0	9.743	0
TOPLAM VARLIKLAR	49.591.167	100	38.764.477	100	7.117.134	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	14.362.957	29	14.707.272	38	4.467.121	63
Finansal Borçlar	4.263.353	9	8.690.309	22	2.152.609	30
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	6.077.852	12	3.504.029	9	1.853.830	26
Diğer Borçlar	37.558	0	1.005	0	101.594	1
Müşteri Söz. Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	481.529	1	186.981	0	43.658	1
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	565.585	1	702.718	2	28.086	0
Borç Karşılıkları	1.870.336	4	1.072.527	3	38.740	1
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	1.066.744	2	549.703	1	248.604	3
(Ara Toplam)	14.362.957	29	14.707.272	38	4.467.121	63

Tablo 4 (Devamı): Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. (DOAS)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sunum Para Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	3.607.184	7	5.802.979	15	354.279	5
Finansal Borçlar	2.914.370	6	4.635.523	12	234.307	3
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	4.073	0	4.896	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	200.992	0	119.304	0	14.219	0
Uzun vadeli karşılıklar	481.430	1	391.583	1	98.606	1
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Vergi Yükümlülüğü	6.319	0	651.673	2	7.147	0
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Özkaynaklar	31.621.026	64	18.254.226	47	2.295.734	32
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	31.254.523	63	18.139.701	47	2.286.951	32
Ödenmiş Sermaye	220.000	0	220.000	1	220.000	3
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	0	0	0	0	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	37.336	0	23.229	0	2.078	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	3.348.695	7	3.084.066	8	405.826	6
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	9.120.871	18	11.881.453	31	359.566	5
Dönem Net Kar/Zararı	15.612.776	31	0	0	1.037.334	15
Diğer Özsermaye Kalemleri	2.914.845	6	2.930.953	8	262.147	4
Azınlık Payları	366.503	1	114.525	0	8.783	0
TOPLAM KAYNAKLAR	49.591.167	100	38.764.477	100	7.117.134	100
Gelir Tablosu						
Sürdürülen Faaliyetler	0		0		0	
Satış Gelirleri	88.487.132	100	24.306.203	100	18.900.148	100
Satışların Maliyeti (-)	-70.014.682	-79	-20.784.706	-86	-16.425.050	-87
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	18.472.450	21	3.521.497	14	2.475.098	13

Tablo 4 (Devamı): Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. (DOAS)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sunum Para Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	18.472.450	21	3.521.497	14	2.475.098	13
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-2.235.036	-3	-566.894	-2	-365.070	-2
Genel Yönetim Giderleri (-)	-3.585.511	-4	-758.847	-3	-612.962	-3
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	0	0	0	0	0	0
Diğer Faaliyet Gelirleri	4.852.126	5	1.062.291	4	96.605	1
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-789.394	-1	-165.304	-1	-149.204	-1
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	16.714.635	19	3.092.743	13	1.444.467	8
Net Faaliyet Kar/Zararı	12.651.903	14	2.195.756	9	1.497.066	8
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	434.084	0	31.820	0	14.003	0
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	1.861.357	2	440.531	2	247.830	1
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	19.010.076	21	3.565.094	15	1.706.300	9
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	169.227	0	54.771	0	49.751	0
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-1.484.716	-2	-651.276	-3	-468.388	-2
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	434.084	0	31.820	0	14.003	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	17.694.587	20	2.968.589	12	1.287.663	7
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	-1.829.833	-2	-632.533	-3	-245.793	-1
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-3.232.095	-4	-633.036	-3	-216.242	-1
Ertelenmiş Vergi Geliri (Gideri)	1.402.262	2	503	0	-29.551	0
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0

Tablo 4 (Devamı): Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. (DOAS)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sunum Para Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	15.864.754	18	2.336.056	10	1.041.870	6
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	15.864.754	18	2.336.056	10	1.041.870	6
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	251.978	0	4.475	0	4.536	0
Ana Ortaklık Payları	15.612.776	18	2.331.581	10	1.037.334	5
Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0
Amortisman Giderleri	932.593	1	182.141	1	130.712	1
Kıdem Tazminatı	23.122	0	5.160	0	3.690	0
Finansman Giderleri	-1.484.716	-2	-651.276	-3	-468.388	-2
Yurtiçi Satışlar	0	0	0	0	0	0
Yurtdışı Satışlar	0	0	0	0	0	0
Net Yabancı Para Pozisyonu	-793.607	-1	3.455.932	14	377.436	2
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	2.557.365	3	3.455.932	14	377.436	2
Net YPP (Hedge Dahil)	2.557.365	3	3.455.932	14	377.436	2
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	1.995.524	2	3.268.796	13	673.307	4
Düzeltilme Öncesi Kar	15.864.754	18	2.336.056	10	1.041.870	6
Düzeltilmeler:	-6.047.149	-7	1.339.906	6	593.311	3
Amortisman & İtfa Payları	932.593	1	182.141	1	130.712	1
Karşılıklardaki Değişim	2.563.312	3	505.839	2	130.859	1
Diğer Gelir/ Gider	-9.543.054	-11	651.926	3	331.740	2
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	9.817.605	11	3.675.962	15	1.635.181	9
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	-3.446.077	-4	107.145	0	-684.503	-4
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	6.371.528	7	3.783.107	16	950.678	5

Tablo 4 (Devamı): Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. (DOAS)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sunum Para Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % Oranı	2021/12	2021 % Oranı	2020/12	2020 % Oranı
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-4.376.004	-5	-514.311	-2	-277.371	-1
Sabit Sermaye Yatırımları	-2.297.464	-3	-346.792	-1	-164.542	-1
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	1.547.888	2	366.660	2	-90.763	0
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-749.576	-1	19.868	0	-255.305	-1
Serbest Nakit Akım	1.245.948	1	3.288.664	14	418.002	2
Finansal Borçlardaki Değişim	-1.751.297	-2	539.539	2	-35.339	0
Temettü Ödemeleri	-3.988.445	-5	-600.000	-2	-3.043	0
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	-1.266.048	-1	-476.180	-2	-367.713	-2
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	-7.005.790	-8	-536.641	-2	-406.095	-2
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	-5.759.842	-7	2.752.023	11	11.907	0
Yab.1 Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	2.071.919	2	1.954	0	-4.650	0
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	-3.687.923	-4	2.753.977	11	7.257	0
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	9.262.471	10	655.599	3	648.342	3
Dönem Sonu Nakit	5.574.548	6	3.409.576	14	655.599	3

Doğu Otomotiv Servis Ticaret Anonim Şirketi'nin 2020,2021 ve 2022 olmak üzere üç yıllık bilançosu incelenmiş ve analiz edilmiştir. Analiz sonucunda Dönen varlıklarında artış olsa da toplam varlıklar içerisindeki dönen varlık yüzdelik oranında düşüş yaşanmıştır. 2020 yılında %65, 2021 yılında %50, 2022 yılında ise %45'e düşmüştür. Nakit ve nakit benzerlerine bakıldığında 2021 yılında %24'lük bir oranla gayet iyi durumda olduğu 2022'de %11'e düştüğü ancak olumsuz sayılabilecek bir durum olmadığı saptanmıştır. 2022 yılında şirket %7 oranında finansal yatırıma bütçe ayırdığı görülmektedir. Şirketin finansal yatırım yapması olumlu durumlar arasında yer almaktadır. Ticari alacaklarında son yılda arttığı görülmekte ve alacak tahsis problemi yaşanmadığı sürece bu alacakları arttırmanın yatırımcı açısından iyi izlenimler bırakacağı bilinmektedir. Stoklar kalemi her yıl artmış ancak toplam

varlıklar içerisinde oran olarak azalışa gidilmiştir. Stokların çok fazla şişmesi istenmeyen bir durum olduğuna göre Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. için stok kalemi gayet normal düzeydedir denilebilir. Duran varlıklar analiz edildiğinde dönen varlıkların tam tersi oran olarak artış gözlemlenmiştir. Şirketi duran varlık yatırımına önem vermesi otomotiv sektörü olarak Doğu Otomotiv Servis Ticaret Anonim Şirketi'ni ileriye taşımaktadır. Uzun vadeli borçlar ile duran varlık uyumu incelendiğinde 2022 duran varlık artışı olduğu halde kısa vadeli borçlarda düşüş yaşanmıştır. Bu durum yatırımcı açısından bir soru işareti olmaktadır. Uzun vadeli borçlar ile duran varlık uyumu bilançoda bakılması gereken önemli husustur. Dengede olmayan yüksek artış ve azalışlar yatırımcının şirket analizi yaparken incelemesi gerektiği durumlar içerisinde yer almaktadır. Kesin bir yargıya varmak için diğer kalemlerinde uyumu analiz edilmelidir. Maddi duran varlıkta artış gözlemlenmiş maddi olmayan duran varlıklar ortalama aynı oranda ilerlemiştir. Şirketin bu kalemleri de diğer kalemler kadar önemli özellikle maddi olmayan duran varlık yatırımı kaliteli kazancın kapılarını açmaktadır. Dönen varlıklarla kısa vadeli borçların uyumu analiz edildiğinde rakamsal artışı ve toplam varlıkların içerisindeki yüzdesel olarak değişiminin gayet uyumlu olduğu görülmüştür. Şirket finansal borçlarını 2022 yılında azaltmış ticari borçlarının arttırmıştır. Bu durum faiz ve banka giderlerine harcanan paranın azaldığının göstergesi olmuştur. Öz kaynak artışına bakıldığında her yıl düzenli artış yatırımcının mali tablo analiz ederken görmek istediği diğer önemli nokta olmaktadır.

Gelir tablosu analizinde satış gelirlerinin maliyetten ne kadar yüksekse o kadar iyi durumda olduğu bilindiğine göre maliyetin geliri aşmaması da yeterli kabul edilmektedir. Bunun yanında şirketin her yıl satışlarını arttırması da beklenmektedir. Mali tablo analizinin diğer kalemleri incelendiğinde genel yönetim giderlerinin normal düzeyde olduğu sadece 2022 yılında bir anda yüksek bir artışın olduğu görülmüş bu durumda Pazarlama satış ve dağıtım giderlerinde de aynı şekilde 2022 yılında bir artış yaşanmış bu durumdan şirketin reklam faaliyetlerine önem verdiği anlaşılmıştır. Şirketin yatırım faaliyetlerine bütçe ayırmadığı yatırım faaliyetlerinden gelir ve giderler kalemleri incelendiğinde görülmüştür. Finansman giderlerinin de gelirlerden yüksek olmasından şirketin yüklü bir faiz ödemesinin olduğu çıkarılmıştır.

Nakit akım tablosunda, şirketin işletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakdinin dönem kârından daha büyük olması istenmektedir. 2022 yılında aradaki bu makas

ciddi oranda artmış ve işletmenin alacaklarını tahsis konusunda probleminin olduğu belirlenmiştir. Yine 2022 yılında temettü ödemelerine önem verilmiş geçmiş yıllara göre yüksek bir artış gözlenmiştir. Yabancı para çevirim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerinde etkisi incelendiğinde kur farkından 2022 yılında kur farkından olumlu etkilendiği anlaşılmıştır. Son olarak dönem sonu nakit değerlerinin dönem sonu nakit değerlerden fazla olması beklenir. Bu durum işletmenin dönem sonunda nakdini arttırıp arttırmadığını gösterir. Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. için 2021 yılında dönem sonu nakdini ciddi oranda arttırmış olsa da 2022 yılında yüksek oranda azalış görülmüştür.

3.5.1.5. Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KARSN)

Karsan, 1966 yılında 269 yatırımcı tarafından kurulan ve 1998 yılından itibaren İnan Kıraç yönetiminde hafif ve ağır ticari araç üretimi yapan Akçalar, Nilüfer, Bursa merkezli otomotiv şirkettir.

2004 yılında hayata geçirdiği tek tesiste çok marka yaklaşımı ile Türkiye'nin ilk fason üreticisi konumundadır. Tofaş, Ford, Oyak Renault, Türk Traktör, Uzel gibi otomotiv şirketlerine pres, kaynak, kataforez, boya ve montaj gibi hizmetler vermektedir.

2020 yılı itibarıyla İSO' nun yaptığı araştırmada Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu sıralamasında 146. sırada yer almaktadır.

Türkiye'nin ilk ve tek çok markalı ticari araç üreticisi Karsan, otomotiv sektöründeki 40 yılı aşkın deneyimi ile modern ve esnek üretim tesislerinde dünyanın önde gelen markalarına hizmet veriyor.

1966 yılında kurulan Karsan, 1979-1998 yılları arasında Koç Grubu çatısı altında faaliyet göstermiş, 1998'de İnan Kıraç'ın çoğunluk hisselerini almasıyla birlikte Kıraç Holding bünyesine dahil olmuştur (Vikipedi, 2022).

Tablo 5: Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KARSN)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Bilanço						
Dönen Varlıklar	54.299.510	44	19.253.270	52	15.451.170	57
Nakit ve Nakit Benzerleri	737.050	1	1.030.610	3	698.370	3
Finansal Yatırımlar	1.776.890	1	2.085.620	6	170.580	1
Ticari Alacaklar	26.816.050	22	9.978.380	27	9.901.600	36
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	1.160.830	1	0	0	1.163.210	4
Diğer Alacaklar	2.370.020	2	1.032.500	3	71.810	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	14.803.970	12	3.141.810	8	1.777.610	7
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	6.634.700	5	1.984.350	5	1.667.990	6
(Ara Toplam)	54.299.510	44	19.253.270	52	15.451.170	57
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	69.070.590	56	18.119.390	48	11.718.300	43
Ticari Alacaklar	3.252.010	3	2.271.570	6	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	4.647.320	4	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	2.753.240	2	1.450.560	4	1.206.900	4
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	0	0	0	0	0	0
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	568.200	0	207.600	1	126.450	0
Maddi Duran Varlıklar	40.926.240	33	7.640.630	20	5.305.950	20
Şerefiye	472.120	0	106.450	0	106.450	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	14.839.030	12	3.470.660	9	2.865.450	11
Ertelemiş Vergi Varlığı	0	0	973.340	3	533.020	2
Diğer Duran Varlıklar	1.612.430	1	1.998.580	5	1.574.080	6
TOPLAM VARLIKLAR	123.370.100	100	37.372.660	100	27.169.470	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	59.527.190	48	21.374.610	57	11.047.090	41
Finansal Borçlar	40.598.270	33	14.800.040	40	7.122.150	26
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	15.823.870	13	4.792.240	13	3.076.400	11

Tablo 5 (Devamı): Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KARSN)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz. Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	633.000	1	228.480	1	49.740	0
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	36.240	0	6.240	0	6.830	0
Borç Karşılıkları	1.351.900	1	997.640	3	602.050	2
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	1.083.910	1	549.970	1	189.920	1
(Ara Toplam)	59.527.190	48	21.374.610	57	11.047.090	41
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	16.690.980	14	6.059.120	16	8.840.720	33
Finansal Borçlar	10.870.860	9	5.229.460	14	8.209.490	30
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	292.440	0	8.340	0	0	0
Uzun vadeli karşılıklar	3.553.660	3	821.320	2	631.230	2
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Vergi Yükümlülüğü	1.974.020	2	0	0	0	0
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Özkaynaklar	47.151.930	38	9.938.930	27	7.281.660	27
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	46.652.960	38	9.897.380	26	7.333.960	27
Ödenmiş Sermaye	9.000.000	7	9.000.000	24	9.000.000	33
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	1.070.380	1	67.790	0	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0

Tablo 5 (Devamı): Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KARSN)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Yabancı Para Çevrim Farkları	185.470	0	-34.100	0	-45.640	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	175.490	0	11.280	0	0	0
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	-35.440.300	-29	-3.937.180	-11	-4.140.390	-15
Dönem Net Kar/Zararı	-2.057.600	-2	988.930	3	203.210	1
Diğer Özsermaye Kalemleri	73.719.520	60	3.800.660	10	2.316.780	9
Azınlık Payları	498.970	0	41.550	0	-52.300	0
TOPLAM KAYNAKLAR	123.370.100	100	37.372.660	100	27.169.470	100
Gelir Tablosu	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetler	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri	52.644.210	100	20.694.620	100	15.603.670	100
Satışların Maliyeti (-)	-46.340.910	-88	-15.261.050	-74	-11.419.150	-73
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	6.303.300	12	5.433.570	26	4.184.520	27
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	969.300	2	307.780	1	555.860	4
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	7.272.600	14	5.741.350	28	4.740.380	30
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-5.186.570	-10	-1.266.350	-6	-764.530	-5
Genel Yönetim Giderleri (-)	-3.240.780	-6	-1.172.930	-6	-719.540	-5
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-158.540	0	-57.980	0	-102.580	-1
Diğer Faaliyet Gelirleri	7.356.930	14	4.618.780	22	2.417.860	15
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-233.760	0	-57.880	0	-320.750	-2
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	5.809.880	11	7.804.990	38	5.250.840	34
Net Faaliyet Kar/Zararı	-1.313.290	-2	3.244.090	16	3.153.730	20
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	862.170	2	106.670	1	19.520	0
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	0	0	-136.650	-1	0	0

Tablo 5 (Devamı): Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KARSN)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	0	0	0	0	0	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	6.672.050	13	7.775.010	38	5.270.360	34
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	0	0	0	0	0	0
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-9.062.580	-17	-7.239.340	-35	-4.704.540	-30
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	862.170	2	-29.980	0	19.520	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	-2.390.530	-5	535.670	3	565.820	4
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	719.430	1	547.110	3	-358.620	-2
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-36.830	0	-73.730	0	-16.440	0
Ertelenmiş Vergi Geliri (Gideri)	756.260	1	620.840	3	-342.180	-2
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	-1.671.100	-3	1.082.780	5	207.200	1
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	-1.671.100	-3	1.082.780	5	207.200	1
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	386.500	1	93.850	0	3.990	0
Ana Ortaklık Payları	-2.057.600	-4	988.930	5	203.210	1
Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0
Amortisman Giderleri	4.129.620	8	781.610	4	665.380	4
Kıdem Tazminatı	248.360	0	245.550	1	74.950	0
Finansman Giderleri	-9.062.580	-17	-7.239.340	-35	-4.704.540	-30
Yurtiçi Satışlar	38.110.980	72	13.633.590	66	8.690.860	56
Yurtdışı Satışlar	16.510.180	31	7.435.640	36	7.003.310	45

Tablo 5 (Devamı): Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KARSN)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Net Yabancı Para Pozisyonu	-16.032.260	-30	-7.068.260	-34	-784.650	-5
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	-25.976.150	-49	-7.933.670	-38	-2.077.980	-13
Net YPP (Hedge Dahil)	-16.032.260	-30	-7.068.260	-34	-784.650	-5
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	-9.305.700	-18	1.140.330	6	4.344.020	28
Düzeltilme Öncesi Kar	-1.671.100	-3	1.082.780	5	207.200	1
Düzeltilmeler:	-918.110	-2	7.447.730	36	5.239.010	34
Amortisman & İtfa Payları	4.129.620	8	781.610	4	665.380	4
Karşılıklardaki Değişim	1.840.890	3	945.130	5	628.630	4
Diğer Gelir/ Gider	-6.888.620	-13	5.720.990	28	3.945.000	25
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	-2.589.210	-5	8.530.510	41	5.446.210	35
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	-5.902.750	-11	-6.953.590	-34	-743.180	-5
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	-8.491.960	-16	1.576.920	8	4.703.030	30
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-813.740	-2	-436.590	-2	-359.010	-2
Sabit Sermaye Yatırımları	-4.501.730	-9	-1.550.960	-7	-419.230	-3
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	1.644.310	3	2.004.900	10	12.880	0
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-2.857.420	-5	453.940	2	-406.350	-3
Serbest Nakit Akım	-12.163.120	-23	1.594.270	8	3.937.670	25
Finansal Borçlardaki Değişim	15.648.460	30	861.780	4	-1.798.550	-12
Temettü Ödemeleri	0	0	0	0	0	0
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	-5.848.560	-11	-2.143.210	-10	-1.819.540	-12
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	9.799.900	19	-1.281.430	-6	-3.618.090	-23
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	-2.363.220	-4	312.840	2	319.580	2
Yab.ı Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	310.700	1	19.400	0	-93.600	-1
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	-2.052.520	-4	332.240	2	225.980	1
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	2.789.570	5	698.370	3	472.390	3
Dönem Sonu Nakit	737.050	1	1.030.610	5	698.370	4

Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin 2020,2021 ve 2022 olmak üzere üç yıllık bilançosu incelenip analiz edilmiştir. Analiz sonucunda Dönen varlıklarında her yıl artış olsa da toplam varlıklar içerisindeki oranı düşüş göstermiştir. Toplam varlıklar içerisinde 2020'de % 57 olan oran 2022'de %44'e düşmüştür. Nakit ve nakit benzerleri de aynı şekilde azalarak şirketin kısa vadede nakde çevirebilecek kalemlerinde sıkıntı yaşandığı anlaşılmıştır. Şirketin her yıl finansal yatırıma bütçe ayırması olumlu bir durum olmuştur. İşletmenin ticari alacakları üç yılda rakamsal olarak artsa da yüzde oranı olarak azalmıştır. Ticari alacaklar azalırken dönem kârı da özellikle 2022 yılında eksiye düşmüştür. Hem alacak tahsisi yaşadığı hem de 2022 yılında kârda ciddi sıkıntı çektiği belirlenmiştir. Stoklar kalemi her yıl hem rakamsal hem de oransal olarak artış göstermiş bu ciddi yükselişlerin devam etmesi ve stokların nakde çevrilememesi durumunda şirketi belirli problemlerin beklediği çıkarılmıştır. Duran varlık yatırımı her yıl artmakta ve uzun vadeli borçlar ile duran varlık uyumu incelendiğinde artışın gayet normal olduğu görülmüştür. Maddi ve maddi olmayan duran varlıklarda da artış görülmüş özellikle maddi olmayan duran varlıklara olan yatırımın daha fazla artması şirketin geleceği açısından önem arz etmektedir. Ayrıca şirketin finansal borçlarının ticari borçlardan daha fazla olması yüklü miktarda faiz ödediğini ve kredilere bağımlı olduğunu göstermektedir. Öz kaynaklarda da yine hem oransal hem rakamsal artış gözlemlenmiş özellikle 2022 yılında diğer yıllara kıyasla artış tutarı daha fazla olmuştur.

Gelir tablosu analizinde satış gelirlerinin maliyet uyumu incelendiğinde maliyetin gelirin üzerine çıkmaması şirketin olumlu giden bir durumudur. Bunun yanında tabii ki gelirin artması ve maliyetin düşmesi kârlılığı arttıracaktır. Ancak otomotiv sektöründeki diğer firmalarla kıyas yapıldığında daha kesin bir yargıya varılacaktır. Genel yönetim giderlerinin normal düzeyde olduğu görülmüş pazarlama satış ve dağıtım giderlerine ayrılan bütçenin de her yıl düzenli artması şirketin reklam faaliyetlerine önem verdiğini göstermektedir. Hiç finansman gelirinin olmadığı buna rağmen her yıl finansman giderinin yükselmesi olumsuz bir durumun göstergesidir.

Nakit akım tablosunda, şirketin işletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakdinin dönem kârından daha büyük olması beklendiğine göre 2022 yılında bu oranın gayet iyi durumda olduğu tablodan görülmüştür. 2022 yılında alacak tahsis problemi yaşamadığı da bu analiz sonucunda çıkarılmıştır. Yabancı para çevirim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerinde etkisi incelendiğinde 2022 yılında kur farkından

olumlu etkilenmesi kur farkından önceki azalışın kur farkından sonra artışa geçtiği durumundan anlaşılmıştır. Son olarak dönem sonu nakit değerlerinin dönem sonu nakit değerlerden fazla olması beklenir. Bu durum işletmenin dönem sonunda nakdini arttırıp arttırmadığını gösterir. 2020 ve 2021 yılında dönem sonu nakdini arttırsa da 2022 yılında dönem sonundaki nakit tutarında azalma görülmüştür.

3.5.1.6.Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. (OTKAR)

Otokar, İzzet Ünver tarafından Magirus Deutz lisansı ile 1963'te kurulan, 1976'da Koç Holding'in ortak olmasıyla faaliyetine devam eden, otomotiv ve savunma sanayisi sektöründe üretim yapan Arifiye merkezli şirket. Minibüs, otobüs, zırhlı araç, treyler, hafif kamyon ve arazi aracı gibi araçlar üretir (Vikipedi, 2024).

Tablo 6: Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. (OTKAR)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021% oranı	2020/12	2020 % oranı
Bilanço						
Dönen Varlıklar	182.794.480	69	39.604.250	66	31.785.130	73
Nakit ve Nakit Benzerleri	27.541.100	10	6.448.570	11	5.174.220	12
Finansal Yatırımlar	988.640	0	0	0	0	0
Ticari Alacaklar	68.529.190	26	17.612.330	29	11.887.480	27
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	14.930	0	12.120	0	4.500	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	71.648.570	27	14.263.930	24	13.355.820	31
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	14.072.050	5	1.267.300	2	1.363.110	3
(Ara Toplam)	182.794.480	69	39.604.250	66	31.785.130	73
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	83.528.780	31	20.291.010	34	11.556.620	27
Ticari Alacaklar	12.060.750	5	4.211.290	7	1.305.670	3
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	86.620	0	44.740	0	26.560	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	188.350	0	1.470	0	1.470	0

Tablo 6 (Devamı): Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. (OTKAR)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021% oranı	2020/12	2020 % oranı
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	3.971.920	1	1.824.560	3	1.696.890	4
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	0	0	0	0	0	0
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	1.280.830	0	339.460	1	194.850	0
Maddi Duran Varlıklar	23.718.060	9	3.967.040	7	2.270.140	5
Şerefiye	0	0	0	0	0	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	39.974.400	15	7.393.750	12	5.007.270	12
Ertelemiş Vergi Varlığı	336.930	0	2.344.240	4	962.850	2
Diğer Duran Varlıklar	1.910.920	1	164.460	0	90.920	0
TOPLAM VARLIKLAR	266.323.260	100	59.895.260	100	43.341.750	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	165.339.720	62	28.523.340	48	21.266.840	49
Finansal Borçlar	102.930.530	39	11.172.930	19	8.750.710	20
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	36.533.830	14	5.548.600	9	3.495.190	8
Diğer Borçlar	459.110	0	465.470	1	480.120	1
Müşteri Söz. Doğan Yük.	9.439.990	4	6.027.910	10	5.387.120	12
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	47.470	0	165.720	0	28.950	0
Ertelemiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	0	0	0	0	0	0
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	0	0	0	0	0	0
Borç Karşılıkları	12.123.940	5	4.405.230	7	2.342.310	5
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	3.804.850	1	737.480	1	782.440	2
(Ara Toplam)	165.339.720	62	28.523.340	48	21.266.840	49
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	35.711.670	13	16.406.570	27	12.001.480	28
Finansal Borçlar	21.430.580	8	12.611.640	21	9.789.930	23
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0

Tablo 6 (Devamı): Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. (OTKAR)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021% oranı	2020/12	2020 % oranı
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	8.794.970	3	2.787.830	5	1.551.160	4
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	310.980	0	112.830	0	23.140	0
Ertelemiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	0	0	0	0	0	0
Uzun vadeli karşılıklar	5.175.140	2	894.270	1	637.250	1
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Vergi Yükümlülüğü	0	0	0	0	0	0
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Özkaynaklar	65.271.870	25	14.965.350	25	10.073.430	23
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	65.271.870	25	14.965.350	25	10.073.430	23
Ödenmiş Sermaye	240.000	0	240.000	0	240.000	1
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	0	0	0	0	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	-6.862.790	-3	-2.100.990	-4	-591.030	-1
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	9.551.360	4	1.335.300	2	0	0
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	32.333.340	12	4.677.620	8	2.893.740	7
Dönem Net Kar/Zararı	20.180.800	8	10.415.240	17	6.182.680	14
Diğer Özsermaye Kalemleri	9.829.160	4	398.180	1	1.348.040	3
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
TOPLAM KAYNAKLAR	266.323.260	100	59.895.260	100	43.341.750	100
Gelir Tablosu	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetler	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri	178.189.720	100	45.088.740	100	29.087.110	100
Satışların Maliyeti (-)	-137.728.110	-77	-27.921.890	-62	-17.145.670	-59
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	40.461.610	23	17.166.850	38	11.941.440	41

Tablo 6 (Devamı): Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. (OTKAR)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021% oranı	2020/12	2020 % oranı
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	40.461.610	23	17.166.850	38	11.941.440	41
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-24.852.670	-14	-5.963.560	-13	-3.822.080	-13
Genel Yönetim Giderleri (-)	-9.486.260	-5	-2.029.910	-5	-1.496.340	-5
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-5.451.250	-3	-1.098.410	-2	-873.250	-3
Diğer Faaliyet Gelirleri	27.194.850	15	9.766.600	22	4.539.140	16
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-15.049.400	-8	-7.086.190	-16	-3.929.010	-14
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	12.816.880	7	10.755.380	24	6.359.900	22
Net Faaliyet Kar/Zararı	671.430	0	8.074.970	18	5.749.770	20
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	55.530	0	14.320	0	7.870	0
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	3.395.620	2	1.074.510	2	982.880	3
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	16.268.030	9	11.844.210	26	7.350.650	25
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	4.980.670	3	2.232.980	5	951.910	3
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	467.160	0	-5.031.730	-11	-2.050.700	-7
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	55.530	0	14.320	0	7.870	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	21.715.860	12	9.045.460	20	6.251.860	21

Tablo 6 (Devamı): Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. (OTKAR)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021% oranı	2020/12	2020 % oranı
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	-1.535.060	-1	1.369.780	3	-69.180	0
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-200.550	0	-8.270	0	-6.850	0
Ertelemiş Vergi Geliri (Gideri)	-1.334.510	-1	1.378.050	3	-62.330	0
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	20.180.800	11	10.415.240	23	6.182.680	21
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	20.180.800	11	10.415.240	23	6.182.680	21
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
Ana Ortaklık Payları	20.180.800	11	10.415.240	23	6.182.680	21
Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0
Amortisman Giderleri	6.894.590	4	1.051.480	2	967.140	3
Kıdem Tazminatı	1.419.510	1	220.590	0	126.590	0
Finansman Giderleri	467.160	0	-5.031.730	-11	-2.050.700	-7
Yurtiçi Satışlar	51.103.120	29	12.513.960	28	7.143.120	25
Yurtdışı Satışlar	128.234.600	72	32.827.990	73	22.102.160	76
Net Yabancı Para Pozisyonu	20.219.140	11	-54.850	0	2.719.300	9
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	20.218.150	11	-55.110	0	2.719.150	9
Net YPP (Hedge Dahil)	1.488.790	1	-54.340	0	-657.330	-2
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	-16.614.350	-9	9.528.450	21	-519.420	-2
Düzeltilme Öncesi Kar	20.180.800	11	10.415.240	23	6.182.680	21

Tablo 6 (Devamı): Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. (OTKAR)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021% oranı	2020/12	2020 % oranı
Düzeltilmeler:	13.312.970	7	5.587.210	12	3.102.470	11
Amortisman & İtfa Payları	6.894.590	4	1.051.480	2	967.140	3
Karşılıklardaki Değişim	10.466.210	6	3.192.900	7	1.665.220	6
Diğer Gelir/ Gider	-4.047.830	-2	1.342.830	3	470.110	2
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	33.493.770	19	16.002.450	35	9.285.150	32
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	-45.751.110	-26	-6.017.860	-13	-9.072.820	-31
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	-12.257.340	-7	9.984.590	22	212.330	1
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-4.357.010	-2	-456.140	-1	-731.750	-3
Sabit Sermaye Yatırımları	-21.270.380	-12	-4.986.830	-11	-3.106.880	-11
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	4.609.170	3	2.187.320	5	0	0
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-16.661.210	-9	-2.799.510	-6	-3.106.880	-11
Serbest Nakit Akım	-33.275.560	-19	6.728.940	15	-3.626.300	-12
Finansal Borçlardaki Değişim	83.201.700	47	2.683.970	6	10.017.830	34
Temettü Ödemeleri	-11.019.980	-6	-4.000.000	-9	-2.000.000	-7
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	-18.519.960	-10	-1.707.050	-4	-823.580	-3
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	53.661.760	30	-3.023.080	-7	7.194.250	25
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	20.386.200	11	3.705.860	8	3.567.950	12
Yab.ı Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	-10.392.820	-6	-2.431.510	-5	-620.950	-2
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	9.993.380	6	1.274.350	3	2.947.000	10
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	17.454.460	10	5.174.220	11	2.227.220	8
Dönem Sonu Nakit	27.447.840	15	6.448.570	14	5.174.220	18

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi'nin 2020,2021 ve 2022 olmak üzere üç yıllık bilançosu incelenip analiz edilmiştir. Analiz sonucunda Dönen varlıklarında her yıl artış olsa da toplam varlıklar içerisindeki oranı düşüş göstermiştir. Toplam varlıklar içerisinde 2020'de %73 olan oran 2022'de %69'a gerilemiştir. Ancak toplam varlıkların içerisinde üç yılda ortalama %70'lik bir kısmı dönen varlık oluşturmaktadır. Bu oran da işletmenin dönen varlıklarının iyi durumda olduğunu göstermektedir. Ticari alacaklar 3 yılda toplam varlıkları %25'ini kapsamaktadır. Rakamsal olarak her yıl arttırmış ancak İşletmenin ticari alacakları üç yılda rakamsal olarak artsa da yüzde oranı olarak azalmıştır. Ticari alacakların artması ya da azalması kârlılığı arttırıyorsa işletme açısından olumlu sonuçlar yaratır. Bu sebeple dönem kârı kalemine bakıldığında 2022 yılında ticari alacaklar artsa da dönem kârının düştüğü görülmektedir. Bunun sonucunda alacakların artması kârlılığı arttırıyorsa olumlu sonuç elde edilmektedir denilebilir. 2021'den 2022'ye stokların rakamsal olarak 5 kat arttığı görülmektedir. 2022 yılında dönem kârının düştüğü bilindiğine göre işletmenin 2022 yılında elinde fazla stok bulundurduğu sonucuna varılmaktadır. Duran varlık yatırımı 3 yılda toplam varlıkların %30'luk bir kısmını kapsamaktadır. Uzun vadeli borçlar da aynı şekilde artmaktadır. Maddi ve maddi olmayan duran varlıklarda da artış görülmüş özellikle maddi olmayan duran varlıklara olan yatırımın daha fazla artması şirketin geleceği açısından önem arz etmektedir. Ayrıca şirketin finansal borçlarının ticari borçlardan daha fazla olması faiz ödemesinin fazla olduğunu göstermektedir. Öz kaynaklarda da rakamsal artış olsa da varlıklara oranla %25 civarında kalarak bir artış gözlemlenmemiştir.

Gelir tablosu analizinde satış gelirlerinin maliyet uyumu incelendiğinde maliyetin gelirin üzerine çıkmaması şirketin olumlu giden bir durumdur. Bunun yanında tabii ki gelirin artması ve maliyetin düşmesi kârlılığı arttıracaktır. Ancak otomotiv sektöründeki diğer firmalarla kıyas yapıldığında daha kesin bir yargıya varılacaktır. Genel yönetim giderlerinin normal düzeyde olduğu görülmüş pazarlama satış ve dağıtım giderlerine ayrılan bütçenin de her yıl düzenli artması şirketin reklam faaliyetlerine önem verdiğini göstermektedir. Özellikle 2022 yılında finansman gelirinin finansman giderinin üzerinde olması ve geçmiş yıllara göre finansal giderlerin düşürülmesi şirketin faiz gelirinin olduğu gideri de aza indirmeye çalıştığını göstermektedir.

Nakit akım tablosunda, şirketin işletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakdinin dönem kârından daha büyük olması beklendiği bilindiğine göre Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi'nde bu durumun tam tersi seyrettiği gözlemlenmiştir. Özellikle 2022 yılında işletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakdinin eksilere düştüğü görülmüştür. Bu durumda da işletmenin alacaklarını tahsis konusunda sıkıntı yaşadığı sonucuna varılabilir. Yabancı para çevirim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerinde etkisi incelendiğinde kur farkından her yıl etkilendiği analiz sonucundan çıkarılmaktadır. Son olarak dönem sonu nakit değerlerinin dönem sonu nakit değerlerden fazla olması beklenir. Bu durum işletmenin dönem sonunda nakdini arttırıp arttırmadığını gösterir. İşletmenin 3 yıl boyunca dönem sonu nakit artışının olduğu gözlenmiştir.

3.5.1.7. Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (TTRAK)

Ankara'da kurulan traktör ve ziraat makinaları üreten şirket 1992'de özelleştirilmiş günümüzde Koç Holding ve CNH Industrial ortaklığında faaliyet göstermektedir. Türk Traktör'ün Ankara'da, kendi üretim çatısı altında dişli ve ıslı işlem tesisleri, 400'den fazla CNC tezgâhı, motor üretim tesisleri, kalite kontrol laboratuvarları, motor ve gövde test cihazları, bilgisayar destekli tasarım ve üretim altyapısı bulunmaktadır. Türk Traktör Erenler Fabrikası ise, sahip olduğu son teknoloji ile donatılmış boyahane, montaj hatları ve kalite kontrol laboratuvarları ile Türkiye'yi çağdaş teknoloji ve yüksek ürün kalitesi ile tanıştırmaktadır. Erenler Fabrikası, düşük enerji ve su tüketiminin yanı sıra güneş ışığından maksimum düzeyde yararlanarak "yeşil bina" konseptiyle doğa dostu üretimi desteklemektedir. Motor ve gövde test cihazları, bilgisayar destekli tasarım ve üretim imkânları ve hataya yer vermeyen esnek üretim yapısıyla Türk Traktör, uzun yıllar sorunsuz çalışacak traktör standardı ile çalışmalarını sürdürmektedir (Vikipedi, 2024).

Tablo 7: Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (TTRAK)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022% oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Bilanço	0	0	0	0	0	0
Dönen Varlıklar	194.521.177	75	49.399.224	81	36.687.496	80
Nakit ve Nakit Benzerleri	72.778.105	28	15.665.868	26	18.904.309	41
Finansal Yatırımlar	6.921.010	3	0	0	0	0
Ticari Alacaklar	34.633.748	13	12.644.776	21	7.956.464	17

Tablo 7 (Devamı): Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (TTRAK)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022% oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	63.326.938	24	17.393.605	28	8.708.637	19
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	16.861.376	6	3.694.975	6	1.118.086	2
(Ara Toplam)	194.521.177	75	49.399.224	81	36.687.496	80
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	65.539.803	25	11.707.242	19	9.232.560	20
Ticari Alacaklar	1.804	0	1.095	0	1.095	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	6.488	0	9.562	0	3.816	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	0	0	0	0	0	0
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	2.146.494	1	232.155	0	255.289	1
Maddi Duran Varlıklar	38.082.198	15	6.292.642	10	5.540.838	12
Şerefiye	0	0	0	0	0	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	23.806.433	9	4.385.770	7	3.367.455	7
Ertelenmiş Vergi Varlığı	0	0	336.220	1	41.568	0
Diğer Duran Varlıklar	1.496.388	1	449.798	1	22.498	0
TOPLAM VARLIKLAR	260.060.980	100	61.106.466	100	45.920.056	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	151.899.238	58	33.667.577	55	20.250.201	44
Finansal Borçlar	54.588.753	21	5.795.778	9	2.524.777	5
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	81.154.204	31	24.094.636	39	14.781.650	32
Diğer Borçlar	2.053.974	1	615.190	1	291.615	1

Tablo 7 (Devamı): Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (TTRAK)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022% oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Müşteri Söz. Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	54.731	0	36.922	0	36.339	0
Ertelemiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	9.386.965	4	1.739.478	3	1.571.366	3
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	0	0	178	0	193.924	0
Borç Karşılıkları	2.203.503	1	608.751	1	400.955	1
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	2.457.108	1	776.643	1	449.575	1
(Ara Toplam)	151.899.238	58	33.667.577	55	20.250.201	44
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	15.717.272	6	6.928.948	11	11.258.190	25
Finansal Borçlar	9.511.101	4	5.552.639	9	10.418.127	23
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	0	0	0	0	0	0
Uzun vadeli karşılıklar	6.010.789	2	1.376.309	2	840.063	2
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelemiş Vergi Yükümlülüğü	195.382	0	0	0	0	0
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Özkaynaklar	92.444.470	36	20.509.941	34	14.411.664	31
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	92.444.470	36	20.509.941	34	14.411.664	31
Ödenmiş Sermaye	533.690	0	533.690	1	533.690	1
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	0	0	0	0	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0

Tablo 7 (Devamı): Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (TTRAK)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022% oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Yabancı Para Çevrim Farkları	0	0	0	0	0	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	12.605.688	5	1.189.691	2	1.453.536	3
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	22.219.672	9	4.746.674	8	5.218.399	11
Dönem Net Kar/Zararı	43.098.263	17	13.221.876	22	7.764.430	17
Diğer Özsermaye Kalemleri	13.987.156	5	818.010	1	-558.391	-1
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
TOPLAM KAYNAKLAR	260.060.980	100	61.106.466	100	45.920.056	100
Gelir Tablosu	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetler	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri	413.974.623	100	116.441.974	100	62.433.083	100
Satışların Maliyeti (-)	-349.486.947	-84	-95.112.859	-82	-49.353.115	-79
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	64.487.676	16	21.329.116	18	13.079.967	21
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	64.487.676	16	21.329.116	18	13.079.967	21
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-13.192.219	-3	-3.166.619	-3	-2.044.931	-3
Genel Yönetim Giderleri (-)	-8.437.916	-2	-1.918.139	-2	-1.359.783	-2
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-3.129.179	-1	-519.030	0	-394.821	-1
Diğer Faaliyet Gelirleri	27.271.857	7	11.322.989	10	3.750.611	6
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-30.588.089	-7	-12.915.143	-11	-3.682.092	-6
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	36.412.131	9	14.133.173	12	9.348.952	15
Net Faaliyet Kar/Zararı	39.728.363	10	15.725.328	14	9.280.433	15
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	367.477	0	21.341	0	15.472	0

Tablo 7 (Devamı): Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (TTRAK)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022% oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	0	0	0	0	0	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	36.779.608	9	14.154.514	12	9.364.424	15
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	10.943.157	3	5.457.993	5	2.001.383	3
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-2.187.593	-1	-4.510.177	-4	-2.628.700	-4
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	367.477	0	21.341	0	15.472	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	45.535.172	11	15.102.331	13	8.737.107	14
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	-2.436.909	-1	-1.880.455	-2	-972.676	-2
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-6.284.002	-2	-2.593.998	-2	-302.998	0
Ertelenmiş Vergi Geliri (Gideri)	3.847.093	1	713.544	1	-669.678	-1
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	43.098.263	10	13.221.876	11	7.764.430	12
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	43.098.263	10	13.221.876	11	7.764.430	12
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
Ana Ortaklık Payları	43.098.263	10	13.221.876	11	7.764.430	12
Hisse Başına Kazanç	1	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0

Tablo 7 (Devamı): Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (TTRAK)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022% oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0
Amortisman Giderleri	9.408.145	2	1.605.564	1	1.290.881	2
Kıdem Tazminatı	146.835	0	47.046	0	36.429	0
Finansman Giderleri	-2.187.593	-1	-4.510.177	-4	-2.628.700	-4
Yurtiçi Satışlar	332.457.073	80	94.395.708	81	45.635.590	73
Yurtdışı Satışlar	135.011.342	33	37.279.081	32	23.211.062	37
Net Yabancı Para Pozisyonu	4.869.098	1	9.589.902	8	-141.026	0
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	4.869.098	1	9.589.902	8	-141.026	0
Net YPP (Hedge Dahil)	-5.578.682	-1	11.076.102	10	1.630.528	3
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	68.265.220	16	8.860.469	8	15.992.114	26
Düzeltilme Öncesi Kar	43.098.263	10	13.221.876	11	7.764.430	12
Düzeltilmeler:	30.620.305	7	4.298.908	4	3.836.702	6
Amortisman & İtfa Payları	9.408.145	2	1.605.564	1	1.290.881	2
Karşılıklardaki Değişim	2.845.621	1	596.035	1	113.936	0
Diğer Gelir/ Gider	18.366.539	4	2.097.309	2	2.431.885	4
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	73.718.568	18	17.520.784	15	11.601.132	19
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	1.009.765	0	-6.015.344	-5	4.525.673	7
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	74.728.333	18	11.505.440	10	16.126.806	26
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-6.463.114	-2	-2.644.970	-2	-134.691	0
Sabit Sermaye Yatırımları	-15.995.659	-4	-3.201.103	-3	-1.255.907	-2
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	-6.691.998	-2	-420.958	0	1.743	0
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-22.687.656	-5	-3.622.061	-3	-1.254.163	-2
Serbest Nakit Akım	45.577.563	11	5.238.409	4	14.737.951	24
Finansal Borçlardaki Değişim	28.716.247	7	-2.490.872	-2	-1.739.483	-3
Temettü Ödemeleri	-27.893.141	-7	-8.500.000	-7	-1.000.000	-2
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	-7.484.788	-2	208.401	0	-617.946	-1

Tablo 7 (Devamı): Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (TTRAK)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022% oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	-6.661.682	-2	-10.782.471	-9	-3.357.428	-5
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	38.915.882	9	-5.544.062	-5	11.380.523	18
Yab.ı Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	-9.372.323	-2	2.381.425	2	-74.348	0
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	29.543.559	7	-3.162.637	-3	11.306.175	18
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	42.403.089	10	18.760.629	16	7.454.454	12
Dönem Sonu Nakit	71.946.647	17	15.597.992	13	18.760.629	30

Türk Traktör ve Ziraat Makineleri Anonim Şirketi'nin 2020,2021 ve 2022 olmak üzere üç yıllık bilançosu incelenip analiz edilmiştir. Analiz sonucunda 3 yılda dönen varlıklar toplam varlıkların içinde ortalama %80 oranındadır. İşletmenin ticari alacakları üç yılda rakamsal olarak artsa da yüzde oranı olarak azalmıştır. Ticari alacaklar 2020,2021 ve 2022'de artarak ilerlese de 2022 yılında yüzde oranı olarak düşüşe gitmiştir. Ticari alacakların kâr ile orantılı artış göstermesi işletmenin kazanç sağlamasına yol açmaktadır. Stoklar kalemi her yıl hem rakamsal hem de oransal olarak artış göstermiş bu ciddi yükselişlerin devam etmesi ve stokların nakde çevrilememesi durumunda şirketi belirli problemlerin beklediği çıkarılmıştır. Duran varlık yatırımı her yıl artmakta ve uzun vadeli borçlar ile duran varlık uyumu incelendiğinde 2021 yılında uzun vadeli borçlarda bir düşüş görünse de artışın gayet normal olduğu görülmüştür. Maddi ve maddi olmayan duran varlıklarda da artış görülmüş bu kalemlere olan yatırımın daha fazla artması şirketin geleceği açısından önem arz etmektedir. Şirketin 2020 ve 2021 yılında finansal borçları ticari borçlarından fazla olduğu görülmekte ancak 2022 yılında finansal borçlarını düşürmüş ticari borçlarında artış olmuştur. Öz kaynaklar incelendiğinde 3 yılda az da olsa bir artış görülmüştür. Öz kaynak artışı şirketi ne kadar büyüyebildiğini gösterdiğine göre bu artışa önem verilmesi yatırımcının güvenilirliğini arttırmaktadır.

Gelir tablosu analizinde satış gelirlerinin maliyet uyumu incelendiğinde maliyetin gelirin üzerine çıkmaması şirketin olumlu giden bir durumudur. Bunun yanında tabii ki gelirin artması ve maliyetin düşmesi kârlılığı arttıracaktır. Türk Traktör ve Ziraat Makineleri Anonim Şirketi'nde satış maliyeti gelirin üzerine çıkmamıştır ancak maliyetin düşürülmesi işletmenin kârını arttırırken yatırımcı açısından da olumlu bir izlenim bırakacaktır. Genel yönetim giderlerinin normal düzeyde olduğu görülmüş pazarlama satış ve dağıtım giderlerine ayrılan bütçenin de her yıl düzenli artması şirketin reklam faaliyetlerine önem verdiğini göstermektedir. Finansman giderinin finansman gelirinin üzerine çıkmaması istendiğine göre şirketin gelir gider dengesinin gayet iyi durumda olduğu analiz sonucunda görülmüştür

Nakit akım tablosunda, şirketin işletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakdinin dönem kârından fazla olması olumlu bir durumdur. 2022 yılında alacak tahsis problemi yaşamadığı da bu analiz sonucunda çıkarılmıştır. Yabancı para çevirim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerinde etkisi incelendiğinde şirket 3 yıl içerisinde zaman zaman kur farkından olumsuz etkilenmiştir. Dönem sonu nakit değerlerinin özellikle 2022 yılında 2 katına yakın artması işletmenin dönem sonunda nakdini arttırıp arttırmadığını göstermektedir.

3.5.2. Demir Çelik Sektörü

3.5.2.1. Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KRDMD)

Karabük Demir-Çelik Fabrikaları veya kısaca Kardemir, Karabük ilinde bulunan demir-çelik fabrikası Türkiye'nin ilk ağır sanayi fabrikası olan Kardemir'in temelleri 3 Nisan 1937'de Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatı ile dönemin Başbakanı İsmet İnönü tarafından atılmıştır.

3 Nisan 1937 tarihinden 13 Mayıs 1955 tarihine kadar Sümerbank'a bağlı Demir-Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğü adı altında çalışmıştır. Müessesesi, 13 Mayıs 1955'ten sonra bağımsız bir KİT durumuna gelmiş ve Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü adını almıştır.

21 Haziran 1955 tarihinde Etibank'ın bir müessesesi olan Divriği Demir Madenlerini de bünyesine alan ve Genel Müdürlük olarak faaliyet gösteren Karabük Demir-Çelik Fabrikaları bünyesinde deneyimli montaj elemanları da yetiştirerek Türkiye'de ağır sanayinin, Erdemir ve İsdemir' in kurulmasına da öncülük

etmiştir. 1995 yılında özelleştirilerek Karabük Demir-Çelik Sanayi ve Ticaret AŞ adını almıştır. İstanbul Sanayi Odası'nın hazırladığı 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi verilerine göre 2022 yılında Türkiye'nin en büyük 28. sanayi kuruluşudur.

2.600.000 ton/yıl düzeyindeki ham çelik üretim kapasitesi ile uluslararası kalite standartlarında demiryolu tekeri, mantarı sertleştirilmiş raylar, yüksek hızlı tren rayları, tramvay rayları, hafif raylı sistemler, kangal, bağlantı elemanları çelikleri, yay çelikleri, 56 mm kalın kangal, yuvarlak çubuk, U-I-H profiller, platina, pik, blum, kütük, nervürlü inşaat çeliği, profil, köşebent, maden direği, kok ve kok yan ürünleri üreten Kardemir; inşaat, madencilik, ulaştırma ve sanayi sektörüne temel girdi sağlamaktadır. 20–56 mm arasında kangal ve 72 metre ray üretiminde bölgenin tek üreticisi konumundadır.

Kuruluşundan itibaren çok sayıdaki endüstriyel tesisin proje, imalat ve montajını gerçekleştiren Kardemir, Türkiye’de “fabrikalar yapan fabrika” olarak tanınır. Hisselerinin tamamı BİST’de işlem gören Kardemir, İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan son "Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu" 2019 raporunda 26. sırada yer almıştır.

Özelleşme sonrası hızla kendisini yenileyen Kardemir, kurduğu yeni Çelikhane Konvertör Sistemi ile çelik üretim prosesini değiştirmiş, modern teknolojisi ile verimlilik ve karlılığını artırmıştır. 2007 yılında devreye alınan yeni Ray ve Profil Haddehanesi ile ürün gamını genişleten ve 72 m boya kadar rayın yanı sıra 550 mm genişliğe kadar ağır profillerin Türkiye ve bölge ülkeler arasındaki tek üreticisi haline gelen Kardemir, bu yatırımla Türkiye’de başlatılan demiryolu seferberliğinde de Devlet Demiryollarımızın stratejik iş ortağı olmuştur. Bu yatırım, aynı zamanda şirketi ihracatçı bir konuma taşımıştır. 2016 yılında devreye alınan ve teknolojik olarak dünyadaki sayılı tesisler arasında bulunan Çubuk ve Kangal Haddehanesi ile katma değeri yüksek çelik üretimi ile makina imalat sanayi, bağlantı elemanları ve savunma sanayisinde önemli bir rol oynamaya başlamıştır.

Sahip olduğu yüksek döküm ve mekanik işleme kapasitesi ile sektöründe Türkiye’nin lider kuruluşları arasında yer alan KARDÖKMAK A.Ş., her cins ve karakterde çelik konstrüksiyon imalatı yapan KARÇEL A.Ş. olmak üzere iki büyük bağlı kuruluşu bulunan Kardemir’in, Sabancı grubu ile çimento sektöründe (Karçimsa A.Ş.), Erdemir Grubu ile madencilik sektöründen (Ermaden A.Ş.) ortaklığı vardır.

Çankırı ilinde her türlü konvansiyonel ve yüksek hıza uygun demiryolu makasları üretmek üzere T.C.D.D. Ve Avusturyalı Voest Alpine firması ile 2010 yılında yeni bir ortaklığa imza atan Kardemir, yine 2010 yılında Afken Holding'e bağlı Enbatı Elektrik Üretim AŞ hisselerinin tamamını satın alarak bünyesine katmıştır. Şirketin hâlen Soğanlı çayı üzerinde 22,5 MW kapasiteli Hidroelektrik santrali Projesi devam etmektedir.

50 MW'lık Gaz Yakıtlı Enerji Santrali, 1.200.000 ton kapasiteli Yeni Sürekli Döküm Makinesi ve Filyos Liman Projesi gibi önemli yatırımları bulunan Kardemir'in, Kapasite Artırımı ve Modernizasyon Yatırımları kapsamında sürdürdüğü Yeni Sinter Fabrikası, Üçüncü Hava Ayırıştırma Tesisi, 20.000 m³'lük Yeni Soğutma Kulesi, Gaz Holder gibi yatırımlarını devreye almıştır. Ayrıca 3,5 milyon ton üretim kapasitesine ulaşmak için çelik üretim kapasitesini ve sürekli döküm kapasitesini arttırmıştır. Tamamlanması planlanan son Yüksek Fırın yatırımı ile 2021 yılı sonunda 3,5 milyon ton hedefine ulaşması beklenmektedir.

Kardemir tüm iş süreçlerini 2008 yılından itibaren SAP Kurumsal Kaynak Planlaması sistemi ile yönetmektedir. 2020 yılında başlattığı 2023 Dijital Dönüşüm Projesi ile SAP S4 HANA çalışmalarını sürdürmektedir. 2023 yılında otomasyon sistemlerini de entegre ederek Endüstri 4.0 projesini faaliyete geçirmeyi hedeflemektedir.

Daha önce Karabük Üniversitesi'ne 500 Kişilik kapalı Spor Salonu ve Mühendislik Fakültesi kazandıran Kardemir, Kurumsal Sosyal Sorumluluk Projelerini de aralıksız sürdürmektedir. Şirketin hâlen Karabük Üniversitesi yerleşkesinde İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile Demir-Çelik Enstitüsü ve Araştırma Geliştirme Merkezi yatırımları devam etmektedir. 2019 yılında kurduğu Kardemir Bilim, Teknoloji ve Kültür Vakfı ile burs faaliyetlerine 2020 yılında başlamıştır.

Yöre ve bölge ekonomisinin mimarı konumunda olan ve bağlı kuruluşlarla birlikte yaklaşık 5.000 kişiye direk istihdam sağlayan Kardemir, sahip olduğu köklü sanayi kültürü, yetkin insan kaynağı ve kurumsal yönetim tecrübesi ile büyümesini sürdürmekte ve sektörünün lider kuruluşları arasında yer almaktadır. 2019 yılı için oluşturduğu ilk sürdürülebilirlik raporu ile sürdürülebilir bir dünya şirketi olma yolunda hızla ilerlemektedir.

Tablo 8: Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KRDMD)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Bilanço	0	0	0	0	0	0
Dönen Varlıklar	64.698.106	47	26.006.910	57	10.395.544	46
Nakit ve Nakit Benzerleri	6.569.146	5	11.291.645	25	3.035.888	13
Finansal Yatırımlar	7.862	0	68	0	6	0
Ticari Alacaklar	14.559.608	11	3.566.000	8	2.700.193	12
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	2.258.033	2	213.977	0	40.703	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	35.252.863	25	6.738.075	15	3.836.373	17
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	6.050.593	4	4.197.146	9	782.381	3
(Ara Toplam)	64.698.106	47	26.006.910	57	10.395.544	46
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	73.679.060	53	19.977.447	43	12.411.230	54
Ticari Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	1.436	0	625	0	7.231	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	9.043	0	1.024	0	1.024	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	147.698	0	38.214	0	36.357	0
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	8.406	0	1.208	0	1.236	0
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	0	0	0	0	3.452	0
Maddi Duran Varlıklar	72.721.441	53	19.809.779	43	12.266.529	54
Şerefiye	0	0	0	0	11.407	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	355.113	0	63.182	0	55.302	0
Ertelenmiş Vergi Varlığı	0	0	0	0	0	0
Diğer Duran Varlıklar	435.923	0	63.414	0	28.691	0
TOPLAM VARLIKLAR	138.377.166	100	45.984.357	100	22.806.773	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	46.793.792	34	20.216.007	44	10.156.661	45
Finansal Borçlar	6.849.834	5	2.185.181	5	1.508.808	7

Tablo 8 (Devamı): Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KRDMD)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	26.595.669	19	12.819.999	28	5.308.829	23
Diğer Borçlar	73.757	0	10.175	0	10.038	0
Müşteri Söz. Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	12.380.789	9	4.259.627	9	2.981.635	13
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	239.275	0	719.383	2	9.355	0
Borç Karşılıkları	47.228	0	38.765	0	31.360	0
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	607.239	0	182.877	0	306.637	1
(Ara Toplam)	46.793.792	34	20.216.007	44	10.156.661	45
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	14.420.332	10	4.770.094	10	4.422.676	19
Finansal Borçlar	1.782.585	1	3.319.454	7	3.232.016	14
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	609.310	0	272.353	1	167.094	1
Diğer Borçlar	43.919	0	17.293	0	6.555	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	24.817	0	15.143	0	15.282	0
Uzun vadeli karşılıklar	3.527.702	3	960.574	2	641.516	3
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	8.431.999	6	185.277	0	360.213	2
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Özkaynaklar	77.163.042	56	20.998.257	46	8.227.436	36
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	77.163.046	56	20.998.257	46	8.227.436	36
Ödenmiş Sermaye	2.403.036	2	2.403.036	5	2.403.036	11
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	-1.765.512	-1	-262.950	-1	-173.608	-1

Tablo 8 (Devamı): Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KRDMD)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Hisse Senedi İhraç Primleri	0	0	0	0	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	0	0	0	0	0	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	2.367.375	2	259.502	1	248.946	1
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	50.257.042	36	2.589.590	6	2.391.461	10
Dönem Net Kar/Zararı	2.335.597	2	8.121.225	18	127.850	1
Diğer Özsermaye Kalemleri	21.565.507	16	7.887.854	17	3.229.751	14
Azınlık Payları	-4	0	-1	0	-1	0
TOPLAM KAYNAKLAR	138.377.166	100	45.984.357	100	22.806.773	100
Gelir Tablosu	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetler	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri	114.183.212	100	31.123.098	100	15.850.640	100
Satışların Maliyeti (-)	-105.377.871	-92	-21.042.242	-68	-13.439.044	-85
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	8.805.340	8	10.080.856	32	2.411.596	15
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	8.805.340	8	10.080.856	32	2.411.596	15
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-298.436	0	-93.916	0	-75.236	0
Genel Yönetim Giderleri (-)	-920.562	-1	-194.788	-1	-183.386	-1
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	0	0	0	0	0	0
Diğer Faaliyet Gelirleri	14.562.613	13	6.991.511	22	1.230.128	8
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-17.195.299	-15	-6.671.052	-21	-2.237.122	-14
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	4.953.657	4	10.112.612	32	1.145.980	7

Tablo 8 (Devamı): Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KRDMD)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Net Faaliyet Kar/Zararı	7.586.343	7	9.792.152	31	2.152.974	14
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	879.851	1	295.464	1	22.880	0
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	0	0	-11.407	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	37.017	0	2.153	0	5.919	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	5.870.525	5	10.398.822	33	1.174.779	7
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	1.656.490	1	786.986	3	869.649	5
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-593.319	-1	-1.769.631	-6	-1.882.208	-12
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	879.851	1	284.057	1	22.880	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	6.933.696	6	9.416.177	30	162.220	1
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	-4.598.102	-4	-1.294.953	-4	-34.371	0
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-1.964.276	-2	-1.906.378	-6	-25.265	0
Ertelenmiş Vergi Geliri (Gideri)	-2.633.826	-2	611.426	2	-9.106	0
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	2.335.594	2	8.121.224	26	127.849	1
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	2.335.594	2	8.121.224	26	127.849	1
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	-3	0	0	0	0	0
Ana Ortaklık Payları	2.335.597	2	8.121.225	26	127.850	1
Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0

Tablo 8 (Devamı): Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KRDMD)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Dipnot	0	0	0	0	0	0
Amortisman Giderleri	3.173.736	3	517.164	2	473.480	3
Kıdem Tazminatı	137.489	0	50.506	0	38.379	0
Finansman Giderleri	-593.319	-1	-1.769.631	-6	-1.882.208	-12
Yurtiçi Satışlar	110.319.478	97	30.067.039	97	15.746.136	99
Yurtdışı Satışlar	4.035.359	4	1.158.513	4	310.959	2
Net Yabancı Para Pozisyonu	-36.169.448	-32	-6.452.224	-21	-5.724.572	-36
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	-36.686.834	-32	-6.452.224	-21	-5.724.572	-36
Net YPP (Hedge Dahil)	-35.260.223	-31	-6.452.224	-21	-4.122.241	-26
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	-17.246.639	-15	10.701.272	34	3.564.422	22
Düzeltilme Öncesi Kar	2.335.594	2	8.121.224	26	127.849	1
Düzeltilmeler:	11.015.068	10	2.279.883	7	1.520.450	10
Amortisman & İtfa Payları	3.173.736	3	517.164	2	473.480	3
Karşılıklardaki Değişim	505.206	0	152.685	0	110.957	1
Diğer Gelir/ Gider	7.336.125	6	1.610.034	5	936.014	6
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	13.350.662	12	10.401.107	33	1.648.300	10
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	-19.950.682	-17	1.558.205	5	1.952.071	12
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	-6.600.020	-6	11.959.312	38	3.600.371	23
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-10.646.620	-9	-1.258.041	-4	-35.949	0
Sabit Sermaye Yatırımları	-3.360.593	-3	-620.579	-2	-718.140	-5
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	859.691	1	293.481	1	101.875	1
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-2.500.902	-2	-327.098	-1	-616.265	-4
Serbest Nakit Akım	-19.747.542	-17	10.374.174	33	2.948.157	19
Finansal Borçlardaki Değişim	-2.857.944	-3	-1.541.447	-5	-466.054	-3
Temettü Ödemeleri	-4.327.335	-4	0	0	0	0
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	2.938.667	3	-576.970	-2	100.737	1
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	-4.246.612	-4	-2.118.417	-7	-365.317	-2
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	-23.994.154	-21	8.255.757	27	2.582.840	16

Tablo 8 (Devamı): Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KRDMD)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Yab.1 Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	0	0	0	0	0	0
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	-23.994.154	-21	8.255.757	27	2.582.840	16
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	30.563.300	27	3.035.888	10	453.048	3
Dönem Sonu Nakit	6.569.146	6	11.291.645	36	3.035.888	19

Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi' nin son 3 yıllık bilançosuna bakıldığında analize önce dönen varlıklardan başlanmıştır. 2021 yılında 2022 yılında dönen varlığını rakamsal olarak arttıran şirket toplam varlıklara oranla azalma yaşamıştır. Toplam varlıklar içerisindeki oranı %57' den %47' ye düşmüştür. Bu durum olumsuzluk teşkil etmez. Diğer varlıklara daha fazla bütçe ayırmış olabilir. Bir seneden kısa sürede nakde çevrilebilen varlıkları temsil eden dönen varlıklar kaleminin her yıl artması olumlu bir durumu göstermektedir. Şirketin yıllara oranla dönen ve duran varlıklarını arttırması işletmenin devamlılığı ve sürdürülebilirliğinin kanıtı olmaktadır. 2022 yılına bakıldığında tam tersi rakamsal artış oransal azalış görülmektedir. Göze batan olumsuz bir durum olmadığından ve diğer kalemlerle uyumu dengede olduğundan gayet normal kabul edilmektedir. Nakit ve nakit benzerleri kalemi şirketin en hızlı nakde çevirebileceği kalemdir. Göze batan durum ise 2022 yılında nakit benzerlerindeki ciddi azalıştır. Bu durum diğer varlıklar ve yatırımlarla desteklenmemişse olumsuz bir durumun habercisi olabilmektedir. Şirketin geçmiş dönemlere oranla 2022 yılında yaptığı finansal yatırım istenilen bir durumdur. İşletmeye kazanç sağlayacağı bilinmektedir. Alacak tarafında yatırımcının analiz etmesi gereken önemli kalemler ticari alacaklardır. Şirketin alacağının olması önemli ve iyi bir durumdur ancak alacaklarını tahsil edebilmesi daha önemlidir. 2022 yılında şirketin ticari alacaklarının 5 kat artması kârlılığı sağladığı sürece olumludur. Dönem kârından 2022/12'ye bakıldığında düşüş olduğu gözlemlenmektedir. Şirketin bu dönemde karında yaşanan düşüş hisse fiyatlarına yansiyarak yatırımcının olumsuz etkilenmesine sebep olabilmektedir. Diğer önemli hususlardan biri stoklardır.

Ciddi maliyetleri olan stokların şişmesi yatırımcı açısından pek istenen bir durum değildir. Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. nin 2022 yılında stokları toplam varlıkların %25'ini oluşturmaktadır. Dörtte biri oranı göze batan bir durum olmamakla birlikte stok azaltmaya gidilebilir. Öz kaynaklar ile ilgili genel bir yargıya varmak gerekirse şöyle denilebilir, öz kaynağını arttıran şirket hissesinin fiyatını da arttırır. Bu genel yargı yatırımcılar için bir ışık olma niteliğindedir. Bir yatırımcının hissesine ortak olduğu şirketten beklentisi tabii ki öz kaynaklarını arttırmaktır ancak burada önemli olan husus öz kaynakları yıllara göre hangi oranda arttırdığıdır. Son 3 yılda öz kaynaklarını 9 kat arttırmış ve her yıl düzenli olarak arttırmıştır.

Gelir tablosunda ilk olarak satış geliri ve maliyeti uyumuna bakılmaktadır. Satış geliri her zaman maliyetten yüksek olması istenir. Gelir tablosu analizi şirketin sürdürülebilirlik ve katlanabilirliği konusunda yatırımcıya bilgi vermektedir. İşletmenin bilançosu analiz edildiğinde satış gelirleri neredeyse toplam varlıkların %100' ünü oluşturmaktadır. Bu Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi için çok iyi bir orandır. Maliyet kıyaslandığında 2022 yılında %90'ı aştığı görülmektedir. Maliyetin düşürülmesi şirketin kârlılığını arttırmasına sebep olmaktadır. Genel yönetim giderlerinin ciddi artışlar olmaması şirketten para çıkarmanın olmadığını belirtir. Kardemir Şirket'i için de durumun gayet normal olduğu görülmüştür. Pazarlama satış ve dağıtım giderleri şirketin önemli kalemlerinden biridir ve yatırımcı tarafından yüksek olması beklenir. Ne kadar yüksek olursa şirket o kadar büyüme yolundadır denilebilir. Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. pazarlama satış ve dağıtım giderlerini her yıl arttırılmış ancak bir miktar daha arttırılması yatırımcı tarafından beklenen durumlar arasında olabilir. Aynı şekilde araştırma geliştirme giderleri kaleminde de düzenli artış istenmektedir ancak Kardemir Şirketi'nde son 3 yılda hiç araştırma geliştirme gideri olmamıştır. Gelir gider dengesinden sonra şirketin yatırımlarına ne kadar harcadığı ve yatırımlarından ne kadar gelir ettiği de yatırımcının hisse seçiminde analiz etmesi gereken bir durumdur. Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. nin yatırım faaliyetlerinden gelirlerin düşük olması ve hiç yatırım yapmamış olması sorun teşkil etmektedir.

Nakit akım tablosunda her zaman işletme faaliyetlerinden kaynaklanan net nakdin düzeltme öncesi yani dönem kârından büyük olması istenir. Çünkü işletme

faaliyetlerinden kaynaklanan net nakit dönem kârından küçükse işletmenin alacaklarını tahsis etme durumunda problem yaşadığı anlaşılmaktadır. Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. nin nakit akım tablosunda 2020 ve 2021 yılında işletme faaliyetlerinden kaynaklanan net nakit dönem kârından yüksektir ancak 2022 yılında işletme faaliyetlerinden kaynaklanan net nakdin eksilere düştüğünü bu durumda alacak tahsiste sıkıntılı bir durum olduğunu göstermektedir. Bu sorun çözülmeyen veya çözülebileceğinin sinyalleri nakit akım tablosundaki diğer kalemlerden alınmadan yatırım yapılması riskli olacaktır. Şirketin yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit çıkışları incelendiğinde yatırıma iyi bir nakit ayrıldığı görülmüştür. Bu durumun şirketin kârlılık açısından oldukça önemli olduğu vurgulanmaktadır.

3.5.2.2. Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketi (EREGL)

Erdemir, 1960'ta devlet tarafından Karadeniz Ereğli'de kurulan ve 2006'da özelleştirilerek OYAK'a devredilen demir ve çelik fabrikası.

Şirket 11 Mayıs 1960 tarihinde resmen kurulmuş olup fabrika kurulması 42 ay sürmüştür ve 15 Mayıs 1965'te işletmeye alınmıştır. İlk kurulduğunda kamu kuruluşu olan Erdemir, 2006 yılından itibaren Oyak Grubu bünyesinde faaliyet göstermektedir. Türkiye'nin en büyük yassı demir üreticisidir. Şirketin 2 adet limanı vardır.

Erdemir, Karadeniz Ereğli'sinin can damarı olarak nitelendirilmektedir. Ereğli nüfusunun büyük bir kısmı doğrudan ya da dolaylı yoldan Erdemir ile bağlantılıdır. Ayrıca Alaplı ilçesinde de yan sanayi bulunmaktadır.

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları'nın ve müşterilerinin liman hizmetleriyle ilgili talepleri doğrultusunda entegre çözümlere sahip dünya standartlarında bir Liman İşletmecisi olan Erdemir Limanı; Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları'nın tüm ihtiyaçları ile 3. şahısların, çevre sanayi kuruluşlarının ihracat ve ithalat taleplerini karşılamakta, bölgesindeki deniz ticaretini desteklemekte, liman İşletmesi ve işletmeciliğine yönelik ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli yatırımlarıyla geleceği planlamaktadır.

Erdemir Limanı, "Gemilerden Atıkların Alınması ve Kontrolü Yönetmeliği" gereği gerekli çalışmalarını tamamlamış ve 12 Ağustos 2005 tarihinde T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan çalışma lisansını almıştır.

Tablo 9: Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Bilanço	0	0	0	0	0	0
Dönen Varlıklar	806.562.250	46	656.935.260	52	285.072.420	49
Nakit ve Nakit Benzerleri	151.864.580	9	231.896.680	18	135.421.770	23
Finansal Yatırımlar	7.001.870	0	98.620	0	390.480	0
Ticari Alacaklar	156.021.490	9	114.136.580	9	38.278.290	7
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	611.640	0	519.810	0	465.200	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	441.524.080	25	289.601.970	23	101.066.780	17
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	49.538.590	3	20.681.600	2	9.449.900	2
(Ara Toplam)	806.562.250	46	656.935.260	52	285.072.420	49
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	942.373.980	54	607.487.710	48	294.866.700	51
Ticari Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	582.350	0	546.300	0	393.250	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	1.277.740	0	4.930	0	1.990	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	6.060.530	0	3.702.920	0	2.299.560	0
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	9.045.910	1	6.566.800	1	3.681.680	1
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	2.421.220	0	6.601.890	1	3.176.440	1
Maddi Duran Varlıklar	807.155.540	46	510.251.180	40	260.618.360	45
Şerefiye	3.511.770	0	2.503.350	0	0	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	49.534.170	3	36.887.550	3	4.107.150	1
Ertelenmiş Vergi Varlığı	2.443.500	0	1.846.460	0	723.110	0
Diğer Duran Varlıklar	60.341.250	3	38.576.330	3	19.865.160	3
TOPLAM VARLIKLAR	1.748.936.230	100	1.264.422.970	100	579.939.120	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	359.085.840	21	234.773.100	19	94.341.120	16
Finansal Borçlar	211.722.900	12	97.156.730	8	37.855.280	7

Tablo 9 (Devamı): Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	112.282.400	6	67.325.070	5	37.669.490	6
Diğer Borçlar	2.075.130	0	2.360.420	0	1.318.850	0
Müşteri Söz. Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	10.189.670	1	14.905.440	1	5.421.940	1
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	4.384.480	0	42.717.050	3	5.367.150	1
Borç Karşılıkları	5.194.320	0	3.328.690	0	2.536.240	0
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	13.236.940	1	6.979.700	1	4.172.170	1
(Ara Toplam)	359.085.840	21	234.773.100	19	94.341.120	16
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	203.228.520	12	184.173.830	15	74.382.240	13
Finansal Borçlar	84.084.490	5	69.606.710	6	28.127.430	5
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	0	0	0	0	0	0
Uzun vadeli karşılıklar	34.379.050	2	16.053.500	1	9.681.360	2
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	84.647.810	5	98.477.200	8	36.554.880	6
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	117.170	0	36.420	0	18.570	0
Özkaynaklar	1.186.621.870	68	845.476.040	67	411.215.760	71
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	1.156.452.310	66	822.928.930	65	398.094.270	69
Ödenmiş Sermaye	35.000.000	2	35.000.000	3	35.000.000	6
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0

Tablo 9 (Devamı): Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Hisse Senedi İhraç Primleri	1.064.470	0	1.064.470	0	1.064.470	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	20.294.020	1	6.699.050	1	2.566.940	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	75.477.780	4	49.882.040	4	35.974.480	6
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	409.666.480	23	219.654.150	17	159.470.790	27
Dönem Net Kar/Zararı	180.050.340	10	155.270.820	12	33.090.930	6
Diğer Özsermaye Kalemleri	434.899.220	25	355.358.400	28	130.926.660	23
Azınlık Payları	30.169.560	2	22.547.110	2	13.121.490	2
TOPLAM KAYNAKLAR	1.748.936.230	100	1.264.422.970	100	579.939.120	100
Gelir Tablosu	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetler	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri	1.277.828.810	100	682.274.040	100	320.480.290	100
Satışların Maliyeti (-)	-1.022.440.850	-80	-427.109.930	-63	-261.234.310	-82
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	255.387.960	20	255.164.110	37	59.245.980	18
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	255.387.960	20	255.164.110	37	59.245.980	18
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-7.416.260	-1	-3.795.870	-1	-2.578.090	-1
Genel Yönetim Giderleri (-)	-15.365.580	-1	-6.733.220	-1	-4.976.000	-2
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-999.360	0	-476.330	0	-293.970	0
Diğer Faaliyet Gelirleri	9.471.500	1	6.750.610	1	5.932.660	2
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-5.378.380	0	-2.194.580	0	-1.598.580	0
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	235.699.880	18	248.714.720	36	55.732.000	17

Tablo 9 (Devamı): Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Net Faaliyet Kar/Zararı	231.606.760	18	244.158.690	36	51.397.920	16
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	1.192.940	0	276.550	0	1.658.220	1
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	-1.104.010	0	-272.830	0	-1.004.790	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	729.960	0	-60.440	0	76.850	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	236.518.770	19	248.658.000	36	56.462.280	18
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	15.033.600	1	7.275.110	1	5.543.760	2
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-30.427.830	-2	-16.765.980	-2	-5.430.790	-2
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	88.930	0	3.720	0	653.430	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	221.124.540	17	239.167.130	35	56.575.250	18
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	-34.594.000	-3	-78.381.550	-11	-21.477.350	-7
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-77.794.240	-6	-61.734.650	-9	-21.519.980	-7
Ertelenmiş Vergi Geliri (Gideri)	43.200.240	3	-16.646.900	-2	42.630	0
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	186.530.540	15	160.785.580	24	35.097.900	11
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	186.530.540	15	160.785.580	24	35.097.900	11
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	6.480.200	1	5.514.760	1	2.006.970	1
Ana Ortaklık Payları	180.050.340	14	155.270.820	23	33.090.930	10
Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0

Tablo 9 (Devamı): Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Amortisman Giderleri	34.938.310	3	20.519.310	3	15.254.730	5
Kıdem Tazminatı	1.466.030	0	804.640	0	557.900	0
Finansman Giderleri	-30.427.830	-2	-16.765.980	-2	-5.430.790	-2
Yurtiçi Satışlar	1.029.537.850	81	514.225.870	75	260.457.530	81
Yurtdışı Satışlar	185.156.810	14	140.380.050	21	51.906.830	16
Net Yabancı Para Pozisyonu	-47.401.360	-4	34.187.430	5	-11.066.240	-3
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	-75.567.440	-6	19.926.630	3	-17.700.230	-6
Net YPP (Hedge Dahil)	-56.590.300	-4	16.303.530	2	-13.031.970	-4
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	89.402.210	7	57.169.450	8	73.155.150	23
Düzeltilme Öncesi Kar	186.530.540	15	160.785.580	24	35.097.900	11
Düzeltilmeler:	76.355.770	6	94.555.090	14	35.472.730	11
Amortisman & İtfa Payları	34.938.310	3	20.519.310	3	15.254.730	5
Karşılıklardaki Değişim	9.525.070	1	4.251.890	1	2.833.810	1
Diğer Gelir/ Gider	31.892.390	2	69.783.890	10	17.384.190	5
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	262.886.310	21	255.340.670	37	70.570.630	22
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	-40.637.980	-3	-144.534.890	-21	22.373.890	7
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	222.248.330	17	110.805.780	16	92.944.520	29
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-132.846.120	-10	-53.636.330	-8	-19.789.370	-6
Sabit Sermaye Yatırımları	-113.450.810	-9	-38.397.730	-6	-19.837.200	-6
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	-10.673.600	-1	-36.810.830	-5	-11.356.480	-4
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-124.124.410	-10	-75.208.560	-11	-31.193.680	-10
Serbest Nakit Akım	-34.722.200	-3	-18.039.110	-3	41.961.470	13
Finansal Borçlardaki Değişim	54.733.410	4	32.130.890	5	-27.028.820	-8
Temettü Ödemeleri	-157.207.130	-12	-68.246.860	-10	-8.157.240	-3
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	6.196.710	0	1.858.410	0	1.478.610	0
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	-96.277.010	-8	-34.257.560	-5	-33.707.450	-11
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	-130.999.210	-10	-52.296.670	-8	8.254.020	3

Tablo 9 (Devamı): Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Yab.1 Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	51.608.600	4	148.280.330	22	21.076.600	7
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	-79.390.610	-6	95.983.660	14	29.330.620	9
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	231.093.590	18	135.109.930	20	105.779.310	33
Dönem Sonu Nakit	151.702.980	12	231.093.590	34	135.109.930	42

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. dönen varlıklarını üç senede rakamsal olarak her yıl arttırdığını ancak toplam varlıkların içerisinde oran olarak aynı oranda seyrettiği görülmektedir. Şirketin devamlılığı ve sürdürülebilirliği açısından her yıl bilanço kalemlerinde artış olmalıdır. Bu durum hisse fiyatlarına da yansıtacağından yatırımcının kârını artırır. Bu sebeple yatırımcı bilanço analiz ederken artan varlıklar artan yatırımlar artan öz kaynak beklemektedir. Ereğli 2020 ve 2021 yılında az miktarda olan finansal yatırımlarını 2022 yılında yüksek oranda arttırmıştır. Şirketin alacakları incelendiğinde bu kalemin çok fazla şişmesi alacak tahsis konusunda problem yaratabileceğinden istenen bir durum değildir. Son iki yılda ticari alacakların yükseldiği ancak dönem kârının da aynı zamandan arttığı bilindiğine göre şirket için gayet olumlu giden bir durumdur denilebilir. Stoklar içinde aynı durum geçerlidir. Stoklar olmalıdır, düzenli artmalıdır ancak ciddi bir birikmeye gidilmemelidir. Stoklardaki aşırı yükselişler şirket için yüksek maliyetleri oluşturmaktadır. Alacakların ve stokların satışlarla orantılı olduğu bilindiğine göre satışların artış oranına göre alacaklar ve stoklardaki artış normal kabul edilmektedir. Stokların bir miktar düşürülmesi şirketin maliyet kısmını rahatlatacaktır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin de iyi derecede olduğu görülmekte şirketin uzun vadeli yatırımlara önem verdiği anlaşılmaktadır. Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların artışlarının uyumunun gayet iyi olduğu görülmekte ve Ereğli Şirketi için güzel satış yapıp para kazandığını ve bu kazandığı parayı değerlendirip yatırımlara dönüştürdüğü bilgisine analiz sonucunda varılmaktadır. Ereğli Demir ve Çelik T.A.Ş. nin kısa vadeli yükümlülükleri ile dönen varlıkları uyumuna bakıldığında dönen varlıkların 2021 ve

2022 yılında dönen varlıklar düştüğü halde kısa vadeli borçların arttığı görülmüştür. Bu durumda oranlar arası çok fark olmadığında sorun teşkil edecek bir durum olmadığı sonucuna varılmıştır. Diğer önemli husus kısa vadeli yükümlülüklerde ticari ve finansal borçların uyumudur. Ticari borçların finansal borçlardan yüksek olması hatta en az iki katı olması istenir. Finansal borçlar faizi ifade ettiği için bilançoda daha düşük seviyelerde olması beklenmektedir. Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. için finansal borçların daha yüksek seviyede olduğu görülmektedir. Uzun vadeli yükümlülüklerde düzenli olarak artış olmuştur. Bu artış duran varlıklardaki gibi yüksek seviyelerde değildir. Duran varlık yatırımların tamamının finansal borçlarla yapıldığı bilançodan çıkarılmaktadır. Öz kaynaklar 3 yılda en az 2 kat artmış ve bu durumda hisse fiyatlarının artacağı öngörülmektedir.

Gelir tablosunda ilk bakılması gereken husus satış gelirleri ve satışların maliyetidir. Şirketin ne kadarlık bir satışa ne kadar maliyet ayırdığı kârlılığı açısından önem arz ettiği için şirketin geleceği konusunda yatırımcıya bilgi verir. Satışların her yıl düzenli arttığını maliyetlerinde satışlara oranla özellikle 2022 yılında çok yüksek olduğu görülmektedir. Kârlılığı arttırmak için şirketin maliyetini düşürmesi önemli bir gelişme olacaktır. 2022 yılında şirket maliyetini de ciddi düzeyde arttırmıştır. Ancak dönem kârının 2021'den 2022'ye arttığı bilançodan incelenmiştir. Bu durumda kârlılıkta artmıştır denilebilir. Genel yönetim giderleri normal seviyede olup herhangi bir sapkınlığın olmadığını ve şirketten para çıkarma gibi durumların olmadığı görülmektedir. Pazarlama satış ve dağıtım giderleri ve araştırma geliştirme giderlerinin yüksek olması şirketin gelecek durumu için olumlu sinyaller verdiği için Ereğli'nin bu kalemlere daha fazla yatırım yapması yatırımcı açısından tercih edilebilir bir şirket olabilir. Gelir tablosunda diğer önemli nokta olan diğer faaliyet gelir ve gideridir. Tabii ki gelir giderden fazla olması beklenir. 2020, 2021 ve 2022 yıllarında gelirlerin giderlerden yüksek olduğu bilançodan görülmüştür.

Nakit akım tablosunda işletme faaliyetlerinden net nakdin dönem kârından (düzeltme öncesi kâr) büyük olması istenir. Ereğli şirketinde 2022/12 ve 2021/12 yıllarında sıkıntılı bir durumun yaşandığı görülmektedir. Dönem kârından büyük bir işletme faaliyetinden gelen net nakit yoksa şirketin alacak tahsis konusunda sorun yaşadığı anlamına geldiği bilinmekte ise söz konusu şirketin 2022/12 ve 2021/12 yıllarında alacak tahsis sıkıntısı yaşadığı çıkarılmaktadır. Dönem kârını da 2020/12, 2021/12, 2022/12 yılında düzenli arttırıldığı incelenmiştir. Yatırım faaliyetlerinden

kaynaklanan nakitler incelendiğinde şirketin duran varlık yatırımına önem verdiği yukarıdaki bilançodan analiz edilmiştir. Nakit akım tablosunda da bilançodan analiz edilen durumu destekler nitelikte olan ve yatırımdan kaynaklanan ciddi bir nakit çıkışları görülmektedir. Finansal borçlardaki değişim şirketin borçlanmadan kaynaklanan nakit girişlerini ifade etmektedir. Buna banka kredileri örnek gösterilebilir bu kalemde çok ciddi nakit girişlerinin olması faiz ödemeleri artacağından yatırımcı tarafından istenmeyecektir. Diğer önemli kalem olan yabancı para çevirim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerleri üzerindeki net artış ve azalış ve yabancı para çevirim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerinde etkisidir. Bu iki kalem şirketin kur farkından ne denli etkilendiğini ifade etmektedir. Ereğli Şirketi'nin 2022/12, 2021/12, 2020/12 yıllarında kur farkından yüksek derecede etkilendiği çıkarılmaktadır.

3.5.2.3. Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. (CUSAN)

1954 yılında, Ahmet Çuhadaroğlu tarafından kurulan Çuhadaroğlu, çelik yapı elemanları üretimiyle sektöre girerek 1965 yılından bu zamana faaliyet alanını alüminyum doğrama olarak belirlemiştir. 1978'de anonim şirket olma yolundaki tüm gelişimini tamamlamıştır. 1996 yılında aldığı holdingleşme kararı ile Türkiye'nin sayılı holdingleri arasında yerini almıştır. Çuhadaroğlu Holding, günümüzde sektörde akla gelen ilk markalardan biri olmuştur. Yeniliğe açık şirket kültürü, çağdaş, global şirket anlayışı ve teknolojik donanımı ile Çuhadaroğlu Holding; hizmet verdiği tüm alanlarda kalite memnuniyetini esas almaktadır. Yurtiçinde ve yurtdışında pazar payını geliştiren holding; kalite, güven, rekabet üstünlüğü, kullanılan teknoloji, faaliyet alanı ve büyüyen şirketleriyle gücünü geleceğe taşımaktadır (Mobilkent Bilgi Merkezi, 2014).

Tablo 10: Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. (CUSAN)' ın 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oran	2021/12	2021 % oran	2020/12	2020 % oranı
Bilanço						
Dönen Varlıklar	23.617.069	78	6.906.530	84	2.809.796	71
Nakit ve Nakit Benzerleri	1.488.617	5	649.887	8	338.002	8
Finansal Yatırımlar	947	0	0	0	0	0
Ticari Alacaklar	6.726.440	22	1.923.776	23	1.020.310	26
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0

Tablo 10 (Devamı): Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. (CUSAN)' ın 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oran	2021/12	2021 % oran	2020/12	2020 % oranı
Bilanço						
Dönen Varlıklar	23.617.069	78	6.906.530	84	2.809.796	71
Nakit ve Nakit Benzerleri	1.488.617	5	649.887	8	338.002	8
Finansal Yatırımlar	947	0	0	0	0	0
Ticari Alacaklar	6.726.440	22	1.923.776	23	1.020.310	26
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	91.814	0	40.443	0	16.398	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	4.002.223	13	703.491	9	254.747	6
Stoklar	9.680.723	32	2.975.777	36	970.265	24
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	1.626.305	5	613.156	7	210.075	5
(Ara Toplam)	23.617.069	78	6.906.530	84	2.809.796	71
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	6.551.945	22	1.312.865	16	1.170.565	29
Ticari Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	92.279	0	28.918	0	28.918	1
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	872.133	3	229.552	3	303.531	8
Maddi Duran Varlıklar	4.770.099	16	868.417	11	728.500	18
Şerefiye	0	0	0	0	0	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	155.823	1	13.415	0	43.588	1
Ertelemiş Vergi Varlığı	0	0	0	0	0	0
Diğer Duran Varlıklar	661.612	2	172.562	2	66.028	2
TOPLAM VARLIKLAR	30.169.015	100	8.219.395	100	3.980.361	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	17.308.867	57	4.857.757	59	1.775.964	45
Finansal Borçlar	10.837.881	36	1.450.014	18	329.548	8
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	2.613.825	9	1.194.265	15	408.424	10
Diğer Borçlar	99.152	0	29.935	0	12.741	0
Müşteri Söz. Doğan Yük.	0	0	384.397	5	174.110	4

Tablo 10 (Devamı): Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. (CUSAN)' ın 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oran	2021/12	2021 % oran	2020/12	2020 % oranı
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	3.231.183	11	1.596.270	19	777.429	20
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	163.944	1	87.412	1	6.854	0
Borç Karşılıkları	121.028	0	49.120	1	36.827	1
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	241.852	1	66.344	1	30.031	1
(Ara Toplam)	17.308.867	57	4.857.757	59	1.775.964	45
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	1.606.529	5	350.920	4	251.031	6
Finansal Borçlar	67.952	0	129.283	2	144.247	4
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	0	0	0	0	0	0
Uzun vadeli karşılıklar	304.948	1	78.689	1	65.954	2
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	1.233.629	4	142.948	2	40.829	1
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Özkaynaklar	11.253.619	37	3.010.718	37	1.953.366	49
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	10.554.888	35	2.761.695	34	1.912.323	48
Ödenmiş Sermaye	712.500	2	712.500	9	712.500	18
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	450.581	1	66.490	1	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	0	0	0	0	0	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	1.913.238	6	215.918	3	196.780	5
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	1.814.127	6	555.502	7	419.274	11
Dönem Net Kar/Zararı	-236.294	-1	953.078	12	239.189	6
Diğer Özsermaye Kalemleri	5.900.735	20	258.207	3	344.580	9
Azınlık Payları	698.731	2	249.023	3	41.043	1
TOPLAM KAYNAKLAR	30.169.015	100	8.219.395	100	3.980.361	100
Gelir Tablosu	0	0	0	0	0	0

Tablo 10 (Devamı): Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. (CUSAN)' ın 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oran	2021/12	2021 % oran	2020/12	2020 % oranı
Sürdürülen Faaliyetler	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri	36.485.165	100	10.880.396	100	3.410.648	100
Satışların Maliyeti (-)	-25.328.135	-69	-8.473.771	-78	-2.633.626	-77
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	11.157.030	31	2.406.626	22	777.022	23
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	11.157.030	31	2.406.626	22	777.022	23
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-1.764.479	-5	-381.197	-4	-263.150	-8
Genel Yönetim Giderleri (-)	-1.192.116	-3	-269.922	-2	-184.802	-5
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	0	0	-24.337	0	-1.214	0
Diğer Faaliyet Gelirleri	2.379.814	7	1.552.965	14	580.369	17
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-1.908.708	-5	-1.327.834	-12	-502.548	-15
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	8.671.542	24	1.956.301	18	405.677	12
Net Faaliyet Kar/Zararı	8.200.436	22	1.731.170	16	327.856	10
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	201.150	1	25.746	0	33.495	1
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	0	0	-5.938	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	0	0	0	0	0	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	8.872.691	24	1.976.108	18	439.173	13
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	0	0	16.495	0	1.552	0
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-8.318.595	-23	-518.839	-5	-100.605	-3
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	201.150	1	19.807	0	33.495	1
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	554.097	2	1.473.764	14	340.119	10
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	-1.242.359	-3	-310.755	-3	-114.739	-3
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-783.897	-2	-203.177	-2	-70.415	-2

Tablo 10 (Devamı): Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. (CUSAN)' ın 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oran	2021/12	2021 % oran	2020/12	2020 % oranı
Ertelenmiş Vergi Geliri (Gideri)	-458.462	-1	-107.578	-1	-44.324	-1
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	-688.262	-2	1.163.010	11	225.380	7
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	-688.262	-2	1.163.010	11	225.380	7
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	-451.967	-1	209.931	2	-13.809	0
Ana Ortaklık Payları	-236.294	-1	953.078	9	239.189	7
Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0
Amortisman Giderleri	919.510	3	159.533	1	157.108	5
Kıdem Tazminatı	81.371	0	4.149	0	18.474	1
Finansman Giderleri	-8.318.595	-23	-518.839	-5	-100.605	-3
Yurtiçi Satışlar	23.182.239	64	8.094.377	74	0	0
Yurtdışı Satışlar	13.680.057	37	2.907.100	27	0	0
Net Yabancı Para Pozisyonu	-3.077.659	-8	-1.249.160	-11	248.963	7
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	-3.077.659	-8	-1.249.160	-11	713.991	21
Net YPP (Hedge Dahil)	-3.077.659	-8	-1.249.160	-11	248.963	7
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	-4.056.314	-11	-482.567	-4	63.762	2
Düzeltilme Öncesi Kar	-688.262	-2	1.163.010	11	225.380	7
Düzeltilmeler:	5.383.190	15	507.650	5	259.539	8
Amortisman & İtfa Payları	919.510	3	159.533	1	157.108	5
Karşılıklardaki Değişim	-10.098	0	5.145	0	16.096	0
Diğer Gelir/ Gider	4.473.778	12	342.971	3	86.335	3
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	4.694.928	13	1.670.660	15	484.919	14
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	-7.612.004	-21	-2.030.608	-19	-375.286	-11
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	-2.917.076	-8	-359.948	-3	109.633	3

Tablo 10 (Devamı): Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. (CUSAN)' ın 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oran	2021/12	2021 % oran	2020/12	2020 % oranı
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-1.139.238	-3	-122.618	-1	-45.871	-1
Sabit Sermaye Yatırımları	-626.073	-2	-232.398	-2	-81.145	-2
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	63.888	0	3.762	0	0	0
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-562.185	-2	-228.636	-2	-81.145	-2
Serbest Nakit Akım	-4.618.500	-13	-711.203	-7	-17.382	-1
Finansal Borçlardaki Değişim	6.840.006	19	1.138.819	10	220.291	6
Temettü Ödemeleri	-602.109	-2	-83.824	-1	0	0
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	-1.201.620	-3	-31.908	0	-52.979	-2
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	5.036.277	14	1.023.088	9	167.313	5
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	417.777	1	311.885	3	149.930	4
Yab.ı Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	-688.224	-2	0	0	0	0
Diğer Nakit Girişİ/Çıkışİ	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	-270.447	-1	311.885	3	149.930	4
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	1.759.064	5	338.002	3	188.072	6
Dönem Sonu Nakit	1.488.617	4	649.887	6	338.002	10

Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. nin bilançosu analiz edildiğinde dönen varlıklarını üç senede rakamsal olarak her yıl arttırdığını ancak toplam varlıkların içerisinde yüzde oranı olarak 2022 yılında düşüş yaşadığı görülmektedir. Şirketin 2020 ve 2021 yılında hiç finansal yatırım yapmadığı ve 2022 yılında bir miktar finansal yatırıma bütçe ayırdığı incelenmiştir. Finansal getirilerin olması yatırımcı açısından istenen bir durum olmaktadır. Ticari alacaklar kalemi incelendiğinde son yılda ticari alacakların üç kat arttığı incelenmiştir. Alacakların artması kâra dönüşmezse alacak tahsis konusunda problem yaşandığını göstermektedir. 2022/12 döneminde dönem kârına bakıldığında 2022/12 döneminde kâr eksilere düşmüş bu dönemde alacak tahsis problemi yaşadığı analiz sonucundan çıkarılmaktadır. Şirketin stokları incelendiğinde göze batacak seviyede artmadığı

gözlemlenmiş ancak yine de gelecek dönemlerde nakit problemi yaşamamak için stok azaltmaya gidilebilir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerden de gayrimenkul yatırımının çok az miktarda olduğu anlaşılmaktadır. 2022/12 yılında yüksek miktarda duran varlık yatırımı yapıldığı bilançodan görülmektedir. Ticari ve finansal borçların uyumu incelendiğinde finansal borçların ticari borçlardan daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Bu durumda ticari borçların finansal borçlardan daha fazla olması istenir finansal borçlar faizi ifade ettiği için bilançoda daha düşük seviyelerde olması beklenmektedir. Uzun vadeli yükümlülükler ile dönen varlık uyumu düzenli ve aynı şekilde duran varlıklar da uzun vadeli borçlar ile uyumludur.

Gelir tablosunda ilk bakılması gereken husus satış gelirleri ve satışların maliyetidir. Şirketin ne kadarlık bir satışa ne kadar maliyet ayırdığı kârlılığı açısından önem arz ettiği için şirketin geleceği konusunda yatırımcıya bilgi verir. Satışların her yıl düzenli arttığını maliyetlerinde satışa oranla gayet iyi durumda olduğu görülmüştür. Şirket özellikle 2022 yılında maliyeti bir önceki yıla göre düşürmüştür. Bu durum kârlılığı olumlu etkilemesi gerekirken 2022/12 döneminde dönem kârı eksiye düşmüştür. Şirketin satış maliyet uyumu gayet olumlu bir durum olsa da kâr da bir problem olduğu ve bilançonun diğer kalemlerinden kaynaklandığı çıkarılmaktadır. Genel yönetim giderleri normal seviyede olup herhangi bir sapkınlığın olmadığını ve şirketten para çıkarma gibi durumların olmadığı görülmektedir. Pazarlama satış ve dağıtım giderleri ve araştırma geliştirme giderlerinin yüksek olması şirketin gelecek durumu için olumlu sinyaller verdiği için Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. için bu kalemlere daha fazla yatırım yapması yatırımcı açısından tercih edilebilir bir şirket olabilir. Gelir tablosunda diğer önemli nokta olan diğer faaliyet gelir ve gideridir. Tabii ki gelir giderden fazla olması beklenir. 2020/12, 2021/12 ve 2022/12 yıllarında gelirlerin giderlerden yüksek olduğu bilançodan görülmüştür.

Nakit akım tablosunda işletme faaliyetlerinden net nakdin dönem kârından (düzeltme öncesi kâr) büyük olması istenir. Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama Anonim Şirketi'nde tam tersi bir durumun yaşandığı gözükmektedir. Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakitler incelendiğinde şirketin duran varlık yatırımına önem verdiği yukarıdaki bilançodan analiz edilmiştir. Yatırım faaliyetlerinin kaynaklanan nakit çıkışlarının her yıl artması olumlu bir durum olmuştur. Şirketin temettü ödemesi yapması ve bunu her yıl arttırması da yatırımcıları teşvik eden durumlar arasındadır. Dönem sonu nakdini arttırması yine yatırımcının kâr etmesi için

beklediği durumdur. İşletmenin 2022 yılında dönem sonu nakdinin azaldığı gözlemlenmektedir.

3.5.2.4. Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş. (ERCB)

Erciyas Holding, dünya çapında elliden fazla ülkede, 30 yılı aşkın süredir endüstri, enerji, bisiklet ve hizmetler olmak üzere dört ana sektörde faaliyet gösteren bir yatırım grubudur.

Erciyas Holding'in temelleri, 1989 yılında Ahmet Kamil Erciyas tarafından yenilikçi ve cesur bir vizyonla kurulan Erciyas Çelik Boru fabrikasına dayanmaktadır.

Bugün Türkiye'nin önemli yatırım gruplarından biri olan Erciyas Holding, yerel ve küresel pazarlardaki başarılarının yanı sıra, güçlü mali yapısıyla faaliyet gösterdiği pazarlarda zorlu bir rakip ve güvenilir bir iş ortağı olmaya devam ediyor (Erciyas, 2020).

Tablo 11: Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş. (ERCB)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Bilanço	0	0	0	0	0	0
Dönen Varlıklar	28.695.458	56	15.405.454	48	9.857.652	52
Nakit ve Nakit Benzerleri	1.181.180	2	1.678.387	5	765.170	4
Finansal Yatırımlar	3.740	0	5.134	0	7.200	0
Ticari Alacaklar	5.810.685	11	1.502.818	5	1.626.453	9
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	13.276.465	26	8.166.662	26	4.955.048	26
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	5.762.490	11	2.746.077	9	1.669.568	9
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	2.660.899	5	1.306.374	4	834.212	4
(Ara Toplam)	28.695.458	56	15.405.454	48	9.857.652	52
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	22.776.587	44	16.391.757	52	9.269.750	48
Ticari Alacaklar	303.248	1	219.592	1	124.116	1
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	183	0	31	0	680	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	5.507	0	3.600	0	3.527	0

Tablo 11 (Devamı): Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş. (ERCB)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	2.466.425	5	1.617.100	5	820.143	4
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	31.859	0	14.980	0	12.986	0
Maddi Duran Varlıklar	19.708.784	38	14.331.017	45	7.135.100	37
Şerefiye	0	0	0	0	1.069.835	6
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	260.565	1	168.394	1	76.942	0
Ertelenmiş Vergi Varlığı	0	0	0	0	0	0
Diğer Duran Varlıklar	16	0	37.043	0	26.421	0
TOPLAM VARLIKLAR	51.472.045	100	31.797.210	100	19.127.402	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	25.934.090	50	13.744.865	43	8.033.244	42
Finansal Borçlar	14.708.041	29	8.640.101	27	3.791.514	20
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	10.049.319	20	3.841.688	12	2.789.004	15
Diğer Borçlar	14.718	0	240.313	1	625.588	3
Müşteri Söz. Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	527.915	1	555.730	2	450.524	2
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	0	0	21.728	0	2.962	0
Borç Karşılıkları	547.819	1	397.076	1	336.700	2
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	86.278	0	48.229	0	36.952	0
(Ara Toplam)	25.934.090	50	13.744.865	43	8.033.244	42
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	7.031.059	14	6.449.939	20	4.590.399	24
Finansal Borçlar	3.986.099	8	3.806.886	12	3.035.443	16
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0

Tablo 11 (Devamı): Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş. (ERCB)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	0	0	0	0	282.932	1
Uzun vadeli karşılıklar	265.966	1	126.849	0	96.781	1
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	2.778.995	5	2.516.205	8	1.175.243	6
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Özkaynaklar	18.506.896	36	11.602.406	36	6.503.760	34
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	18.506.896	36	11.602.406	36	6.503.760	34
Ödenmiş Sermaye	777.705	2	777.705	2	595.000	3
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	138.860	0	138.860	0	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	0	0	0	0	0	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	220.718	0	220.718	1	220.718	1
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	1.426.333	3	1.179.509	4	433.570	2
Dönem Net Kar/Zararı	1.847.528	4	246.824	1	745.939	4
Diğer Özsermaye Kalemleri	14.095.752	27	9.038.790	28	4.508.533	24
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
TOPLAM KAYNAKLAR	51.472.045	100	31.797.210	100	19.127.402	100
Gelir Tablosu	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetler	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri	35.180.009	100	10.503.589	100	9.215.338	100
Satışların Maliyeti (-)	-29.151.148	-83	-8.105.920	-77	-6.754.269	-73
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	6.028.861	17	2.397.668	23	2.461.068	27
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0

Tablo 11 (Devamı): Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş. (ERCB)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	6.028.861	17	2.397.668	23	2.461.068	27
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-3.629.320	-10	-1.117.301	-11	-1.352.731	-15
Genel Yönetim Giderleri (-)	-585.660	-2	-400.041	-4	-279.342	-3
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-44.679	0	-25.127	0	-9.026	0
Diğer Faaliyet Gelirleri	4.510.417	13	3.316.977	32	2.885.698	31
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-460.430	-1	-2.413.428	-23	-2.240.682	-24
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	5.819.190	17	1.758.749	17	1.464.985	16
Net Faaliyet Kar/Zararı	1.769.203	5	855.199	8	819.970	9
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	154.424	0	439.703	4	157.604	2
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	0	0	0	0	-4	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	0	0	0	0	0	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	5.973.614	17	2.198.452	21	1.622.585	18
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	112.431	0	703.249	7	774.228	8
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-4.801.496	-14	-2.510.277	-24	-1.406.491	-15
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	154.424	0	439.703	4	157.600	2
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	1.284.548	4	391.424	4	990.322	11
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	562.980	2	-144.600	-1	-244.383	-3
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	0	0	-41.382	0	-5.761	0
Ertelemiş Vergi Geliri (Gideri)	562.980	2	-103.218	-1	-238.622	-3
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	1.847.528	5	246.824	2	745.939	8
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0

Tablo 11 (Devamı): Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş. (ERCB)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	1.847.528	5	246.824	2	745.939	8
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
Ana Ortaklık Payları	1.847.528	5	246.824	2	745.939	8
Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0
Amortisman Giderleri	1.202.543	3	547.219	5	455.024	5
Kıdem Tazminatı	20.566	0	23.206	0	6.635	0
Finansman Giderleri	-4.801.496	-14	-2.510.277	-24	-1.406.491	-15
Yurtiçi Satışlar	11.748.547	33	4.046.411	39	3.722.716	40
Yurtdışı Satışlar	22.737.753	65	6.474.771	62	5.693.408	62
Net Yabancı Para Pozisyonu	-7.663.276	-22	-5.388.928	-51	-2.205.384	-24
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	-9.505.974	-27	-5.723.089	-54	-4.506.906	-49
Net YPP (Hedge Dahil)	-7.663.276	-22	-5.388.928	-51	-2.205.384	-24
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	-687.630	-2	324.519	3	499.184	5
Düzeltilme Öncesi Kar	1.284.548	4	391.424	4	990.322	11
Düzeltilmeler:	5.910.817	17	4.154.474	40	1.799.194	20
Amortisman & İtfa Payları	1.202.543	3	547.219	5	455.024	5
Karşılıklardaki Değişim	56.765	0	1.423	0	45.672	0
Diğer Gelir/ Gider	4.651.510	13	3.605.832	34	1.298.498	14
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	7.195.366	20	4.545.898	43	2.789.516	30
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	-7.774.909	-22	-4.179.638	-40	-2.287.092	-25
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	-579.543	-2	366.260	3	502.424	5
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-108.088	0	-41.742	0	-3.240	0
Sabit Sermaye Yatırımları	-375.606	-1	-142.340	-1	-91.102	-1

Tablo 11 (Devamı): Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş. (ERCB)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	-336	0	24.441	0	-25.271	0
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-375.942	-1	-117.899	-1	-116.373	-1
Serbest Nakit Akım	-1.063.573	-3	206.620	2	382.810	4
Finansal Borçlardaki Değişim	1.833.719	5	1.001.929	10	-322.485	-3
Temettü Ödemeleri	0	0	0	0	0	0
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	-1.267.354	-4	-295.332	-3	-65.758	-1
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	566.365	2	706.597	7	-388.243	-4
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	-497.208	-1	913.217	9	-5.432	0
Yab.ı Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	0	0	0	0	0	0
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	-497.208	-1	913.217	9	-5.432	0
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	1.678.387	5	765.170	7	718.221	8
Dönem Sonu Nakit	1.181.180	3	1.678.387	16	712.788	8

Erciyas Çelik Boru Sanayi Anonim Şirketi'nin bilançosu analiz edildiğinde dönen varlıklarını her sene arttırdığı görülmektedir Nakit ve benzerlerinin toplam varlıklarının sadece %2 sini kapsadığı ve bu miktarın düşük seviyede olduğu bilinmektedir. Az bir miktarda finansal yatırımı da olsa bu yatırıma bütçe ayırması şirketin olumlu seyreden bir durumudur. Ticari alacakları 2022 yılında yüksek miktarda artmıştır. Şirketin alacak tahsis probleminin olmadığı sürece ticari alacakların artması problem teşkil etmemektedir. Şirketin stokları artmış ancak düzenli bir oranda artarak göze çarpan bir durumun olmadığı sinyali yatırımcıya vermektedir. Toplam varlıkların ortalama yarısını dönen varlık oluşturuyorsa yarısını da duran varlığın oluşturduğunu şirketin mali tablosundan görülmektedir. Bu durum duran varlık yatırımının da iyi seviyede olduğunu gösterir. Yatırım amaçlı gayrimenkuller kaleminden gayrimenkul yatırımının her yıl artması şirketin uzun vadeli yatırıma ciddi düzeyde bütçe ayırdığı yorumu yapılmaktadır. Ticari ve finansal

borçların uyumu incelendiğinde finansal borçların ticari borçlardan daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Bu durumda ticari borçların finansal borçlardan daha fazla olması istenir finansal borçlar faizi ifade ettiği için bilançoda daha düşük seviyelerde olması beklenmektedir. Uzun vadeli yükümlülükler ile dönen varlık uyumu düzenli ve aynı şekilde duran varlıklar da uzun vadeli borçlar ile uyumludur.

Gelir tablosunda ilk bakılması gereken husus satış gelirleri ve satışların maliyetidir. Şirketin ne kadarlık bir satışa ne kadar maliyet ayırdığı kârlılığı açısından önem arz ettiği için şirketin geleceği konusunda yatırımcıya bilgi verir. Satışların her yıl düzenli arttığını maliyetlerinde satışa oranla gayet iyi durumda olduğu görülmüştür. Bu durum kârlılığı olumlu etkilemiş dönem kârı artış göstermiştir. Genel yönetim giderleri normal seviyede olup herhangi bir sapkınlığın olmadığını ve şirketten para çıkarma gibi durumların olmadığı görülmektedir. Pazarlama satış ve dağıtım giderleri ve araştırma geliştirme giderlerinin yüksek olması şirketin gelecek durumu için olumlu sinyaller vermektedir. Pazarlama satış dağıtım giderlerinde 2022 yılında artış olmuş ancak araştırma geliştirme giderleri düşük miktarda kalmıştır. Gelir tablosunda diğer önemli nokta olan diğer faaliyet gelir ve gideridir. Tabi ki gelir giderden fazla olması beklenir. 2020/12, 2021/12 ve 2022/12 yıllarında gelirlerin giderlerden yüksek olduğu bilançodan görülmüş ve şirketin geleceğine yönelik olumlu sinyaller vermektedir.

Nakit akım tablosunda işletme faaliyetlerinden net nakdin dönem kârından (düzeltme öncesi kâr) büyük olması istenir. Erciyas Çelik Boru Sanayi Anonim Şirketi'nin tam tersi bir durumun yaşandığı hatta 2022 yılında eksiye düştüğü gözükmektedir. 2022/12 döneminde alacak tahsis konusunda problem yaşadığı anlaşılmaktadır. Yatırım faaliyetlerin kaynaklanan nakit çıkışlarının her yıl artması olumlu bir durum olmuştur. 2021 yılında dönem sonu nakdini dönem başı nakdine göre arttırmış olsa da 2022 yılında düşüş yaşamıştır.

3.5.2.5. İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. (ISDMR)

İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. Türkiye'nin en büyük demir çelik işletmesidir. Hatay'ın Payas ilçesinde 16.757.238 m² alan üzerine kurulmuştur. İsdemir; Türkiye'nin kuruluş tarihi itibarı ile üçüncü, uzun mamul üretimi açısından ise en büyük entegre tesisidir. İsdemir, 2008 yılında devreye aldığı 3,5 milyon ton/yıl sıcak haddeleme kapasitesi ile de Türkiye'nin uzun ve yassı ürün üreten tek entegre tesisidir.

Uzun çelik üretmek üzere 3 Ekim 1970 tarihinde kurulan İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. 1 Şubat 2002 tarihinde Erdemir Grubu bünyesine katılmıştır. Ülkemizdeki uzun/yassı ürün dengesizliğinin giderilmesine yönelik olarak Cumhuriyet tarihinin tek seferde gerçekleştirilen en yüksek meblağlı yatırımı olan Modernizasyon ve Dönüşüm Yatırımlarının hayata geçirilmesinin ardından İskenderun tesislerinde 2008 yılında yassı nihai mamul üretimine başlanmıştır.

Türkiye çelik sektörünün gelişimi açısından hayati önem taşıyan yassı mamul üretim kapasitesinin artırılmasında önemli bir rol oynayan İsdemir’de, kütük ve kangal uzun mamullerinin üretimi de sürdürülmektedir.

Hatay’ın Payas ilçesinde 6,8 milyon m² fabrika alanına kurulmuş olan İsdemir bugün yaklaşık 5,3 milyon ton sıvı çelik kapasitesine sahiptir. Ayrıca 3,5 milyon tonu yassı ürün, 2,5 milyon tonu uzun ürün olmak üzere 6 milyon ton nihai mamul üretim kapasitesine ulaşmıştır (İsdemir Kurumsal, 2015).

Tablo 12: İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. (İSDMR)’nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Bilanço	0	0	0	0	0	0
Dönen Varlıklar	312.955.590	42	259.980.800	47	129.488.240	46
Nakit ve Nakit Benzerleri	64.906.700	9	88.245.680	16	386.030	0
Finansal Yatırımlar	187.600	0	0	0	0	0
Ticari Alacaklar	39.896.850	5	27.661.450	5	12.812.040	5
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	454.890	0	607.180	0	69.148.780	24
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	194.384.190	26	139.190.020	25	45.906.430	16
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	13.125.360	2	4.276.470	1	1.234.960	0
(Ara Toplam)	312.955.590	42	259.980.800	47	129.488.240	46
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	433.936.570	58	297.571.910	53	153.945.990	54
Ticari Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	61.070	0	59.000	0	101.930	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	531.740	0	3.610	0	1.990	0

Tablo 12 (Devamı): İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. (İSDMR)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	6.060.530	1	3.702.920	1	2.299.560	1
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	0	0	0	0	0	0
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	1.163.520	0	5.834.440	1	3.005.980	1
Maddi Duran Varlıklar	406.904.920	54	273.669.490	49	139.292.640	49
Şerefiye	0	0	0	0	0	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	7.779.270	1	5.495.700	1	3.034.430	1
Ertelenmiş Vergi Varlığı	0	0	0	0	0	0
Diğer Duran Varlıklar	11.435.520	2	8.806.750	2	6.209.460	2
TOPLAM VARLIKLAR	746.892.160	100	557.552.710	100	283.434.230	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	134.768.510	18	85.928.390	15	28.145.450	10
Finansal Borçlar	86.972.320	12	28.018.850	5	2.088.780	1
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	39.159.030	5	31.412.470	6	18.512.880	7
Diğer Borçlar	593.100	0	778.070	0	350.000	0
Müşteri Söz. Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	2.460.030	0	5.161.630	1	1.108.000	0
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	1.189.590	0	18.681.240	3	3.568.340	1
Borç Karşılıkları	1.216.040	0	817.840	0	622.430	0
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	3.178.400	0	1.058.290	0	1.895.020	1
(Ara Toplam)	134.768.510	18	85.928.390	15	28.145.450	10
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	94.123.410	13	80.052.630	14	35.480.610	13
Finansal Borçlar	31.195.790	4	22.509.360	4	9.868.020	3
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0

Tablo 12 (Devamı): İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. (İSDMR)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	0	0	0	0	0	0
Uzun vadeli karşılıklar	13.572.550	2	6.477.970	1	4.031.560	1
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	49.355.070	7	51.065.300	9	21.581.030	8
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Özkaynaklar	518.000.240	69	391.571.690	70	219.808.170	78
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	518.000.240	69	391.571.690	70	219.808.170	78
Ödenmiş Sermaye	29.000.000	4	29.000.000	5	29.000.000	10
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	0	0	0	0	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	0	0	0	0	0	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	30.490.600	4	21.935.600	4	14.018.600	5
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	78.644.830	11	40.833.180	7	62.354.370	22
Dönem Net Kar/Zararı	67.261.970	9	64.683.540	12	24.233.490	9
Diğer Özsermaye Kalemleri	312.602.840	42	235.119.370	42	90.201.710	32
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
TOPLAM KAYNAKLAR	746.892.160	100	557.552.710	100	283.434.230	100
Gelir Tablosu	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetler	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri	620.104.840	100	364.995.160	100	169.240.930	100
Satışların Maliyeti (-)	-526.388.150	-85	-227.807.440	-62	-137.164.180	-81
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	93.716.690	15	137.187.720	38	32.076.750	19
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	93.716.690	15	137.187.720	38	32.076.750	19
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-2.896.910	0	-1.591.880	0	-1.149.110	-1

Tablo 12 (Devamı): İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. (İSDMR)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Genel Yönetim Giderleri (-)	-4.737.490	-1	-2.138.560	-1	-1.878.140	-1
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-8.400	0	-4.520	0	-2.410	0
Diğer Faaliyet Gelirleri	6.358.490	1	899.990	0	2.138.060	1
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-1.400.690	0	-4.258.130	-1	-548.220	0
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	91.031.690	15	130.094.620	36	30.636.930	18
Net Faaliyet Kar/Zararı	86.073.890	14	133.452.760	37	29.047.090	17
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	22.890	0	1.080	0	1.495.730	1
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	-36.400	0	-28.120	0	-66.420	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	691.510	0	-57.420	0	76.850	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	91.709.690	15	130.010.160	36	32.143.090	19
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	6.546.600	1	8.693.250	2	5.871.580	3
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-16.290.410	-3	-37.133.050	-10	-1.347.520	-1
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	-13.510	0	-27.040	0	1.429.310	1
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	81.965.880	13	101.570.360	28	36.667.150	22
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	-14.703.910	-2	-36.886.820	-10	-12.433.660	-7
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-31.522.280	-5	-29.220.070	-8	-12.438.440	-7
Ertelenmiş Vergi Geliri (Gideri)	16.818.370	3	-7.666.750	-2	4.780	0
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	67.261.970	11	64.683.540	18	24.233.490	14
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	67.261.970	11	64.683.540	18	24.233.490	14
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	0	0	0	0	0	0
Ana Ortaklık Payları	67.261.970	11	64.683.540	18	24.233.490	14
Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0

Tablo 12 (Devamı): İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. (İSDMR)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0
Amortisman Giderleri	16.070.410	3	9.276.620	3	7.764.900	5
Kıdem Tazminatı	385.520	0	230.230	0	202.930	0
Finansman Giderleri	-16.290.410	-3	-37.133.050	-10	-1.347.520	-1
Yurtiçi Satışlar	513.350.160	83	287.827.390	79	137.213.560	81
Yurtdışı Satışlar	83.610.570	13	69.443.980	19	26.524.680	16
Net Yabancı Para Pozisyonu	-37.327.590	-6	15.985.760	4	49.670.880	29
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	-45.789.250	-7	9.721.360	3	46.034.150	27
Net YPP (Hedge Dahil)	-37.497.130	-6	8.587.960	2	49.670.880	29
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	23.067.350	4	10.366.630	3	40.355.560	24
Düzeltilme Öncesi Kar	67.261.970	11	64.683.540	18	24.233.490	14
Düzeltilmeler:	30.124.530	5	38.843.080	11	18.128.390	11
Amortisman & İtfa Payları	16.070.410	3	9.276.620	3	7.764.900	5
Karşılıklardaki Değişim	2.938.720	0	1.384.430	0	1.009.310	1
Diğer Gelir/ Gider	11.115.400	2	28.182.030	8	9.354.180	6
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	97.386.500	16	103.526.620	28	42.361.880	25
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	-16.306.010	-3	-61.821.970	-17	8.646.630	5
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	81.080.490	13	41.704.650	11	51.008.510	30
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-58.013.140	-9	-31.338.020	-9	-10.652.950	-6
Sabit Sermaye Yatırımları	-34.684.220	-6	-22.655.920	-6	-9.122.510	-5
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	-1.292.610	0	-1.839.570	-1	-4.020.310	-2
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-35.976.830	-6	-24.495.490	-7	-13.142.820	-8
Serbest Nakit Akım	-12.909.480	-2	-14.128.860	-4	27.212.740	16
Finansal Borçlardaki Değişim	43.405.850	7	19.825.670	5	-10.319.230	-6
Temettü Ödemeleri	-86.968.140	-14	-80.589.580	-22	-5.218.830	-3
Sermaye Artırımı	0	0	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	2.092.080	0	75.745.240	21	-21.836.090	-13
Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-41.470.210	-7	14.981.330	4	-37.374.150	-22

Tablo 12 (Devamı): İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. (İSDMR)' nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	-54.379.690	-9	852.470	0	-10.161.410	-6
Yab.ı Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	31.435.240	5	86.556.100	24	9.965.470	6
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	-22.944.450	-4	87.408.570	24	-195.940	0
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	87.794.600	14	386.030	0	581.970	0
Dönem Sonu Nakit	64.850.150	10	87.794.600	24	386.030	0

İskenderun Demir ve Çelik Anonim Şirketi'nin bilançosu analiz edildiğinde dönen varlıklarını her yıl arttıran bir şirket görülmektedir. Şirketin her yıl varlıklarını arttırması büyüdüğünü gösterir. 2022 yılında Finansal yatırıma bütçe ayrılması gayet güzel bir adım olmuştur. Ticari alacaklar toplam varlıkların %5' ini oluşturur. Ticari alacakların olması ve artması alacaklarını tahsil edebildiği sürede olumlu bir durumdur. Stoklar 2022 yılında varlıkların %26'sını oluşturur. Oran olarak bakarsak varlıkların dörtte biri stoklardır diyebiliriz. Geçmiş yıllarda da ortalama aynı oranda stok bulunduran şirket için problem yaratacak bir durumun olmayacağı gözlemlenmektedir. Ancak stok azaltmaya gidildiği takdirde daha hızlı kâra geçeceği bilinmektedir. İskenderun Demir ve Çelik Anonim Şirketi'nin toplam varlıklarının 3 yılda %50'den fazlası duran varlıklarını oluşturmaktadır. Şirketin uzun vadeli duran varlık yatırımına önem vermesi çok önemlidir. Ticari ve finansal borçların uyumu incelendiğinde finansal borçların 2022 yılında ticari borçların üzerine çıktığı mali tablodan görülmüş şirketin 2022 yılında duran varlık yatırımının fazla olan kısmını banka kredilerinden karşıladığı çıkarılmıştır. Uzun vadeli borçlar ile dönen varlıklar her yıl artmış aynı şekilde duran varlıklar da uzun vadeli borçlar ile uyumlu ilerlemiştir.

Gelir tablosunda ilk bakılması gereken husus satış gelirleri ve satışların maliyetidir. Şirketin ne kadarlık bir satışa ne kadar maliyet ayırdığı kârlılığı açısından önem arz ettiği için şirketin geleceği konusunda yatırımcıya bilgi verir. Satışların her

yıl düzenli arttığını maliyetlerinde satışla aynı şekilde arttığı incelenmiştir. Maliyet satışların neredeyse ortalama %80'ini oluşturmaktadır. Bu yüksek bir orandır ve kârlılığı düşürür. Şirketin kârını arttırmak için yapması gereken ilk husus maliyeti düşürmektir. Ancak dönem kârına bakıldığında 2021'e göre 2020 yılında az da olsa artış olduğunu şirketin kârını arttırdığı görülmüştür. Genel yönetim giderleri normal seviyede olup herhangi bir sapıklığın olmadığını ve şirketten para çıkarma gibi durumların olmadığı görülmektedir. Pazarlama satış ve dağıtım giderleri ve araştırma geliştirme giderlerinin yüksek olması şirketin gelecek durumu için olumlu sinyaller verdiği için İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. için bu kalemlere daha fazla yatırım yapması yatırımcı açısından tercih edilebilir bir şirket olabilir. Gelir tablosunda diğer önemli nokta olan diğer faaliyet gelir ve gideridir. Tabii ki gelir giderden fazla olması beklenir. 2021/12, yılında gelirin daha düşük olduğu dolayısıyla gelir tarafından sıkıntılı bir durumun yaşandığı belirlenmiştir. 2022/12 döneminde şirket gelirini arttırarak ve giderlerini düşürerek olumlu bir gidişat yaşamıştır.

Nakit akım tablosunda işletme faaliyetlerinden net nakdin dönem kârından (düzeltme öncesi kâr) büyük olması istenir. İskenderun Demir ve Çelik Anonim Şirketi'nde tam tersi bir durumun yaşandığı gözükmektedir. Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit çıkışlarının her yıl az da olsa artış gösterdiği görülmüştür bu durum şirketin duran varlık yatırımı yaptığını gösterir. Şirketin temettü ödemesi yapması ve bunu her yıl arttırması da yatırımcıları teşvik eden durumlar arasındadır. Dönem sonu nakdini arttırması yine yatırımcının kâr etmesi için beklediği durumdur. İşletmenin 2022 yılında dönem sonu nakdinin azaldığı gözlemlenmektedir.

3.5.2.6. İzmir Demir Çelik Sanayi Anonim Şirketi (IZDMC)

İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. 1975 yılında demiri üretmek amacı ile Aliğa Ağır Sanayi Bölgesi'nde kuruldu ve 1983 yılında haddehane tesislerini, 1987 yılında ise çelikhaneyi işletmeye başlayarak 49 yıldır sektörde üretimini sürdürmektedir. 2013 yılında ürün yelpazesini genişletmek amacı ile Siemens Primetals Technologies tarafından tasarlanan profil haddesini devreye aldı. Yıllık 400.000 ton kapasiteli bu profil haddesi ile amaçlanan İzmir Demir Çelik A.Ş. yi profil üretiminde marka haline getirmektedir.

İstanbul Sanayi Odası'nın verilerine göre, Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu arasında 49. Sırada yer almakta olan İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.

ülkemin önnde gelen ark ocağı ile üretim yapan firmalarından biridir. İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. hisse senetleri 24.01.1986 tarihinden itibaren Borsa İstanbul A.Ş’ de işlem görmektedir. Sermayesi 2021 yılında yapılan son artışla 1.500.000.000 TL’ ye çıkarılmıştır (İzmir Demir Çelik, 1975)

Tablo 13: İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. (IZDMC)’nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020% oranı
Bilanço	0		0		0	
Dönen Varlıklar	102.977.342	42	43.175.215	56	14.092.913	30
Nakit ve Nakit Benzerleri	24.626.612	10	20.384.669	26	2.558.356	6
Finansal Yatırımlar	462.994	0	0	0	0	0
Ticari Alacaklar	15.435.183	6	2.587.903	3	864.705	2
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	84.163	0	1.077.116	1	660.149	1
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	58.908.322	24	18.122.141	23	9.353.005	20
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	3.460.068	1	1.003.387	1	656.697	1
(Ara Toplam)	102.977.342	42	43.175.215	56	14.092.913	30
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	145.132.677	58	34.335.962	44	32.128.300	70
Ticari Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	224.651	0	46.555	0	25.751	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	98.547	0	10.231	0	9.377	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	3.343.160	1	1.388.750	2	879.910	2
Stoklar	0	0	0	0	0	0
Kullanım Hakkı Varlıkları	2.283.894	1	458.071	1	177.531	0
Maddi Duran Varlıklar	126.654.109	51	29.379.015	38	30.293.014	66
Şerefiye	0	0	0	0	0	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	24.309	0	3.642	0	3.574	0
Ertelenmiş Vergi Varlığı	84.533	0	1.203.976	2	739.144	2
Diğer Duran Varlıklar	12.419.473	5	1.845.724	2	0	0
TOPLAM VARLIKLAR	248.110.018	100	77.511.178	100	46.221.213	100

Tablo 13 (Devamı): İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. (IZDMC)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020% oranı
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	120.252.933	48	62.870.395	81	32.787.802	71
Finansal Borçlar	101.716.363	41	54.295.871	70	24.665.213	53
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	6.960.774	3	1.365.819	2	1.003.783	2
Diğer Borçlar	81.985	0	17.836	0	17.228	0
Müşteri Söz. Doğan Yük.	7.751.302	3	5.765.109	7	6.105.959	13
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	12.498	0	0	0	0	0
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	994.801	0	0	0	31.772	0
Borç Karşılıkları	0	0	0	0	0	0
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	2.735.211	1	1.425.761	2	963.847	2
(Ara Toplam)	120.252.933	48	62.870.395	81	32.787.802	71
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	30.249.246	12	6.636.102	9	9.011.239	19
Finansal Borçlar	25.749.869	10	5.003.749	6	6.963.724	15
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	0	0	0	0	0	0
Uzun vadeli karşılıklar	2.490.496	1	566.192	1	472.620	1
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	2.008.881	1	1.066.160	1	1.574.895	3
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Özkaynaklar	97.607.839	39	8.004.681	10	4.422.172	10

Tablo 13 (Devamı): İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. (IZDMC)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % orani	2021/12	2021 % orani	2020/12	2020% orani
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	94.362.714	38	7.782.818	10	4.091.064	9
Ödenmiş Sermaye	15.000.000	6	15.000.000	19	3.750.000	8
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	100.739	0	28.840	0	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	0	0	0	0	0	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	3.075.617	1	258.324	0	258.324	1
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	-50.878.156	-21	-15.283.373	-20	-11.665.930	-25
Dönem Net Kar/Zararı	44.412.741	18	-7.661.001	-10	-4.557.187	-10
Diğer Özsermaye Kalemleri	82.651.774	33	15.440.028	20	16.305.858	35
Azınlık Payları	3.245.126	1	221.864	0	331.108	1
TOPLAM KAYNAKLAR	248.110.018	100	77.511.178	100	46.221.213	100
Gelir Tablosu	0		0		0	
Sürdürülen Faaliyetler	0		0		0	
Satış Gelirleri	472.522.065	190	108.231.799	140	52.118.532	113
Satışların Maliyeti (-)	-433.876.192	-175	-96.949.222	-125	-48.818.403	-106
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	38.645.873	16	11.282.576	15	3.300.130	7
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	38.645.873	16	11.282.576	15	3.300.130	7
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-1.085.232	0	-373.216	0	-175.545	0
Genel Yönetim Giderleri (-)	-2.559.993	-1	-661.831	-1	-537.572	-1
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	0	0	0	0	0	0
Diğer Faaliyet Gelirleri	9.334.169	4	1.567.246	2	1.262.825	3
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-12.669.667	-5	-81.984	0	-367.859	-1

Tablo 13 (Devamı): İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. (IZDMC)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020% oranı
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	31.665.150	13	11.732.791	15	3.481.978	8
Net Faaliyet Kar/Zararı	35.000.648	14	10.247.529	13	2.587.013	6
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	1.473.077	1	508.840	1	179.117	0
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	-293.630	0	-149.285	0	-872.832	-2
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	0	0	0	0	0	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	32.844.597	13	12.092.346	16	2.788.264	6
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	5.762.575	2	5.030.141	6	358.001	1
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	4.139.682	2	-25.697.805	-33	-8.245.786	-18
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	1.179.447	0	359.555	0	-693.714	-2
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	42.746.853	17	-8.575.318	-11	-5.099.520	-11
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	3.546.308	1	750.188	1	474.284	1
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-1.689.228	-1	-94.280	0	-59.762	0
Ertelenmiş Vergi Geliri (Gideri)	5.235.536	2	844.468	1	534.045	1
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	46.293.161	19	-7.825.130	-10	-4.625.237	-10
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	46.293.161	19	-7.825.130	-10	-4.625.237	-10
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	1.880.421	1	-164.129	0	-68.049	0
Ana Ortaklık Payları	44.412.741	18	-7.661.001	-10	-4.557.187	-10
Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0

Tablo 13 (Devamı): İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. (IZDMC)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020% oranı
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	0	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0
Amortisman Giderleri	7.162.734	3	1.934.256	2	1.585.524	3
Kıdem Tazminatı	654.175	0	171.596	0	63.220	0
Finansman Giderleri	4.139.682	2	-25.697.805	-33	-8.245.786	-18
Yurtiçi Satışlar	388.791.255	157	80.051.004	103	42.194.382	91
Yurtdışı Satışlar	84.344.237	34	28.306.247	37	9.924.150	21
Net Yabancı Para Pozisyonu	-53.344.122	-22	-36.989.254	-48	-24.284.276	-53
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	-53.344.122	-22	-36.989.254	-48	-24.284.276	-53
Net YPP (Hedge Dahil)	-53.009.523	-21	-36.989.254	-48	-24.614.598	-53
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	-3.320.803	-1	4.450.200	6	5.190.999	11
Düzeltilme Öncesi Kar	46.293.161	19	-7.825.130	-10	-4.625.237	-10
Düzeltilmeler:	-26.766.340	-11	22.358.353	29	5.035.138	11
Amortisman & İtfa Payları	7.162.734	3	1.934.256	2	1.585.524	3
Karşılıklardaki Değişim	477.244	0	112.807	0	92.221	0
Diğer Gelir/ Gider	-34.406.318	-14	20.311.289	26	3.357.394	7
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	19.526.821	8	14.533.223	19	409.901	1
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	-21.704.478	-9	-9.886.359	-13	4.926.437	11
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	-2.177.657	-1	4.646.864	6	5.336.339	12
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-1.143.145	0	-196.664	0	-145.339	0
Sabit Sermaye Yatırımları	-7.185.132	-3	-1.047.715	-1	-1.111.300	-2
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	-19.868.176	-8	-1.923.146	-2	-361.360	-1
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-27.053.308	-11	-2.970.861	-4	-1.472.660	-3
Serbest Nakit Akım	-30.374.111	-12	1.479.339	2	3.718.340	8
Finansal Borçlardaki Değişim	15.929.910	6	6.459.460	8	-2.801.465	-6
Temettü Ödemeleri	0	0	0	0	0	0
Sermaye Artırımı	0	0	11.278.840	15	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	-2.181.669	-1	-1.391.326	-2	-1.774.306	-4
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	13.748.241	6	16.346.974	21	-4.575.771	-10

Tablo 13 (Devamı): İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. (IZDMC)'nin 2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020% oranı
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	-16.625.870	-7	17.826.313	23	-857.431	-2
Yab.ı Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	-13.923.070	-6	0	0	0	0
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	-30.548.940	-12	17.826.313	23	-857.431	-2
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	55.175.552	22	2.558.356	3	3.415.787	7
Dönem Sonu Nakit	24.626.612	10	20.384.669	26	2.558.356	6

İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. dönen varlıklarını üç senede arttırarak ilerlediği görülmektedir. Toplam varlıkların içerisindeki dönen varlık oranına bakıldığında ise 2021/12 yılında %56 olan dönen varlığını 2022/12' de %42'ye düşürmüştür. Bu durum şirket için olumsuzluk teşkil etmemektedir diğer varlıklara daha fazla yatırım yapmış olabilir, yorumu yapılmaktadır. Şirketin alacakları incelendiğinde son yılda ticari alacakların yükseldiği görülmüştür bu kalemin çok fazla şişmesi alacak tahsis konusunda problem yaratabileceğinden istenen bir durum değildir. Stoklar olmalıdır, düzenli artmalıdır ancak ciddi bir birikmeye gidilmemelidir. Stoklardaki aşırı yükselişler şirket için yüksek maliyetleri oluşturmaktadır. Alacakların ve stokların satışlarla orantılı olduğu bilindiğine göre satışların artış oranına göre alacaklar ve stoklardaki artış normal kabul edilmektedir. Stokların bir miktar düşürülmesi şirketin maliyet kısmını rahatlatacaktır. İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. nin duran varlık yatırımına önem verdiğini ve 2021/12 ile 2022/12 yılında 4 kat arttırdığı görülmektedir. Maddi olmayan duran varlık yatırımının şirketler için önem arz ettiği bilindiğine göre İzmir Demir Çelik Sanayi Anonim Şirketi' nin maddi olmayan duran varlıklarının her yıl artış gösterdiği ancak bu artışın daha fazla olmasının şirketin devamlılığı için önem arz ettiği bilinmektedir. Ticari borçların finansal borçlardan yüksek olması hatta en az iki katı olması istenir. Finansal borçlar faizi ifade ettiği için bilançoda daha düşük seviyelerde olması beklenmektedir. İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. için finansal borçların daha yüksek seviyede olduğu görülmektedir. Duran varlık

yatırımların büyük bir kısmının finansal borçlarla yapıldığı bilançodan çıkarılmaktadır. Şirketin öz kaynakları 3 yılda yaklaşık 25 kat artmıştır. Bu artış şirketin büyüdüğünü göstermektedir. Öz kaynaklardaki artış hisse fiyatını da etkileyeceğinden yatırımcılar için de olumlu bir izlenim bırakmaktadır.

Gelir tablosunda ilk bakılması gereken husus satış gelirleri ve satışların maliyetidir. Şirketin ne kadarlık bir satışa ne kadar maliyet ayırdığı kârlılığı açısından önem arz ettiği için şirketin geleceği konusunda yatırımcıya bilgi verir. Satışların her yıl düzenli arttığını maliyetlerinde satışların ortalama %90'ını oluşturduğu incelemeler sonucunda görülmüştür. Kârlılığı arttırmak için şirketin maliyetini düşürmesi önemli bir gelişme olacaktır. 2022 yılında şirket maliyetini de ciddi düzeyde arttırmıştır. Ancak dönem kârının 2021'den 2022'ye arttığı bilançodan incelenmiştir. Bu durumda kârlılıkta artmıştır denilebilir. Genel yönetim giderleri normal seviyede olup herhangi bir sapıklığın olmadığını ve şirketten para çıkarma gibi durumların olmadığı görülmektedir. Pazarlama satış ve dağıtım giderlerinin artması şirketin gelecek durumu için olumlu sinyaller vermektedir. Şirket her yıl bu giderini arttırmıştır. Gelir tablosunda diğer önemli nokta olan diğer faaliyet gelir ve gideridir. Tabi ki gelir giderden fazla olması beklenir. 2022 giderin gelirden yüksek olduğu bilançodan görülmüştür.

Nakit akım tablosunda işletme faaliyetlerinden net nakdin dönem kârından (düzeltme öncesi kâr) büyük olması istenir. İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. 2022/12 yılında işletme faaliyetlerinden kaynaklanan net nakdin eksilere düştüğü bu durumda alacak tahsisinde problem olduğunu göstermektedir. Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit çıkışlarının 2022/12' de fazla olması şirketin duran varlık yatırımı yaptığından kaynaklanmaktadır. Diğer önemli nokta şirketin dönem sonu nakdini dönem başı nakdine göre arttırmış olmasıdır. Şirketin 2022/12 de dönem sonu nakdini ciddi oranda düşürdüğü görülmüştür.

3.5.2.7. Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KCAER)

Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KCAER), 1984 yılında Denizli'de 3.000 m² lik alanda kurulan ilk fabrikası ile üretime başlamıştır. 1996 yılında İzmir Aliğa'da 21.000 m² si kapalı alan olmak üzere toplam 32.500 m² alan içerisinde 300.000 ton/yıl kapasiteli kalın kesit çelik profil üretim fabrikası Aliğa-1 (A1) fabrikası kuruldu. 2008 yılında İzmir Aliğa'da 34.000 m² si kapalı alan olmak üzere

toplam 186.000 m² alan içerisinde 300.000 ton/yıl kapasiteli orta kesit çelik profil üretim fabrikası Aliğa-2 (A2) fabrikası kuruldu. 2015 yılında Birleşik Krallık' ta bulunan depoları ile demir-çelik ürünlerinin dağıtımını yapan Kocaer Steel UK şirketi kuruldu. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı onayı ile sektörünün ilk AR-GE Merkezi kuruldu. Servis merkezi faaliyetlerine başladı. 2017 yılında İzmir Aliğa'da 18.000 m² si kapalı alan olmak üzere toplam 41.000 m² alan içerisinde 200.000 ton/yıl kapasiteli ince kesit çelik profil üretim fabrikası Aliğa-3 (A3) fabrikası kuruldu. 2022 yılında İzmir Aliğa'da 11.000 m² kapalı alanda 100.000 ton/yıl kapasiteli Sıcak Daldırma Galvaniz Fabrikası kurulumu tamamlanmış, Servis Merkezi kapasitesinin 120.000 ton/yıla yükseltilmesi için gerekli yatırım tamamlanmıştır (Ekonomi, 2023).

Tablo 14: Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KCAER)2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Bilanço	0	0	0	0	0	0
Dönen Varlıklar	65.141.367	55	21.254.440	61	6.212.669	43
Nakit ve Nakit Benzerleri	7.604.114	6	3.104.354	9	122.195	1
Finansal Yatırımlar	7.924.289	7	0	0	0	0
Ticari Alacaklar	19.855.603	17	5.216.876	15	2.188.973	15
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	2.663.891	2	4.921.044	14	649.338	5
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Stoklar	22.190.873	19	6.257.084	18	2.697.554	19
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Dönen Varlıklar	4.902.598	4	1.755.082	5	554.608	4
(Ara Toplam)	65.141.367	55	21.254.440	61	6.212.669	43
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Duran Varlıklar	53.745.429	45	13.354.069	39	8.167.361	57
Ticari Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	0	0	0	0	0	0
Diğer Alacaklar	35.235	0	2.605	0	2.605	0
Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Finansal Yatırımlar	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	0	0	1.290	0	1.289	0
Canlı Varlıklar	0	0	0	0	0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	2.581.911	2	593.950	2	374.400	3
Stoklar	0	0	0	0	0	0

Tablo 14 (Devamı): Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KCAER)2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Kullanım Hakkı Varlıkları	1.139.706	1	214.538	1	32.160	0
Maddi Duran Varlıklar	47.562.480	40	11.393.220	33	6.410.023	45
Şerefiye	0	0	0	0	0	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	239.872	0	171.908	0	761.415	5
Ertelenmiş Vergi Varlığı	1.028.171	1	11.989	0	119.304	1
Diğer Duran Varlıklar	1.158.053	1	964.568	3	466.165	3
TOPLAM VARLIKLAR	118.886.796	100	34.608.509	100	14.380.030	100
KAYNAKLAR	0	0	0	0	0	0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	57.454.619	48	21.169.758	61	7.704.079	54
Finansal Borçlar	27.329.763	23	13.780.778	40	4.619.574	32
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	12.984.538	11	4.377.698	13	1.707.354	12
Diğer Borçlar	680.420	1	474.322	1	312.172	2
Müşteri Söz. Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz. Doğan Yük. Dış.Kal.)	15.530.736	13	2.174.285	6	0	0
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	364.930	0	186.498	1	7.518	0
Borç Karşılıkları	236.212	0	86.173	0	64.545	0
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	328.020	0	90.003	0	992.917	7
(Ara Toplam)	57.454.619	48	21.169.758	61	7.704.079	54
Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Uzun Vadeli Yükümlülükler	5.574.971	5	4.104.971	12	4.085.882	28
Finansal Borçlar	5.169.140	4	3.811.158	11	4.010.494	28
Diğer Finansal Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Ticari Borçlar	0	0	0	0	0	0
Diğer Borçlar	0	0	0	0	0	0
Müşteri Söz.Doğan Yük.	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	0	0	0	0	0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Söz.Doğan Yük. Dış.Kal.)	0	0	0	0	0	0
Uzun vadeli karşılıklar	405.831	0	93.827	0	75.389	1
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İliş.Karş.	0	0	0	0	0	0
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	0	0	199.985	1	0	0

Tablo 14 (Devamı): Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KCAER)2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	0	0	0	0	0	0
Özkaynaklar	55.857.206	47	9.333.781	27	2.590.069	18
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	55.740.267	47	9.286.553	27	2.584.976	18
Ödenmiş Sermaye	6.575.700	6	2.120.000	6	900.000	6
Karşılıklı İştirak Sermayesi Düzeltmesi (-)	0	0	0	0	0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri	2.191.372	2	0	0	0	0
Değer Artış Fonları	0	0	0	0	0	0
Yabancı Para Çevrim Farkları	323.518	0	147.191	0	0	0
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	1.913.161	2	291.053	1	291.053	2
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	18.593.140	16	1.579.413	5	-819.598	-6
Dönem Net Kar/Zararı	9.644.301	8	1.325.844	4	813.783	6
Diğer Özsermaye Kalemleri	16.499.075	14	3.823.052	11	1.399.738	10
Azınlık Payları	116.939	0	47.228	0	5.092	0
TOPLAM KAYNAKLAR	118.886.796	100	34.608.509	100	14.380.030	100
Gelir Tablosu	0	0	0	0	0	0
Sürdürülen Faaliyetler	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri	175.884.270	100	42.163.065	100	19.659.910	100
Satışların Maliyeti (-)	-144.832.342	-82	-33.647.370	-80	-16.510.868	-84
Ticari Faaliyetlerden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar (Zarar)	31.051.928	18	8.515.695	20	3.149.042	16
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	0	0	0	0	0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Diğer Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar (Zarar)	0	0	0	0	0	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
BRÜT KAR (ZARAR)	31.051.928	18	8.515.695	20	3.149.042	16
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-10.756.971	-6	-2.806.645	-7	-1.066.846	-5
Genel Yönetim Giderleri (-)	-1.381.172	-1	-330.264	-1	-210.245	-1
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-53.092	0	-18.070	0	0	0
Diğer Faaliyet Gelirleri	2.885.577	2	5.121.119	12	2.534.330	13
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-4.233.680	-2	-862.664	-2	-1.000.206	-5

Tablo 14 (Devamı): Kocaeli Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KCAER)2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Faaliyet Karı Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
FAALİYET KARI (ZARARI)	17.512.590	10	9.619.173	23	3.406.075	17
Net Faaliyet Kar/Zararı	18.860.693	11	5.360.717	13	1.871.951	10
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	2.985.093	2	296.884	1	294.497	1
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	-1.503.296	-1	-8.873	0	-3.134	0
Diğer Gelir ve Giderler	0	0	0	0	0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zararlarındaki Paylar	0	0	1	0	51	0
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı/Zararı	18.994.388	11	9.907.184	23	3.697.491	19
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Gelirler	3.337.569	2	236.050	1	1.286.104	7
(Esas Faaliyet Dışı) Finansal Giderler (-)	-13.187.930	-7	-8.340.692	-20	-4.119.952	-21
Vergi Öncesi Diğer Gelir ve Giderler	1.481.797	1	288.011	1	291.364	1
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	9.144.026	5	1.802.541	4	863.643	4
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri (Gideri)	556.025	0	-448.859	-1	-47.352	0
Dönem Vergi Geliri (Gideri)	-2.238.735	-1	-345.474	-1	-65.637	0
Ertelenmiş Vergi Geliri (Gideri)	2.794.760	2	-103.385	0	18.286	0
Diğer Vergi Geliri (Gideri)	0	0	0	0	0	0
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	9.700.051	6	1.353.683	3	816.292	4
DURDURULAN FAALİYETLER	0	0	0	0	0	0
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı (Zararı)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KARI (ZARARI)	9.700.051	6	1.353.683	3	816.292	4
Dönem Kar/Zararının Dağılımı	0	0	0	0	0	0
Azınlık Payları	55.751	0	27.838	0	2.509	0
Ana Ortaklık Payları	9.644.301	5	1.325.844	3	813.783	4
Hisse Başına Kazanç	0	0	6	0	4	0
Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	4	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	4	0
Sürdürülen Faaliyetlerden Seyreltilmiş Hisse Başına Kazanç	0	0	0	0	4	0
Dipnot	0	0	0	0	0	0

Tablo 14 (Devamı): Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KCAER)2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Amortisman Giderleri	2.054.956	1	512.205	1	417.197	2
Kıdem Tazminatı	57.208	0	6.355	0	10.279	0
Finansman Giderleri	-13.187.930	-7	-8.340.692	-20	-4.119.952	-21
Yurtiçi Satışlar	43.003.690	24	12.908.465	31	7.073.124	36
Yurtdışı Satışlar	132.948.318	76	29.232.568	69	12.555.028	64
Net Yabancı Para Pozisyonu	1.792.182	1	-10.899.140	-26	-7.097.760	-36
Parasal net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	1.792.182	1	-10.899.140	-26	-7.249.452	-37
Net YPP (Hedge Dahil)	1.792.182	1	-10.899.140	-26	-7.097.760	-36
Nakit Akım Tablosu	0	0	0	0	0	0
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit	21.732.099	12	-3.906.501	-9	1.144.349	6
Düzeltilme Öncesi Kar	9.700.051	6	1.353.683	3	816.292	4
Düzeltilmeler:	4.124.442	2	-1.669.707	-4	323.384	2
Amortisman & İtfa Payları	2.054.956	1	512.205	1	417.197	2
Karşılıklardaki Değişim	202.302	0	59.505	0	-10.355	0
Diğer Gelir/ Gider	1.867.185	1	-2.241.417	-5	-83.457	0
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)	13.824.494	8	-316.024	-1	1.139.676	6
İşletme Sermayesindeki Değişiklikler	10.140.320	6	-3.386.863	-8	70.886	0
Esas Faaliyet ile İlgili Oluşan Nakit (+)	23.964.814	14	-3.702.887	-9	1.210.562	6
Diğer İşletme Faaliyetlerinden Nakit	-2.232.715	-1	-203.614	0	-66.213	0
Sabit Sermaye Yatırımları	-3.708.528	-2	-1.410.907	-3	-290.755	-1
Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Nakit	-5.945.845	-3	0	0	0	0
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit	-9.654.373	-5	-1.410.907	-3	-290.755	-1
Serbest Nakit Akım	12.077.726	7	-5.317.408	-13	853.594	4
Finansal Borçlardaki Değişim	-14.788.735	-8	8.777.594	21	-368.759	-2
Temettü Ödemeleri	0	0	0	0	0	0
Sermaye Artırımı	5.912.500	3	0	0	0	0
Diğer Finansman Faaliyetlerinden Nakit	-4.071.987	-2	-627.673	-1	-611.740	-3
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit	-12.948.222	-7	8.149.921	19	-980.499	-5
Yab. Para Çev. Fark. Etk. Önc.Nak.Ve Nak. Benz. Net Artış/Azalış	-870.496	0	2.832.513	7	-126.905	-1
Yab.ı Para Çevrim Fark. Nakit Ve Nakit Benz. Üzerindeki Etkisi	176.327	0	126.328	0	11.979	0
Diğer Nakit Girişi/Çıkışı	0	0	0	0	0	0

Tablo 14 (Devamı): Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KCAER)2022/12,2021/12 ve 2020/12 Dönemlerine Ait Mali Tablosu

Sayı Birimi 1000 TL	2022/12	2022 % oranı	2021/12	2021 % oranı	2020/12	2020 % oranı
Nakit ve Benzerlerindeki Değişim	-694.169	0	2.958.841	7	-114.926	-1
Diğer Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Artış	0	0	0	0	0	0
Dönem Başı Nakit Değerler	8.298.282	5	122.195	0	237.121	1
Dönem Sonu Nakit	7.604.114	4	3.081.036	7	122.195	1

Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. dönen varlıklarını üç senede arttırarak ilerlediği görülmektedir. Toplam varlıkların içerisindeki dönen varlık oranına bakıldığında ise 2021/12 yılında %61 olan dönen varlığını 2022/12' de %55'e düşürmüştür. 2021 yılına göre dönen varlığını bir miktar azaltıp duran varlığını arttırmıştır. Şirketin alacakları incelendiğinde son yılda ticari alacakların yükseldiği görülmüştür, toplam varlıkları içerisinde %17'sini ticari alacak oluşturmaktadır. Şirketin alacaklarını tahsil edebildiği sürece ticari alacaklarının yükselmesi problem teşkil etmemektedir. Stoklar incelendiğinde aşırı yükselişler şirket için yüksek maliyetleri oluşturmaktadır. Alacakların ve stokların satışlarla orantılı olduğu bilindiğine göre satışların artış oranına göre alacaklar ve stoklardaki artış normal kabul edilmektedir. Stokların bir miktar düşürülmesi şirketin maliyet kısmını rahatlatacaktır. Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. nin 2022/12 yılında duran varlıklarını 4 kat arttırdığı ve bu yılda şirketin duran varlık yatırımına önem verdiği belirlenmiştir. Çok fazla banka kredilerine bağlı olmadan duran varlık yatırımı yapması şirket için olumlu bir durumu ifade etmektedir. Maddi olmayan duran varlık yatırımının şirketler için önem arz ettiği bilindiğine göre Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin maddi olmayan duran varlıklarının 2021/12 ve 2022/12 yılında 2020/12 yılına göre düşüş yaşandığı görülmüştür. Bu kalemdaki artışın daha fazla olmasının şirketin devamlılığı için önem arz ettiği bilinmektedir. Ticari borçların finansal borçlardan yüksek olması hatta en az iki katı olması istenir. Finansal borçlar faizi ifade ettiği için bilançoda daha düşük seviyelerde olması beklenmektedir. Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nde ticari borçlarının finansal borçlardan yüksek olduğu incelenmiştir. Bu durum şirketin faize bağımlı olmadan duran varlık yatırımı yaptığını göstermektedir ve olumlu bir durumu ifade etmektedir. Şirketin öz kaynaklarındaki

artışta çok iyi seviyede olduğu bilançodan analiz edilmiştir. Öz kaynaklardaki artış hisse fiyatını da etkileyeceğinden yatırımcıları teşvik etmektedir.

Gelir tablosunda ilk bakılması gereken husus satış gelirleri ve satışların maliyetidir. Şirketin ne kadarlık bir satışa ne kadar maliyet ayırdığı kârlılığı açısından önem arz ettiği için şirketin geleceği konusunda yatırımcıya bilgi verir. Satışların her yıl düzenli arttığını maliyetlerinde satışların ortalama %80'lik bir kısmı oluşturduğu incelemeler sonucunda görülmüştür. Kârlılığı arttırmak için şirketin maliyetini düşürmesi önemli bir gelişme olacaktır. Genel yönetim giderleri 2022/12 döneminde 4 kat artmış ciddi bir yükseliş göstermiş ancak göze batan veya anormal olan bir durum gözükmediğinden herhangi bir sapıklığın ve şirketten para çıkarma gibi durumların olmadığı görülmektedir. Pazarlama satış ve dağıtım giderlerinin artması şirketin gelecek durumu için olumlu sinyaller vermektedir. Şirket her yıl bu giderini arttırmış özellikle 2022/12 yılında bu kaleme ciddi bir bütçe ayırmıştır. Gelir tablosunda diğer önemli nokta olan diğer faaliyet gelir ve gideridir. Tabi ki gelir giderden fazla olması beklenir. 2022 giderin gelirden yüksek olduğu bilançodan görülmüştür.

Nakit akım tablosunda işletme faaliyetlerinden net nakdin dönem kârından (düzeltme öncesi kâr) büyük olması istenir. İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. nin 2022/12 yılında işletme faaliyetlerinden kaynaklanan net nakdin dönem kârından büyük olduğu bilindiğine göre alacaklarını tahsil etmede bir problem yaşamadığını ancak 2021/12 döneminde işletme faaliyetlerinden kaynaklanan net nakdin eksilere düşmesi sebebiyle bir alacak tahsil problemi yaşandığı çıkarılmıştır. Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit çıkışlarının 2022/12' de fazla olması şirketin duran varlık yatırımı yaptığından kaynaklanmaktadır. Diğer önemli nokta şirketin dönem sonu nakdini dönem başı nakdine göre arttırmış olmasıdır. Şirketin 2022/12 ve 2020/12' de dönem sonu nakdini düşürdüğü 2021/12 yılında arttırdığı görülmüştür.

3.5.3. Karşılaştırmalı analiz

3.5.3.1. Sektörel karşılaştırma

Yedisi otomotiv sektörü diğer yedisi demir çelik sektörü olmak üzere toplam on dört şirketin sektörel kıyaslandırılması şirketlerin varlıkları, büyüme oranları, hisse fiyatlarındaki artışlar ve öz kaynak artışları gibi önemli bilanço ve gelir tablosu kalemleri karşılaştırılarak incelenmiştir.

Tablo 15: 2020 Otomotiv Sektörü Oran Analizi Tablosu

Otomotiv Sektörü	2020							2020 Tüm Sektörl erin Ortala ması
	AS UZ U	DO AS	FRO TO	KAR SN	OTK AR	TOA SO	TTR AK	
Net İşletme Sermayesi	₺11 8.64 3	₺13 4.75 3	₺51.2 37.41 0	₺4.40 4.080	₺10.5 18.29 0	₺19.6 06.32 0	₺16.4 37.29 5	
Hisse Fiyatı	₺3,8 6	₺9,9 7	₺69,0 0	₺1,50	₺32,0 6	₺26,4 0	₺28,9 6	
Cari Oran	1,1	1,03	1,4	1,3	1,4	1,1	1,8	1,3
Asit Test (Likidite) Oranı	0,7	0,4	1,2	1,2	0,8	1,04	1,3	0,7
Nakit Oran	0,2	0,1	0,6	0,06	0,2	0,3	0,9	0,1
Aktif Karlılık	0,00 7	0,1	0,1	0,007	0,1	0,09	0,1	0,01
Alacak Devir Hızı	2,9	18	8,5	1,5	2,4	4,2	7,8	0,11
Stok Devir Hızı	2,5	5,9	17,6	6,4	1,2	13,4	5,6	6,2
Brüt Satış Karı(Zararı)/Net Satışlar	0,2	0,13	0,13	0,3	0,41	0,14	0,21	0,21
Faaliyet Karı(Zararı)/Net Satışlar	0,06	0,08	0,1	0,34	0,22	0,09	0,15	-0,01
Net Kar(Zarar)/Net Satışlar	0,01	0,06	0,08	0,01	0,21	0,08	0,12	-0,04
Faiz ve Vergi Öncesi Kar(Zarar)/Pasif T. Oranı(Ekonomik Rantabilite)	0,13	0,24	0,27	0,18	0,19	0,18	0,23	0,05
Net Kar(Zarar) / Aktif Toplam	0,00 7	0,14	0,17	0,007	0,14	0,09	0,16	0,01
Finansal Kaldıraç Oranı	0,7	0,6	0,71	0,73	0,76	0,77	0,68	0,79
Özkaynaklar/ Aktif Toplam Oranı	0,2	0,3	0,28	0,26	0,23	0,22	0,31	0,21
Duran Varlıklar/Özkaynaklar Oranı	1,3	1	0,95	1,6	1,14	1,48	0,64	0,87

2020 otomotiv sektörü oran analizi tablosu incelendiğinde net işletme sermayesi en yüksek olan şirket 51 milyar ile Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. olmuştur. Hisse fiyatı en yüksek olan şirket 69 TL ile yine Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. olmuştur. İşletmenin kısa vadedeki borçlarını ödeme gücünü ifade eden cari oran incelendiğinde sektör ortalamasının 1,3 oranında olduğu görülmekte ve Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. 1,8 oranla kısa vadedeki borçlarını ödeme konusunda diğer firmaları geride bırakmıştır. Likidite oranı da işletmenin vadesi gelen borçları ödeme gücünü gösterdiğine göre sektör ortalamasının 0,7 olduğu 2020 yılında yine Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. 1,3'lük bir oranla diğer firmalardan daha likit bir durumdadır denilebilir. Nakit oranda da aynı şekilde Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. sektör ortalaması ve diğer firmaların üzerinde bir orana sahiptir. Aktif kârlılık işletmenin dönen ve duran varlıklarındaki toplam getiriye ve kârlılığı ifade eder. Sektör ortalamasının 0,01 olduğu aktif kârlılık Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. Ford

Otomotiv Sanayi A.Ş. Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. ve Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. 0,1 oranla sektör ortalamasının üzerinde kalmış ve diğer firmalardan daha fazla aktif kârlılığa sahiptir. İşletmenin kredili satışlarından doğan ticari alacaklarının ne kadarlık bir süre içerisinde tahsil edildiğini gösteren alacak devir hızı oranı incelendiğinde sektör ortalamasının 0,11 olduğu görülmektedir. Yedi firma karşılaştırıldığında diğerlerine göre en yüksek alacak devir hızı Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. olmuştur. Alacaklarını tahsil etme konusunda diğer firmaları gerisinde bırakmıştır. Stok devir hızı stokta yer alan ürünlerin kaç kez satıldığı ve yenilendiğini ifade eden son derece önemli bir parametredir. Stok devir hızının düşük olması ürünlere olan talebin düşük olduğunu göstermektedir. 2020 yılında sektör ortalaması 6,2 olduğu ve 17,2'lik bir oranla Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi'nin satışlarının diğerlerine göre daha başarılı olduğu Tablo 10'dan çıkarılmıştır. Brüt satış kârı, net kâr ve faaliyet kârının satışlara oranları incelendiğinde genelde şirketler sektör ortalamalarının üzerinde kalmış ancak Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi'nin satış ve faaliyet kârının diğer şirketlere oranla daha fazla olduğu çıkarılmıştır. Toplam kaynakların ne ölçüde kârlı kullanıldığını gösteren ekonomik rantabilite oranı sektör ortalaması 0,05 iken yedi şirkette sektör ortalamasının üzerinde seyrettiği görülmüştür. Ancak Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi'nin 0,27 oranla kaynaklarını diğer şirketlerden daha kârlı kullandığına incelemeler sonucunda varılmıştır. Aktiflerin şirketlerde ne derecede kârlı kullanıldığı incelendiğinde yine 0,17 oranla Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi hem sektör ortalamasının çok üzerinde bir kârlılık göstermiş hem de diğer şirketleri gerisinde bırakmıştır. Şirketin sahip olduğu varlıkların yüzde kaçının borçlar ile finanse edildiğini gösteren finansal kaldıraç oranında sektör ortalaması 0,79'dur. Tüm firma oranlarının sektörün altında seyrettiği gözlemlendiğine göre diğer şirketlere göre en yüksek olan Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. dir. Şirketin varlıklarının yüzde kaçının işletme sahiplerince finanse edildiğini gösteren öz kaynak aktif toplam oranı sektör ortalaması 0,21'dir. Sektör ortalamasının üzerine çıkan ve diğer firmalardan daha fazla öz kaynak oranına sahip olan Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. dir. Öz kaynakların ne kadarlık kısmının duran varlıklara harcandığını gösteren oranın sektör ortalaması incelendiğinde sektör ortalamasının üzerine çıkıp diğer firmaları da geride bırakan tek şirket Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi olmuştur.

Tablo 16: 2020 Demir Çelik Sektörü Oran Analizi Tablosu

Demir Çelik Sektörü	2020							2020 Tüm Sektörlerin Ortalaması
	CUSAN	ERCB	ERGL	İSDMR	İZDMC	KRDMD	KCAER	
Net İşletme Sermayesi	₺1.053.832	₺1.824.408	₺190.731.300	₺101.342.790	-₺18.694.890	₺238.883	-₺1.491.410	
Hisse Fiyatı	₺3,03	Borsada işlem yok	₺8,95	₺7,80	₺9,05	₺2,69	Borsada işlem yok	
Cari Oran	1,5	1,2	3	4	0,4	1,02	0,8	1,3
Asit Test (Likidite) Oranı	1,03	1,01	1,9	2,9	0,1	0,6	0,4	0,7
Nakit Oran	0,1	0,09	1,4	0,01	0,07	0,2	0,01	0,1
Aktif Karlılık	0,05	0,03	0,06	0,08	0,1	0,005	0,05	0,01
Alacak Devir Hızı	3,3	5,6	8,3	13,2	60,2	5,8	8,9	0,11
Stok Devir Hızı	2,7	4	2,5	2,9	5,2	3	6	6,2
Brüt Satış Karı(Zararı)/Net Satışlar	0,23	0,27	0,18	0,19	0,06	0,15	0,16	0,21
Faaliyet Karı(Zararı)/Net Satışlar	0,12	0,16	0,17	0,18	0,07	0,07	0,17	-0,01
Net Kar(Zarar)/Net Satışlar	0,07	0,08	0,11	0,14	-0,09	0,01	0,04	-0,04
Faiz ve Vergi Öncesi Kar(Zarar)/Pasif T. Oranı(Ekonomik Rantabilite)	0,09	0,11	0,1	0,13	0,27	0,08	0,34	0,05
Net Kar(Zarar) / Aktif Toplam	0,05	0,03	0,06	0,08	-0,1	0,005	0,05	0,01
Finansal Kaldıraç Oranı	0,5	0,65	0,29	0,22	0,9	0,63	0,81	0,79
Özkaynaklar/ Aktif Toplam Oranı	0,49	0,34	0,7	0,77	0,09	0,36	0,18	0,21
Duran Varlıklar/Özkaynaklar Oranı	0,59	1,42	0,71	0,7	7,2	1,5	3,15	0,87

2020 demir çelik sektörü oran analizi tablosu incelendiğinde net işletme sermayesi en yüksek olan şirket 190 milyar ile Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. olmuştur. Hisse fiyatı en yüksek olan şirket 9,05 TL ile İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. olmuştur. İşletmenin kısa vadedeki borçlarını ödeme gücünü ifade eden cari oran incelendiğinde sektör ortalamasının üzerine çıkan tek şirket Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama Anonim Şirketi' dir. Likidite oranı da işletmenin vadesi gelen borçları ödeme gücünü gösterdiğine göre sektör ortalamasının 0,7 olduğu 2020 yılında İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. 2,9 oranla diğer firmalardan daha likit bir durumdadır denilebilir. Nakit oranda da ortalamanın üzerine çıkan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. diğer firmaları geride bırakmıştır. Aktif kârlılık işletmenin dönen ve duran varlıklarındaki toplam getiriye ve kârlılığı ifade eder. Sektör ortalamasının 0,01 olduğu aktif kârlılık İskenderun Demir ve Çelik Anonim Şirketi'nde 0,08 oranla sektör ortalamasının üzerinde kalmış ve diğer firmalardan daha fazla aktif kârlılığa sahiptir. İşletmenin kredili satışlarından doğan ticari alacaklarının ne kadarlık bir süre içerisinde tahsil edildiğini gösteren alacak devir hızı oranı incelendiğinde sektör ortalamasının 0,11 olduğu görülmektedir. İskenderun Demir ve Çelik Anonim Şirketi'nde 60,2 oranda diğer firmaların çok üzerinde bir alacak devir hızı olduğu görülmüştür. Stok devir hızı stokta yer alan ürünlerin kaç kez satıldığı ve yenilendiğini ifade eden son derece önemli bir parametredir. Stok devir hızının düşük olması ürünlere olan talebin düşük olduğunu göstermektedir. 2020 yılında sektör ortalaması 6,2 olduğu ve 6 oranıyla Kocaer Çelik Sanayi Anonim Şirketi'nin satışlarının diğerlerine göre daha başarılı olduğu Tablo 11'den çıkarılmıştır. Net satışlar içerisinde brüt satış kârı en fazla olan şirket 0,27 oranla Erciyas Çelik Boru Sanayi Anonim Şirketi olmuştur. Faaliyet kârı satışlar oranı en fazla 0,18 oranla İskenderun Demir ve Çelik Anonim Şirketi'nde olmuştur. Toplam kaynakların ne ölçüde kârlı kullanıldığını gösteren ekonomik rantabilite oranı sektör ortalaması 0,05 iken Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin 0,34 oranla kaynaklarını diğer şirketlerden daha kârlı kullandığına incelemeler sonucunda varılmıştır. Aktiflerin şirketlerde ne derecede kârlı kullanıldığı incelendiğinde 0,08 oranla hem sektör ortalamasının üzerinde bir kârlılık göstermiş hem de diğer şirketleri gerisinde bırakmıştır. Şirketin sahip olduğu varlıkların yüzde kaçının borçlar ile finanse edildiğini gösteren finansal kaldıraç oranında sektör ortalaması 0,79'dur. 0,81 oranla diğer şirketlere göre en yüksek olan Kocaer Çelik Sanayi Anonim Şirketi olmuştur. Şirketin varlıklarının yüzde kaçının işletme sahiplerince finanse edildiğini gösteren öz

kaynak aktif toplam oranı sektör ortalaması 0,21'dir. Sektör ortalamasının üzerine çıkan ve diğer firmalardan daha fazla öz kaynak oranına sahip olan Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. dir. Öz kaynakların ne kadarlık kısmının duran varlıklara harcandığını gösteren oranın sektör ortalaması incelendiğinde sektör ortalamasının üzerine çıkıp diğer firmaları da geride bırakan tek şirket Kocaeli Çelik Sanayi Anonim Şirketi olmuştur.

Tablo 17: 2021 Otomotiv Sektörü Oran Analizi Tablosu

Otomotiv Sektörü	2021							2021 Tüm sektörlerin Ortalaması
	ASUZ U	DOAS	FROTO	KARSN	OTKAR	TOASO	TTRAK	
Net İşletme Sermayesi	₺536.706	₺4.643.008	₺120.317.080	- ₺2.121.340	₺11.080.910	₺24.117.590	₺15.731.647	
Hisse Fiyatı	₺6,73	₺28,06	₺151,30	₺3,59	₺84,20	₺35,84	₺94,88	
Cari Oran	1,3	1,3	1,5	0,9	1,3	1,1	1,4	1,4
Asit Test (Likidite) Oranı	1,04	0,9	1,3	0,7	0,8	1,002	0,9	0,7
Nakit Oran	0,4	0,6	0,6	0,04	0,2	0,3	0,4	0,2
Aktif Karlılık	0,05	0,06	0,2	0,02	0,1	1,3	0,2	0,01
Alacak Devir Hızı	3,5	8,4	6,2	2	2,5	4,1	9,2	0,15
Stok Devir Hızı	4,4	3,6	11,3	4,8	1,9	10,1	5,4	8,3
Brüt Satış Karı(Zararı)/Net Satışlar	0,21	0,14	0,16	0,28	0,38	0,2	0,18	0,24
Faaliyet Karı(Zararı)/Net Satışlar	0,09	0,13	0,13	0,38	0,24	0,14	0,12	0,02
Net Kar(Zararı)/Net Satışlar	0,08	0,1	0,12	0,05	0,23	0,11	0,11	0,01
Faiz ve Vergi Öncesi Kar(Zararı)/Pasif T. Oranı(Ekonomik Rantabilite)	0,17	0,09	0,36	0,22	0,25	0,31	0,33	0,08
Net Kar(Zararı) / Aktif Toplam	0,05	0,06	0,2	0,02	0,17	0,13	0,21	0,01
Finansal Kaldıraç Oranı	0,6	0,5	0,76	0,73	0,75	0,75	0,66	0,78
Özkaynaklar/ Aktif Toplam Oranı	0,3	0,4	0,23	0,26	0,24	0,24	0,33	0,22
Duran Varlıklar/Özkaynaklar Oranı	1	1	0,98	1,8	1,35	1,27	0,57	0,81

2021 demir çelik sektörü oran analizi tablosu incelendiğinde net işletme sermayesi en yüksek olan şirket 120 milyar ile Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. olmuştur. Hisse fiyatı da aynı şekilde en yüksek olan şirket 151,30 TL ile Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi'dir. İşletmenin kısa vadedeki borçlarını ödeme gücünü ifade eden cari

oran incelendiğinde sektör ortalamasının üzerine çıkan tek şirket 1,5 oran ile yine Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi olmuştur. Likidite oranı da işletmenin vadesi gelen borçları ödeme gücünü gösterdiğine göre sektör ortalamasının 0,7 olduğu 2021 yılında Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi 1,3 oranla diğer firmalardan daha likit bir durumdadır denilebilir. Nakit oranda da 0,6 oranla ortalamanın üzerine çıkan Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi ve Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. diğer firmaları geride bırakmıştır. Aktif kârlılık işletmenin dönen ve duran varlıklarındaki toplam getiriyi ve kârlılığı ifade eder. Sektör ortalamasının 0,01 olduğu aktif kârlılık 1,3 oranla Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. sektör ortalamasının üzerinde kalmış ve diğer firmalardan daha fazla aktif kârlılığa sahiptir. İşletmenin kredili satışlarından doğan ticari alacaklarının ne kadarlık bir süre içerisinde tahsil edildiğini gösteren alacak devir hızı oranı incelendiğinde sektör ortalamasının 0,15 olduğu görülmektedir. Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. 9,2 oranda diğer firmaların çok üzerinde bir alacak devir hızı olduğu görülmüştür. Stok devir hızı stokta yer alan ürünlerin kaç kez satıldığı ve yenilendiğini ifade eden son derece önemli bir orandır. Stok devir hızının düşük olması ürünlere olan talebin düşük olduğunu göstermektedir. 2021 yılında sektör ortalaması 8,3 olduğu ve 10,1 oranıyla Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi'nin satışlarının diğerlerine göre daha başarılı olduğu Tablo 12'den çıkarılmıştır. Net satışlar içerisinde brüt satış kârı en fazla olan şirket 0,38 oranla Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi olmuştur. Faaliyet kârı satışlar oranı en fazla 0,38 oranla Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nde olmuştur. Toplam kaynakların ne ölçüde kârlı kullanıldığını gösteren ekonomik rantabilite oranı sektör ortalaması 0,08 iken Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi 0,36 oranla kaynaklarını diğer şirketlerden daha kârlı kullandığına incelemeler sonucunda varılmıştır. Aktiflerin şirketlerde ne derecede kârlı kullanıldığı incelendiğinde 0,21 oranla Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. hem sektör ortalamasının üzerinde bir kârlılık göstermiş hem de diğer şirketleri gerisinde bırakmıştır. Şirketin sahip olduğu varlıkların yüzde kaçının borçlar ile finanse edildiğini gösteren finansal kaldıraç oranında sektör ortalaması 0,78'dir. 0,76 oranla diğer şirketlere göre en yüksek olan Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi olmuştur. Şirketin varlıklarının yüzde kaçının işletme sahiplerince finanse edildiğini gösteren öz kaynak aktif toplam oranı sektör ortalaması 0,22'dir. Sektör ortalamasının üzerine çıkan ve diğer firmalardan daha fazla öz kaynak oranına sahip olan Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. dir. Öz kaynakların ne kadarlık kısmının duran varlıklara

harcandığını gösteren oranın sektör ortalaması incelendiğinde sektör ortalamasının üzerine çıkıp diğer firmaları da geride bırakan tek şirket Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi olmuştur.

Tablo 18: 2021 Demir Çelik Sektörü Oran Analizi Tablosu

Demir Çelik Sektörü	2021							2021 Tüm sektörlerin Ortalaması
	CUSAN	ERCB	ERGL	İSDMR	İZDMC	KRDMD	KCAER	
Net İşletme Sermayesi	₺2.048.773	₺1.660.589	₺422.162.160	₺174.052.410	-₺1.969.518	₺5.790.903	₺84.682	
Hisse Fiyatı	₺8,20	Borsada işlem yok	₺15,01	₺10,17	₺10,65	₺6,15	Borsada işlem yok	
Cari Oran	1,4	1,1	2	3	0,6	1,2	1	1,4
Asit Test (Likidite) Oranı	0,8	0,9	1,5	1,4	0,3	0,9	0,7	0,7
Nakit Oran	0,1	0,1	0,9	1	0,3	0,5	0,1	0,2
Aktif Karlılık	0,1	0,007	0,1	0,1	0,1	0,1	0,03	0,01
Alacak Devir Hızı	5,6	6,9	5,9	13,1	41,8	8,7	8	0,15
Stok Devir Hızı	2,8	2,9	1,4	1,6	5,3	3	5	8,3
Brüt Satış Karı(Zararı)/Net Satışlar	0,22	0,23	0,37	0,38	0,1	0,32	0,2	0,24
Faaliyet Karı(Zararı)/Net Satışlar	0,18	0,17	0,36	0,36	0,11	0,32	0,23	0,02
Net Kar(Zarar)/Net Satışlar	0,11	0,02	0,24	0,18	-0,07	0,26	0,03	0,01
Faiz ve Vergi Öncesi Kar(Zarar)/Pasif T. Oranı(Ekonomik Rantabilite)	0,22	0,08	0,18	0,23	0,43	0,25	0,29	0,08
Net Kar(Zarar) / Aktif Toplam	0,14	0,007	0,12	0,11	-0,1	0,17	0,03	0,01
Finansal Kaldıraç Oranı	0,63	0,63	0,33	0,29	0,89	0,54	0,73	0,78
Özkaynaklar/ Aktif Toplam Oranı	0,36	0,36	0,66	0,7	0,1	0,45	0,26	0,22
Duran Varlıklar/Özkaynaklar Oranı	0,43	1,41	0,71	0,75	4,2	0,95	1,4	0,81

2021 demir çelik sektörü oran analizi tablosu incelendiğinde net işletme sermayesi en yüksek olan şirket 422 milyar ile Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketi olmuştur.2021 yılında diğer 6 şirkete göre hisse fiyatı en yüksek olan şirket Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketi'dir. İşletmenin kısa vadedeki borçlarını ödeme gücünü ifade eden cari oran incelendiğinde sektör ortalaması 1,4'tür. Cari oranı diğerlerine göre en yüksek olan şirket 1,4 oranla Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi olmuştur. Likidite oranı da

işletmenin vadesi gelen borçları ödeme gücünü gösterdiğine göre sektör ortalamasının 0,7 olduğu 2021 yılında Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketi 1,5 oranla diğer firmalardan daha likit bir durumdadır denilebilir. Nakit oranda da 0,9 oranla ortalamanın üzerine çıkan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketi diğer firmaları geride bırakmıştır. Aktif kârlılık işletmenin dönen ve duran varlıklarındaki toplam getiriye ve kârlılığı ifade eder. Sektör ortalamasının 0,01 olduğu aktif kârlılıkta Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş., Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları A.Ş., İskenderun Demir ve Çelik A.Ş., İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş., Kardemir Karabük Demir ve Çelik Sanayi A.Ş. 0,1 oranla ortalama aynı aktif kârlılığa sahiptir. İşletmenin kredili satışlarından doğan ticari alacaklarının ne kadarlık bir süre içerisinde tahsil edildiğini gösteren alacak devir hızı oranı incelendiğinde sektör ortalamasının 0,15 olduğu görülmektedir. 41,8 oranla İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. diğer firmaların çok üzerinde bir alacak devir hızı olduğu görülmüştür. Stok devir hızı stokta yer alan ürünlerin kaç kez satıldığı ve yenilendiğini ifade eden son derece önemli bir orandır. Stok devir hızının düşük olması ürünlere olan talebin düşük olduğunu göstermektedir. 2021 yılında sektör ortalaması 8,3 olduğu ve 5,3 oranıyla İzmir Demir Çelik Sanayi Anonim Şirketi'nin satışlarının diğerlerine göre daha başarılı olduğu Tablo 13'den çıkarılmıştır. Net satışlar içerisinde brüt satış kârı en fazla olan şirket 0,38 oranla İskenderun Demir ve Çelik Anonim Şirketi olmuştur. Faaliyet kârı satışlar oranı en fazla 0,36 oranla İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. ve Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları A.Ş. olmuştur. Toplam kaynakların ne ölçüde kârlı kullanıldığını gösteren ekonomik rantabilite oranı sektör ortalaması 0,08 iken İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. 0,43 oranla sektörün ve diğer şirketlerin üzerinde seyretmiştir. Aktiflerin şirketlerde ne derecede kârlı kullanıldığı incelendiğinde 0,17 oranla Kardemir Karabük Demir ve Çelik Sanayi A.Ş. hem sektör ortalamasının üzerinde bir kârlılık göstermiş hem de diğer şirketleri gerisinde bırakmıştır. Şirketin sahip olduğu varlıkların yüzde kaçının borçlar ile finanse edildiğini gösteren finansal kaldıraç oranında sektör ortalaması 0,78'dir. 0,89 oranla diğer şirketlere göre en yüksek olan şirket İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. olmuştur. Şirketin varlıklarının yüzde kaçının işletme sahiplerince finanse edildiğini gösteren öz kaynak aktif toplam oranı sektör ortalaması 0,22'dir. Sektör ortalamasının üzerine çıkan ve diğer firmalardan daha fazla öz kaynak oranına sahip olan 0,7 oranla İskenderun Demir ve Çelik Anonim Şirketi'dir. Öz kaynakların ne kadarlık kısmının duran varlıklara harcandığını gösteren oranın sektör ortalaması incelendiğinde sektör ortalamasının üzerine çıkıp diğer

firmaları da geride bırakan tek şirket 0,95 oranla Kardemir Karabük Demir ve Çelik Sanayi Anonim Şirketi olmuştur.

Tablo 19: 2022 Otomotiv Sektörü Oran Analizi Tablosu

Otomotiv Sektörü	2022							2022 Tüm Sektörlerin Ortalaması
	ASUZU	DOAS	FROTO	KARSN	OTKAR	TOASO	TTRAK	
Net İşletme Sermayesi	1.356.538	7.739.640	151.185.060	-5.227.680	17.454.760	121.914.730	42.621.939	
Hisse Fiyatı	₺60,27	₺43,46	₺272,60	₺3,72	₺71,02	₺87,00	₺126,40	
Cari Oran	1,1	1,5	1,1	0,9	1,06	1,2	1,2	1,3
Asit Test (Likidite) Oranı	0,8	1,04	0,8	0,6	0,6	1,1	0,8	0,7
Nakit Oran	0,3	0,3	0,2	0,01	0,1	0,4	0,4	0,2
Aktif Karlılık	0,05	0,3	0,1	-0,01	0,07	0,12	0,1	0,04
Alacak Devir Hızı	6,4	16	7,5	1,9	2,6	5	11,9	0,16
Stok Devir Hızı	3,8	9,8	12,2	3,1	1,9	19,6	5,5	12,6
Brüt Satış Karı(Zararı)/Net Satışlar	0,11	0,21	0,11	0,14	0,23	0,13	0,16	0,23
Faaliyet Karı(Zararı)/Net Satışlar	0	0,19	0,08	0,11	0,07	0,07	0,09	0,02
Net Kar(Zarar)/Net Satışlar	0,07	0,18	0,09	-0,03	0,11	0,08	0,1	0,01
Faiz ve Vergi Öncesi Kar(Zarar)/Pasif T. Oranı(Ekonomik Rantabilite)	0,06	0,41	0,24	0,08	0,07	0,21	0,19	0,13
Net Kar(Zarar) / Aktif Toplam	0,05	0,31	0,15	-0,01	0,07	0,12	0,16	0,04
Finansal Kaldıraç Oranı	0,5	0,3	0,7	0,61	0,75	0,64	0,64	0,77
Özkaynaklar/ Aktif Toplam Oranı	0,4	0,6	0,29	0,38	0,24	0,35	0,35	0,23
Duran Varlıklar/Özkaynaklar Oranı	1	0,8	0,62	0,55	1,27	0,71	0,7	0,75

2022 otomotiv sektörü oran analizi tablosu incelendiğinde net işletme sermayesi en yüksek olan şirket 151 milyar ile Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. olmuştur. Hisse fiyatı en yüksek olan şirket 272,60 TL ile yine Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. olmuştur. İşletmenin kısa vadedeki borçlarını ödeme gücünü ifade eden cari oran incelendiğinde sektör ortalamasının 1,3 oranında olduğu görülmekte ve Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. 1,5 oranla kısa vadedeki borçlarını ödeme konusunda hem sektör ortalamasının üzerine çıkmış hem de diğer firmaları geride bırakmıştır. Likidite oranı da işletmenin vadesi gelen borçları ödeme gücünü gösterdiğine göre sektör ortalamasının 0,7 olduğu 2022 yılında Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. 1,1 oranla diğer firmalardan daha likit bir durumdadır denilebilir. Nakit oranda da 0,2

sektör ortalaması olduğu bilindiğine göre Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. ve Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. 0,4 oranda hem diğer firmaların hem de sektör ortalamasının üzerindedir. Aktif kârlılık işletmenin dönen ve duran varlıklarındaki toplam getiriye ve kârlılığı ifade eder. Sektör ortalamasının 0,04 olduğu aktif kârlılık Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. 0,12 oranla sektör ortalamasının üzerinde kalmış ve diğer firmalardan daha fazla aktif kârlılığa sahiptir. İşletmenin kredili satışlarından doğan ticari alacaklarının ne kadarlık bir süre içerisinde tahsil edildiğini gösteren alacak devir hızı oranı incelendiğinde sektör ortalamasının 0,16 olduğu görülmektedir. Yedi firma karşılaştırıldığında diğerlerine göre en yüksek alacak devir hızı Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. olmuş ve alacaklarını tahsil etme konusunda diğer firmaları gerisinde bırakmıştır. Stok devir hızı stokta yer alan ürünlerin kaç kez satıldığı ve yenilendiğini ifade eden son derece önemli bir orandır. Stok devir hızının düşük olması ürünlere olan talebin düşük olduğunu göstermektedir. 2022 yılında sektör ortalaması 12,6 olduğu ve 19,6'lık bir oranla Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. satışlarının diğerlerine göre daha başarılı olduğu Tablo 14'den çıkarılmıştır. Satışlara oranla brüt satış kârı en yüksek olan firma 0,23 oranıyla Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. olmuştur. Faaliyet kârı ve net kârın satışlara oranla en yüksek olduğu firma Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. olmuştur. Toplam kaynakların ne ölçüde kârlı kullanıldığını gösteren ekonomik rantabilite oranı sektör ortalaması 2022 yılında 0,13 iken Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. 0,42 oranla kaynaklarını diğer şirketlerden daha kârlı kullandığını incelemeler sonucunda varılmıştır. Aktiflerin şirketlerde ne derecede kârlı kullanıldığı incelendiğinde yine 0,31 oranla Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. hem sektör ortalamasının çok üzerinde bir kârlılık göstermiş hem de diğer şirketleri gerisinde bırakmıştır. Şirketin sahip olduğu varlıkların yüzde kaçının borçlar ile finanse edildiğini gösteren finansal kaldıraç oranında sektör ortalaması 0,77'dur. Tüm firmalara en yüksek olan şirket 0,75 oranla Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. olmuştur. Şirketin varlıklarının yüzde kaçının işletme sahiplerince finanse edildiğini gösteren öz kaynak aktif toplam oranı sektör ortalaması 0,23'dir. Sektör ortalamasının üzerine çıkan ve diğer firmalardan daha fazla öz kaynak oranına sahip olan şirket 0,38 oranla Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'dir. Öz kaynakların ne kadarlık kısmının duran varlıklara harcandığını gösteren oranın sektör ortalaması incelendiğinde sektör ortalamasının üzerine çıkıp diğer firmaları da geride bırakan tek şirket 0,8 oranla Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. olmuştur.

Tablo 20: 2022 Demir Çelik Sektörü Oran Analizi Tablosu

Demir Çelik Sektörü	2022							2022 Tüm Sektörlerin Ortalaması
	CUSAN	ERCB	ERGL	İSDMR	İZDMC	KRDMD	KCAER	
Net İşletme Sermayesi	₺6.308.202	₺2.761.368	₺447.476.410	₺178.187.080	-₺17.275.592	₺17.904.314	₺7.686.748	
Hisse Fiyatı	₺9,38	₺31,94	₺30,62	₺24,48	₺2,43	₺11,60	₺9,24	
Cari Oran	1	1	2	2	0,8	1	1	1,3
Asit Test (Likidite) Oranı	0,8	0,8	1	0,8	0,3	0,6	0,7	0,7
Nakit Oran	0,08	0,04	0,4	0,4	0,2	0,1	0,1	0,2
Aktif Karlılık	0,02	0,03	0,1	0,09	0,1	0,01	0,08	0,04
Alacak Devir Hızı	5,4	6	8,1	15,5	30,6	7,8	8,8	0,16
Stok Devir Hızı	2	5	2	2	7,3	2,9	6	12,6
Brüt Satış Karı(Zararı)/Net Satışlar	0,31	0,11	0,2	0,15	0,08	0,08	0,18	0,23
Faaliyet Karı(Zararı)/Net Satışlar	0,24	0,17	0,18	0,15	0,07	0,04	0,1	0,02
Net Kar(Zarar)/Net Satışlar	-2	0,05	0,15	0,11	0,1	0,02	0,06	0,01
Faiz ve Vergi Öncesi Kar(Zarar)/Pasif T. Oranı(Ekonomik Rantabilite)	0,32	0,12	0,16	0,15	0,21	0,03	0,21	0,13
Net Kar(Zarar) / Aktif Toplam	-0,02	0,03	0,1	0,09	0,18	0,01	0,08	0,04
Finansal Kaldıraç Oranı	0,62	0,64	0,32	0,3	0,6	0,44	0,53	0,77
Özkaynaklar/ Aktif Toplam Oranı	0,37	0,35	0,67	0,69	0,39	0,55	0,46	0,23
Duran Varlıklar/Özkaynaklar Oranı	0,58	1,23	0,79	0,83	1,48	0,95	0,96	0,75

2022 demir çelik sektörü oran analizi tablosu incelendiğinde net işletme sermayesi en yüksek olan şirket 447 milyar ile Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. olmuştur. Hisse fiyatı en yüksek olan şirket 31,94 TL ile Erciyas Çelik Boru Sanayi Anonim Şirketi olmuştur. İşletmenin kısa vadedeki borçlarını ödeme gücünü ifade eden cari oran incelendiğinde sektör ortalamasının 1,3 olduğu bilindiğine göre diğerlerine göre en yüksek oran Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. ve İskenderun Demir ve Çelik Anonim Şirketi'dir. Likidite oranı da işletmenin vadesi gelen borçları ödeme gücünü gösterdiğine göre sektör ortalaması 0,7 olduğu 2022 yılında İskenderun Demir ve Çelik A.Ş, Erciyas Çelik Boru Sanayi Anonim Şirketi ve Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. 2 oranla diğer firmalardan daha likit bir durumdadır denilebilir. Nakit oranda da ortalamanın üzerine çıkan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. ve İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. 0,4 oranla diğer firmaları

geride bırakmıştır. Aktif kârlılık işletmenin dönen ve duran varlıklarındaki toplam getiriye ve kârlılığı ifade eder. Sektör ortalamasının 0,04 olduğu aktif kârlılık oranında Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. ve İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. 0,1 oranla sektör ortalamasının üzerinde kalmış ve diğer firmalardan daha fazla aktif kârlılığa sahiptir. İşletmenin kredili satışlarından doğan ticari alacaklarının ne kadarlık bir süre içerisinde tahsil edildiğini gösteren alacak devir hızı oranı incelendiğinde sektör ortalamasının 0,16 olduğu görülmektedir. İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. 30,6 oranda diğer firmaların çok üzerinde bir alacak devir hızı olduğu görülmüştür. Stok devir hızı stokta yer alan ürünlerin kaç kez satıldığı ve yenilendiğini ifade eden son derece önemli bir orandır. Stok devir hızının düşük olması ürünlere olan talebin düşük olduğunu göstermektedir. 2022 yılında sektör ortalaması 12,6 olduğu ve 7,3 oranıyla İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. satışlarının diğerlerine göre daha başarılı olduğu Tablo 15'ten çıkarılmıştır. Net satışlar içerisinde brüt satış kârı en fazla olan şirket 0,31 oranla Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. olmuştur. Faaliyet kârı satışlar oranı en fazla 0,24 oranla Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama Anonim Şirketi'nde olmuştur. Toplam kaynakların ne ölçüde kârlı kullanıldığını gösteren ekonomik rantabilite oranı sektör ortalaması 0,13 iken Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama Anonim Şirketi'nde 0,32 oranla kaynaklarını diğer şirketlerden daha kârlı kullanıldığına incelemeler sonucunda varılmıştır. Aktiflerin şirketlerde ne derecede kârlı kullanıldığı incelendiğinde 0,08 oranla hem sektör ortalamasının üzerinde bir kârlılık göstermiş hem de diğer şirketleri gerisinde bırakmıştır. Şirketin sahip olduğu varlıkların yüzde kaçının borçlar ile finanse edildiğini gösteren finansal kaldıraç oranında sektör ortalaması 0,79'dur. 0,81 oranla diğer şirketlere göre en yüksek olan Kocaer Çelik Sanayi Anonim Şirketi olmuştur. Şirketin varlıklarının yüzde kaçının işletme sahiplerince finanse edildiğini gösteren öz kaynak aktif toplam oranı sektör ortalaması 0,21'dir. Sektör ortalamasının üzerine çıkan ve diğer firmalardan daha fazla öz kaynak oranına sahip olan Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. dir. Öz kaynakların ne kadarlık kısmının duran varlıklara harcandığını gösteren oranın sektör ortalaması incelendiğinde sektör ortalamasının üzerine çıkıp diğer firmaları da geride bırakan tek şirket Kocaer Çelik Sanayi Anonim Şirketi olmuştur.

Tablo 21: Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2020, 2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

ASUZU	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	952.510	82	6.269.304	290
Duran Varlıklar	725.343	93	4.799.999	318
Toplam Varlıklar	1.677.853	86	11.069.303	306
Özkaynaklar	817.124	142	4.847.251	348
Satış Gelirleri	1.436.829	115	9.008.223	336
Satışların Maliyeti	1.123.895	113	8.231.762	389
Dönem Karı (Zararı)	197.778	1.449	572.881	270

Tablo 22: Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

FROTO	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	152.093.300	86	585.072.220	178
Duran Varlıklar	32.343.440	47	730.070.630	731
Toplam Varlıklar	184.436.740	75	1.315.142.850	307
Özkaynaklar	31.046.360	44	409.931.030	403
Satış Gelirleri	216.498.510	43	2.514.551.930	353
Satışların Maliyeti	166.822.200	38	2.260.104.440	377
Dönem Karı(Zararı)	46.060.920	109	189.289.220	215

Tablo 23: Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

DOAS	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	14.748.406	320	2.752.317	14
Duran Varlıklar	16.898.937	671	8.074.373	41
Toplam Varlıklar	31.647.343	444	10.826.690	27
Özkaynaklar	15.958.492	695	13.366.800	73
Satış Gelirleri	5.406.055	28	64.180.929	264
Satışların Maliyeti	4.359.656	26	49.229.976	236
Dönem Karı(Zararı)	1.294.186	124	13.528.698	579

Tablo 24: Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

KARSAN	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	3.802.100	24	35.046.240	182
Duran Varlıklar	6.401.090	54	50.951.200	281
Toplam Varlıklar	10.203.190	37	85.997.440	230
Özkaynaklar	2.657.270	36	37.213.000	374
Satış Gelirleri	5.090.950	32	31.949.590	154
Satışların Maliyeti	3.841.900	33	31.079.860	203
Dönem Karı(Zararı)	875.580	422	-2.753.880	-254

Tablo 25: Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

TOASO	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	33.281.820	25	509.835.080	241
Duran Varlıklar	6.695.380	10	112.970.670	154
Toplam Varlıklar	39.977.200	20	503.257.530	214
Özkaynaklar	12.747.800	28	201.056.770	350
Satış Gelirleri	61.275.580	26	943.347.510	317
Satışların Maliyeti	36.256.880	17	848.913.740	352
Dönem Karı(Zararı)	14.971.460	83	60.927.230	185

Tablo 26: Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

OTKAR	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	7.819.120	24	143.190.230	361
Duran Varlıklar	8.734.390	75	63.237.770	311
Toplam Varlıklar	16.553.510	38	206.428.000	344
Özkaynaklar	4.891.920	48	50.306.520	336
Satış Gelirleri	16.001.630	55	133.100.980	295
Satışların Maliyeti	10.776.220	62	109.806.220	393
Dönem Karı(Zararı)	4.232.560	68	9.765.560	93

Tablo 27: Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

TTRAK	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	12.711.728	34	145.121.953	293
Duran Varlıklar	2.474.682	26	53.832.561	459
Toplam Varlıklar	15.186.410	33	198.954.514	325
Özkaynaklar	6.098.277	42	71.934.529	350
Satış Gelirleri	54.008.891	86	297.532.649	255
Satışların Maliyeti	45.759.744	92	254.374.088	267
Dönem Karı(Zararı)	5.457.445	70	29.876.387	225

Yukarıdaki 16,17,18,19,20,21 ve 22 numaralı tablolarda otomotiv sektöründeki yedi şirketin varlıkları, öz kaynakları satış gelir ve maliyetleri ve kâr durumu 2020,2021,2022 yılları arasında karşılaştırılmıştır. 2020 ve 2021 yılında toplam varlıklardaki %444'lük bir artışla Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. diğer şirketlerden daha fazla varlıklarını arttırmıştır. 2022 ve 2021 yılında ise Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. %307'lik bir artışla diğer firmaların üzerinde bir artış göstermiştir. Öz kaynak artışına bakıldığında 2020 ve 2021 yılları arasında %695'lik bir öz kaynak artışı göstermiş ve diğer firmaları geride bırakmıştır. 2021 ve 2022 yılları arasında en fazla öz kaynağını arttıran şirket %403 oranla Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. olmuştur. Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2020 ve 2021 yılında satış gelirlerini %115 ve satış maliyetini %113 oranla en fazla arttıran şirket olmuştur. 2021 ve 2022 yılları incelendiğinde yine Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. satış gelirlerini %336 satışların maliyetini %389 arttırarak diğer firmaların üzerinde kalmıştır. Dönem kâr durumu analiz edildiğinde 2020 ve 2021 yılında kârını en fazla arttıran şirket %1.449 oranla Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'dir. 2021 ve 2022 yılında ise %579 oranla Doğu Otomotiv Servis Ticaret A.Ş. olmuştur.

Tablo 28: Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

ERGL	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Atış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Atış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	371.862.840	130	149.626.990	22
Duran Varlıklar	312.621.010	106	334.886.270	55
Toplam Varlıklar	684.483.850	118	484.513.260	38
Özkaynaklar	434.260.280	105	341.145.830	40
Satış Gelirleri	361.793.750	112	595.554.770	87
Satışların Maliyeti	165.875.620	63	595.330.920	139
Dönem Karı(Zararı)	125.687.680	358	25.744.960	16

Tablo 29: Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

KRDMD	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Atış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Atış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	15.611.367	150	38.691.196	148
Duran Varlıklar	7.566.217	60	53.701.613	268
Toplam Varlıklar	23.177.584	101	92.392.809	200
Özkaynaklar	12.770.821	155	56.164.785	267
Satış Gelirleri	15.272.458	96	83.060.114	266
Satışların Maliyeti	7.603.198	56	84.335.629	400
Dönem Karı(Zararı)	7.993.375	6.252	-5.785.630	71

Tablo 30: Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

CUSAN	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	4.096.733	145	16.710.540	241
Duran Varlıklar	142.300	12	5.239.080	399
Toplam Varlıklar	4.239.034	106	21.949.620	267
Özkaynaklar	1.057.352	54	8.242.901	273
Satış Gelirleri	7.469.748	219	25.604.769	235
Satışların Maliyeti	5.840.145	218	16.854.364	198
Dönem Karı(Zararı)	937.629	416	-1.851.272	-159

Tablo 31: İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. 2020, 2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

İSDMR	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	130.492.560	100	52.974.790	20
Duran Varlıklar	143.625.920	93	136.364.660	45
Toplam Varlıklar	274.118.480	96	189.339.450	33
Özkaynaklar	171.763.520	78	126.428.550	32
Satış Gelirleri	195.754.230	115	255.109.680	69
Satışların Maliyeti	90.643.260	66	298.580.710	131
Dönem Karı(Zararı)	40.450.050	166	2.578.430	3

Tablo 32: Kocaeli Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

KCAER	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	15.041.771	242	43.886.927	206
Duran Varlıklar	5.186.707	63	40.391.360	302
Toplam Varlıklar	20.228.478	140	84.278.287	243
Özkaynaklar	6.743.712	260	46.523.425	500
Satış Gelirleri	22.503.155	114	133.721.204	317
Satışların Maliyeti	17.136.502	103	111.184.972	330
Dönem Karı(Zararı)	537.391	65	8.346.369	616

Tablo 33: Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

ERCB	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	5.547.802	56	13.290.005	86
Duran Varlıklar	7.122.006	76	6.384.830	38
Toplam Varlıklar	12.669.808	66	19.674.835	61
Özkaynaklar	5.098.646	78	6.904.490	59
Satış Gelirleri	1.288.251	13	24.676.421	234
Satışların Maliyeti	1.351.651	20	21.045.228	259
Dönem Karı(Zararı)	-499.116	-66	1.600.705	648

Tablo 34: İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş. 2020,2021 ve 2022 Artış/Azalış Tablosu

İZDMC	2021-2020 (Artış/Azalış)	2021-2020 (Artış/Azalış) % Oranı	2022-2021 (Artış/Azalış)	2022-2021 (Artış/Azalış) % Oranı
Dönen Varlıklar	29.082.303	206	59.802.126	138
Duran Varlıklar	2.207.662	6	110.796.714	322
Toplam Varlıklar	31.289.965	67	170.598.840	220
Özkaynaklar	3.582.509	81	89.603.158	1.119
Satış Gelirleri	56.113.266	107	364.290.266	336
Satışların Maliyeti	48.130.819	98	336.926.970	347
Dönem Karı(Zararı)	3.199.893	-69	38.468.031	-691

Yukarıdaki 23,24,25,26,27,28 ve 29 numaralı tablolarda demir çelik sektöründeki yedi şirketin varlıkları öz kaynakları satış gelir ve maliyetleri ve dönem kârı 2020,2021 ve 2022 yılları arasında karşılaştırılmıştır. Toplam varlıklarını 2020 ve 2021 yılında diğer şirketlere göre daha fazla arttıran şirket %140 artışla Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'dir. 2021 ve 2022 yılına bakıldığında bu liderliği Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama Anonim Şirketi almıştır. Öz kaynak artışı 2020 ve 2021 yılı için incelendiğinde %260'lık bir artış oranı ile en fazla artış Kocaer Çelik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nde olmuştur. 2021 ve 2022 yılında ise %1.119 oranıyla yerini İzmir Demir Çelik Sanayi Anonim Şirketi'ne bırakmıştır. Satış geliri ve satış maliyeti analiz edildiğinde 2020 ve 2021 yılları arasında en fazla artış gösteren şirket Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama Anonim Şirketi'dir. 2021 ve 2022 yılları arasında ise en fazla artış İzmir Demir Çelik Sanayi Anonim Şirketi'nde olmuştur. Dönem kârı analiz edildiğinde 2020 ve 2021 yılları arasında %6.252 oranla Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. en fazla artış gösteren şirket olmuştur. 2021 ve 2022 yılları arasındaki dönem kârı artışı ise %648'lik bir artışla Erciyas Çelik Boru Sanayi Anonim Şirketi'nde olmuştur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Hisse senedi piyasası günümüzde teknoloji ve sanal ortamların artışıyla birlikte hayatımızın bir parçası olmuştur. Hem yatırımcılara hem de şirketlere kâr sağladığı bilindiğine göre ilerleyen dönemlerde gelişmesi ve daha büyük kesimlere yayılması öngörülmektedir. Mobil bankacılık uygulamalarında bile hisse senedi alım satımının kolaylıkla yapılabildiği bu dönemde piyasayı doğru analiz eden yatırımcılar ve halka açılan şirketler kazançlarını gün geçtikçe arttırmaktadır. Böylelikle güvenliği ve işlem hızı artan hisse senedi piyasasının ilerleyen zamanlarda yoğun bir şekilde kullanılacağı öngörülmektedir. Günümüz ekonomisinde paranın gün geçtikçe değer kaybetmesi ve sürekli enflasyon artışı insanları farklı yatırımlara itmiştir. Bu yatırımların içerisinde hisse senedi yatırımları büyük yer kaplar. Sosyal yaşamda ve internet aracılığıyla yatırım tavsiyeleri alan yatırımcılar bu tavsiyelerle ek gelir elde etmektedir.

Bu çalışma tavsiye dışında kendi şirket analizini yapmak isteyen yatırımcılara ışık tutmak için hazırlanmıştır. Bir yatırımcının hissesini alacağı şirketi nasıl analiz edeceği en temel analiz yöntemi olan mali tablo analizi olarak incelenmiştir. Temel analizleri yapılan şirketlerin mali tabloları 2020, 2021, 2022 olmak üzere üç yıl baz alınarak incelenmiş ve mali tabloların en önemli kalemleri açıklanmıştır. Çalışma içerisinde analizde kullanılan borsa içerisinde işlem gören on dört şirket seçilmiştir. Bu on dört şirket yedisi otomotiv sektörü yedisi demir çelik sektörü olarak incelenip birbiriyle kıyaslanmıştır.

Analiz sonuçlarına bakıldığında otomotiv sektöründe bilanço kalemlerinden anlaşılacağı üzere Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketi'nin hem sermaye olarak hem varlıkları olarak aynı sektördeki diğer şirketlerden daha büyük bir hacme sahip olduğu görülmüştür. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. belli bir büyüklüğe ulaşmış bir şirket olduğu için kısa vade de büyüme oranları çok fazla değişiklik göstermemektedir.

Demir Çelik sektöründe, net işletme sermayesi ve varlıkları diğer şirketlerden daha yüksek olan şirket Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketi'dir. Büyük ve oturmuş bir şirket olan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. belirli seviyeye ulaştığı için kısa vadede çok hızlı değişimler ve büyümeler olmaz. Genelde uzun vade de kârlı yatırım olur. Ancak varlık ve sermaye olarak diğerlerinden daha küçük şirketler hızlı büyüme kat edeceğinden kısa vadede daha kârlı olacaktır.

Bu çalışma daha sonra yapılacak olan borsaya kote olmuş şirketlerin temel analizleri ile ilgili çalışmalar açısından önem taşımaktadır. Literatürde hisse senedi piyasalarıyla ilgili birçok araştırma olmasına rağmen ekonometrik analizlerin dışında yapılan çalışmaların çok fazla olmadığı görülmüştür. Gerçekleştirilen çalışmada hisse senedi yatırımı yapmak isteyen yatırımcılar için yol gösterici olmuştur. Hisse senedi piyasasının geliştiği ve yatırımcılarının arttığı günümüzde temel analiz yapan insan sayısı az olup birçok kişi sosyal ortamlardan duyulan söylentilerde yatırım yapmaktadır. Bunun önüne yapılan araştırmalar ve çalışmalarla geçilip herkesin bir şirkete yatırım yaparken şirketin genel durumunu değerlendirip ilerideki durumunu da analiz yapması gerekmektedir. Çalışmanın içerisinde temel analiz kısmında mali tablolardaki belirli ve önemli kısımlar incelenmiştir. İleriki çalışmalarda mali tabloların tüm kalemleri incelenip aralarındaki etkileşimler belirlenip yeni araştırmalar ve çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Afşar, K. E. (2022). *Borsaların Tarihsel Dönüşümü*. İstanbul: Efeakademi Yayınları.
- Akel, V. (2015). Kırılgan Beşli Ülkelerinin Hisse Senedi Piyasaları Arasındaki Eşbütünlüşme Analizi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 11(24), 75-96.
- Akıncı, G. Y., & Küçükçaylı, F. (2016, Temmuz). Hisse Senedi Piyasası ve Döviz Kuru Mekanizmaları Üzerine Bir Panel Veri Analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 71, 127-148.
- Akkaya, M. (2021, Ağustos). Hisse Senedi Piyasalarında Oynaklık Yayılımı Analizi: Türkiye Örneği. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 38, 486-514.
- Aktaş, R., & Doğanay, M. (2007). Gelişmekte Olan Hisse Senedi Piyasalarının Piyasa Verilerine Göre Gruplanması. *BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar Dergisi*, 1(2), 77-91.
- Alnus Yatırım. (2024). Hisse senedi tarihçesi. [alnusyatirim.com: https://www.alnusyatirim.com/hisse-senedi-tarihcesi](https://www.alnusyatirim.com/hisse-senedi-tarihcesi) adresinden erişildi.
- Alper, D., & Kara, E. (2017). Borsa İstanbul'da Hisse Senedi Getirilerini Etkileyen Makroekonomik Faktörler: Bist Sınai Endeksi Üzerine Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22(3), 713-730.
- Aytekin, G. K. (2018). Türkiye'de sermaye piyasaları ve borsaların gelişim süreci. *Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 4(9), 150-176.
- Belen, M., & Gümrah, Ü. (2016). Türkiye'de Hisse Senedi Piyasasının Enflasyon Açıklamalarındaki Sürprizlere Tepkisi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 428-441.
- Borsa İstanbul. (2013). Borsa İstanbul Web Sitesi: <https://borsaistanbul.com/tr/> adresinden erişildi.
- Büyükçoban, E. (2021). *Türkiye'de hisse senedi piyasasının gelişimi ve bazı önemli ülkelerin hisse senedi piyasalarıyla karşılaştırmalı bir analiz*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın Adanan Menderes Üniversitesi, Aydın.

- Canbaz, M. (2019, Eylül). Menkul Kıymetler Borsasında Hisse Senedi Yatırımları Nasıl Yapılır? : İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Örneği. Z. Gölen, & H. Babacan (ed) *Akademik Çalışmalar* içinde (s. 40-68). Karadağ: Lype.
- Çulhaloğlu, B., & Yeşildağ, E. (2023, Mart). BIST' te Bazı Sektörlerin Finansal Performansı ile Hisse Senedi Getirileri Arasındaki İlişki. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, (C-iasoS 2022 Özel Sayısı), 143-162.
- Doğan, B. B. (2010). Ticaret Borsacılığının Dünyada ve Türkiye'deki Gelişim Süreçlerine Genel Bir Bakış. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 24(1), 43-61.
- Doğan, E., & Afşar, A. (2021). Politik ve jeopolitik riskler hisse senedi piyasalarını nasıl etkiler: yükselen piyasa ekonomilerinden ampirik kanıtlar. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 16(3), 688-704.
- Ekonomi, Y. (2023, Şubat 17). *Yerli Ekonomi*. 1 Eylül 2024 tarihinde <https://www.yerliekonomi.com/kocaer-celik-sanayi-ve-ticaret-a-s-kcaer/> adresinden erişildi.
- Erciyas. (2020). Erciyas hakkında Web Sitesi: <https://erciyas.com/erciyas-hakkinda/> adresinden erişildi.
- Gümrah, Ü., & Çobanoğlu, C. (2018). Türkiye hisse senedi piyasasında likidite ve getiri ilişkisi. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(2), 203-216.
- İbicioğlu, M. (2012). Yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi piyasası üzerindeki etkisi: İmkb'de endeks bazında uygulamalar. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(3), 41-54.
- İsdemir Kurumsal. (2015, Temmuz 10). İsdemir: <https://www.isdemir.com.tr/kurumsal/> adresinden erişildi.
- İşcan, E. (2011). Döviz Kurları ve Hisse Senedi Piyasası Arasındaki Etkileşim: Türkiye Örneği (Aralık2001-Aralık 2009). *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(35), 237-251.
- Işık, O. (2012, Ocak). Hukuki Açından Borsa ve Borsa Türleri. *Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1(1), 215-258.

- İzmir Demir Çelik. (1975). İzmir Demir Çelik: www.izdemir.com.tr adresinden erişildi.
- Kara, H., Çetin, T., & İnel, Y. (2017). II. Uluslararası Sosyal Bilimler Araştırmaları Kongresi. *Bildiriler Kitabı* (s. 123-134). içinde Ankara.
- Kızıl, C. (2023). Otomotiv sektöründe finansal performansın oran yöntemiyle analizi: Karsan ve Ford Otosan karşılaştırması (2017-2021 Dönemi). *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 255-275.
- Kuzu, S. (2017). Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (Tcmb) faiz koridoru stratejisinin hisse senedi piyasası ve döviz kuru üzerine etkisinin analiz edilmesi. *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 46-61.
- Mobilkent Bilgi Merkezi. (2014). İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi.
- Nargelecekenler, M. (2011). Hisse Senedi Fiyatları ve Fiyat/Kazanç Oranı İlişkisi: Panel Verilerle Sektörel Bir Analiz. *Business and Economics Research Journal*, 2(2), 165-184.
- Ölmez, U., & Ekinci, A. A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) salgınının hisse senedi piyasasına etkisi: Bist 100 örneği. *Ekonomi Politika ve Finans Araştırmaları Dergisi*, 5(Özel Sayı), 225-239.
- Özer, A. (2013). Borsa İstanbul'un Tarihi. Ankara.
- Rize Ticaret Borsası. (1995). Rize Ticaret Borsası Web Sitesi: <https://www.rtb.org.tr/tr/> adresinden erişildi.
- Sarıtaş, H., & Nazlıoğlu, E. H. (2019). Korku endeksi, hisse senedi piyasası ve döviz kuru ilişkisi: Türkiye için ampirik bir analiz. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12(4), 542-551.
- Sertkaya, B., & Songur, M. (2021). Türkiye'de hisse senedi fiyatları ile reel döviz kuru arasındaki ilişki: Simetrik ve asimetric nedensellik analizi. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(2), 396-412.
- Sezen, S., & Çevik, E. İ. (2024). Hisse Senedi Piyasaları Arasında Yayılma Etkisinin Analizi. *Journal of Mehmet Akif Ersoy University Economics and Administrative Sciences Faculty*, 11(1), 19-50.

Şahin, D., & Durmuş, S. (2018, Kasım). Türkiye'de Ekonomik Büyüme İhracat ve Hisse Senedi Fiyatları Arasındaki Nedensellik İlişkisinin Analizi. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 6(15), 808-825.

Vikipedi (2020, Mart 1). *Anadolu Isuzu*. https://tr.wikipedia.org/wiki/Anadolu_Isuzu adresinden erişildi.

Vikipedi. (2022, Nisan 11). *Karsan*. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Karsan> adresinden erişildi.

Vikipedi. (2024, Temmuz 4). *Otokar*. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Otokar> adresinden erişildi.

Vikipedi. (2024, Temmuz 31). *Türk Traktör*. https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrk_Trakt%C3%B6r adresinden erişildi.

Yazarı, B. D. (2023, Nisan 4). *Borsa Direkt*. <https://www.borsadirekt.com> adresinden erişildi.

Yılancı, V., & Öztürk, Z. A. (2010). Türkiye ile En Büyük Beş Ticaret Ortağının Hisse Senedi Piyasaları Arasındaki Entegrasyon İlişkisinin Analizi: Yapısal Kırılmalı Birim Kök ve Eş Bütünleşme Analizi. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 36, 261-278.

TURNİTİN RAPORU

GÖKÇE DEMİR-22316921003

ORJİNALLİK RAPORU

% 15	% 11	% 12	% 14
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	Submitted to Istanbul Bilgi University Öğrenci Ödevi	% 7
2	www.isyatirim.com.tr İnternet Kaynağı	% 2
3	Submitted to Atatürk University Öğrenci Ödevi	% 2
4	Submitted to TechKnowledge Turkey Öğrenci Ödevi	% 2
5	Orhan, Abdullah. "Finansal Basarisizligin Oran Analizi ve Diskriminant Analizi Kullanilarak olcumlenmesi: Bist'de Islem Goren Dokuma, Giyim ESYasi ve Deri Isletmeleri uzerine Bir Arastirma.", Anadolu University (Turkey), 2021 Yayın	% 1
6	Öztürk, Erkan. "Durağanlık Analizi Yöntemiyle Şirket Karlarının Sürdürülebilirlik Durumunun İncelenmesi : Bist Uygulaması", Sakarya Üniversitesi (Turkey), 2022 Yayın	% 1

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı: Gökçe DEMİR

Öğrenim Durumu:

Derece	Alan	Üniversite	Yıl
Lisans	Sigortacılık ve Risk Yönetimi	Dumlupınar Üniversitesi	2018
Yüksek Lisans	Finansman	Atılım Üniversitesi	2024

İş Deneyimi:

Çalıştığı Yer	Görev	Yıl
Karayolları Müdürlüğü Genel	Sigorta Uzmanı	2022

Yabancı Diller: İngilizce

Yayımlar: -

Tarih (Savunma Tarihi): 06.09.2024